

THE

Bombay Government Gazette.

Vol. 25.]

published by Authority.

[No. 42.

Three Rs. per Quarter.]

THURSDAY, 18th OCTOBER 1855.

[Eight annas per copy.

NOTIFICATION.

Bombay Castle, 4th August 1831.

GENERAL DEPARTMENT.

The Right Hon'ble the Governor in Council having sanctioned the publication of a weekly paper, to be styled the "BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE," notice is hereby given, that after this day all advertisements and other public papers of the Government will be printed in the BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE only; and all orders or other public notices appearing in that paper, under the signature of the Secretaries, or other public officers of the Government, are hereby ordered and directed to be conformed to and obeyed accordingly.

Bombay Castle, 18th January 1832.

When official notifications from the Government are inserted in the BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE, no communication on the same subject will be made in writing to any department concerned; but all public officers are required to take notice of such official notifications in the same manner as if they had been directly communicated to them by letter from the Secretary's office, and as heads of offices alone will be furnished by Government with the BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE, they will be expected to communicate to their subordinate officers all orders which may in any manner concern them.

The Bombay Government Gazettes furnished by Government to public offices are to be lodged with the records, and are not to be removed from the office.

Published by order of the Right Hon'ble the Governor in Council,
JOHN BAX, Secy. to Govt.

NOTICE.

The Government Printing and Lithographing Departments having been transferred to the BOMBAY EDUCATION SOCIETY, all Printing and Lithographing required by any Department should be sent to the Office at Byculla.

Bombay, 5th April 1848.

J. G. LUMSDEN, Secy. to Govt.

Advertisement.

POLITICAL DEPARTMENT.

Messrs. THACKER & Co. have FOR SALE, on account of Government, Copies of the following SELECTIONS:—

Statistical Report on the Principality of Kolhapoor.

Political Selection No. VIII. New Series. Rs. 7.

Memoir on the Sawunt Waree State, and Report on the Portuguese Settlements in India. Political Selection No. X. New Series. Rs. 3-8.

Miscellaneous Information connected with the Mahee Kanta. Political Selection No. XII. Rs. 3.

History of Sind, A. D. 710—1590, written in Persian by Mahomed Masoom Namé; Translated by Capt. G. G. Malet. Political Selection No. XIII. New Series. Rs. 1-12.

Memoir on the Physical Character of the Nerbudda River, and Mineral Resources of the Nerbudda Valley. Political Selection No. XIV. Rs. 2.

Miscellaneous Information connected with the Province of Kutch. Political Selection No. XV. New Series. Rs. 4.

By order of the Right Hon'ble the Governor in Council,

H. L. ANDERSON,

Secretary to Government.

Bombay Castle, 18th September 1855.

Notice

Is hereby given, that persons desirous of entering into a contract for the SUPPLY of MISCELLANEOUS EUROPE ARTICLES, as per Schedule No. 1, as may be required by the Commissariat Department at the Presidency, for the term of two years from the date of the acceptance of the offer, may,

on application at this Office from 11 A. M. to 5 P. M. daily (Sundays excepted), obtain copies of the schedule or list of prices, and such information relating thereto as they may require.

2. Verbal offers for the contract will be received at this Office, on Friday the 19th instant, at 1 o'clock precisely, when bidders will be required to bid a per-centage above or below the prices exhibited in the above list at which the supply will be made, on the understanding that the articles supplied are to be of unexceptionable quality, and according to musters which may be seen in this Office, or of the sort usually supplied, and are to be delivered, in the first instance at the Commissariat Stores at the Presidency, if required, and afterwards to the indenting Departments, in good condition, free of all charges beyond the stipulated price, in such quantities as may from time to time be demanded, and that the same are liable to examination and rejection by the executive Commissariat Officer, or by the indenting or receiving Officer; or by a Committee of Officers appointed on the part of Government, in the event of the contractor being dissatisfied with the decision of the above Officers, or either of them; it being understood that the decision of such Committee is to be final, and binding on all parties.

3. No person will be allowed to bid for the contract, unless he previously deposits in this Office, in cash, the sum of Rupees one thousand four hundred and seventy-four (1,474), which sum will be forfeited in the event of delay, evasion, or refusal on his part to execute the necessary deed of contract when required to do so, on his offer being

accepted; in which latter case he must be prepared to give unexceptionable bonded security to the further amount of Rupees five thousand eight hundred and ninety eight (5,898), which, together with the amount previously deposited, will be held as a guarantee for the due fulfilment of his contract.

4. A contractor must comply immediately with all emergent demands, and meet others of less urgency within the periods stated in the requisitions made upon him, in failure whereof, or if any supply be condemned by a Committee of Officers as aforesaid, the articles, or such others as may be required in lieu thereof, shall be purchased by this Department, without delay, at his risk and cost, if it be considered expedient to do so, and in all such cases thirty (30) per cent. upon the amount of expenses incurred, or a fine of any sum not exceeding Rupees seventy-five (75), at the option of the executive Commissariat Officer, will be levied as liquidated damages for each and every such breach of contract, it being understood that the simple condemnation of any article by a Committee constitutes a breach of contract, whether the rejected articles be replaced by the contractor or by this Department; in every such case, also, it is to be understood that the contract may be cancelled, at the discretion of the Commissary General, and that if the contract be so cancelled, the cash deposit mentioned in para. 3 of this Notice will be forfeited to Government.

5. It is also to be understood, that any delay, negligence, evasion, or refusal on the part of a contractor to make supplies or obey orders, or any attempt on his part, or that of his agents, to pass off articles of an inferior quality in lieu of those he is bound to supply, or any neglect to deliver them at the time and place ordered, will subject him in every instance to be fined to the extent of Rupees twenty-five (25), at the option of the executive Commissariat Officer, from whose order an appeal may be made to the Commissary General, whose decision is to be final; but in cases when it may be deemed fit to exact any of the penalties provided for in the preceding clause, no further penalty shall be leviable under this clause.

6. It is further to be understood, that the contractor, or an accredited agent on his part, approved of by the executive Commissariat Officer, is to attend at this Office during the usual hours of business, i. e. from 10 A. M. to 5 P. M. daily (Sundays excepted), also at such other time or place as may be indicated by the executive Commissariat Officer, when he may consider it desirable for the public service to require such attendance.

7. Any party whose offer is accepted will be required to produce his sureties, for the approval of the Honorable Company's Solicitor, within fifteen days from the date of the acceptance of his offer, or the contract will be resold. No reason will be stated for rejecting any security offered.

8. Bills for articles supplied under this contract must be preferred within one month from the date of the delivery of the articles, in default of which the contractor will forfeit the full value of the supplies for which bills have not been so preferred, unless it clearly appear, to the satisfaction of the Commissary General, that the delay was unavoidable.

9. The amount of retrenchments made by the Military Board on the contractors' bills will be recovered from the first bills preferred for payment;

but in the event of such retrenchments, or any portion thereof, being remitted, the amount remitted will be refunded.

10. Any party who, after offering for a contract, fails to furnish the necessary security, as provided for in Clause 7 of this Notice, will be interdicted from bidding on future occasions, unless he produces a document from some person or persons of unexceptionable character and sufficient means, guaranteeing the due execution and performance of the contract on his offer being accepted.

11. The annual outlay on the above contract is estimated at Rupees twenty-nine thousand four hundred and ninety (29,490).

12. No reason will be assigned for the rejection of any offer.

R. J. SHAW, Major,
Actg. Depy. Commy. General.
Bombay, Deputy Commy. Genl.'s Office,
3rd October 1855.

જાહેર ખબર.

હીઆથી આપવામાં આવે છે, જે તારીખ ૧૯ મી ચાલતા મહિનાની ને શુક્રવારને દિને ખોપરના બરોબર કલાક ૧ વાગતે યુઆઈની કમીસારી હાજીરામાં તરવાર વેલાતી નનરો આપવાનું કંટરાક્ટ ખે વરરાનું નંબર ૧ લા શીદીલિ પ્રમાણે વેચવામાં આવશે તે જે તારીખથી કબુલ કરશે તે તારીખથી ચાલુ કરીઆમાં આવશે.

જે રાખરા એ કંટરાક્ટ લેવા આહાતી હોએ તેણે આએ હાજીરામાં દરરોજ કલાક ૧૧ થી તે ૫ થી આરંભ કરીઆથી બાવના લીસ્ટની નકલ તથા તે શીવાએ જે કાંઈ ખીજ ખબર જોહરો તે પણ આપવામાં આવશે.

યુઆઈની દેખીડી કમીસારી નનરાલ સાહેબની આશીરા તારીખ ૩ જી ઓક્ટોબર સને ૧૮૫૫ ઇસવી.

R. J. SHAW, Major,
Acting Depy. Commy. General.

Notice

Is hereby given, that persons desirous of entering into a contract for performing the PACKING and DAMMING Duties of this Department, for the term of one year, from the date of the acceptance of the offer, may, on application at this Office from 11 A. M. till 5 P. M. daily (Sundays excepted), obtain copies of the Schedule or list of prices, and such information relating thereto as they may require.

2. Verbal offers for the contract will be received at this Office on Friday the 26th instant, at 1 o'clock precisely, when bidders will be required to bid a percentage above or below the prices exhibited in the above list at which the contractor will as undertake the work, on the understanding that it must be performed in a satisfactory manner, and that the materials used must be of unexceptionable quality, according to musters which may be seen in this Office, or of the usual description; that the work must be performed whenever ordered, on the Departments requiring it, free of all charges beyond the stipulated price, and that the same are liable to examination and rejection by the executive Commissariat Officer, or by the indenting or receiving Officer, or by a Committee of Officers appointed on the part of Government, in the event of the contractor being dissatisfied with the decision of the above Officers, or either of them; it being understood that the decision of such Committee is to be final, and binding on all parties.

3. No person will be allowed to bid for the contract unless he previously deposits in this Office, in cash, the sum of Rupees one hundred and eighteen (118), which sum will be forfeited in the event of delay, evasion, or refusal on the part of the Contractor to execute the necessary deed of contract whenever required to do so, on his offer being accepted; in which latter case he must be prepared to give unexceptionable bonded security to the further amount of Rupees four hundred and seventy-two (472), which, together with the amount previously deposited, will be held as a guarantee for the due fulfilment of his contract.

4. A contractor must comply immediately with all emergent orders for packing stores, covering and dammering packages, &c., and other similar duties of less urgency must be completed within the periods stated in the requisitions made upon him; in failure whereof, or if any work be condemned by a Committee of Officers as aforesaid, this Department may immediately cause the work to be executed at his risk and cost, if it be considered expedient to do so; and in all such cases thirty (30) per cent. upon the amount of expenses incurred, or a fine of any sum not exceeding Rupees thirty (30), at the option of the executive Commissariat Officer, will be levied as liquidated damages for each and every such breach of contract, it being understood that the simple condemnation by a Committee of any work performed constitutes such a breach of contract, whether the rejected work be completed by the contractor or by this Department; in every such case, also, it is to be understood that the contract may be cancelled at the discretion of the Commissary General, and that if the contract be so cancelled, the cash deposit mentioned in para. 3 of this Notice will be forfeited to Government.

5. It is also to be understood that any delay, negligence, evasion, or refusal on the part of a contractor to perform the work or obey orders, or any attempt on his part, or that of his agents, to use materials of an inferior quality in covering and dammering packages in lieu of those he is bound to use, or any neglect on his part to perform the work at the time and place ordered, will subject him, in every instance, to be fined to the extent of Rupees twenty-five (25), at the option of the executive Commissariat Officer, from whose order an appeal may be made to the Commissary General, whose decision is to be final; but in cases when it may be deemed fit to exact any of the penalties provided for in the preceding clause, no other penalty shall be leviable under this clause.

6. It is further to be understood, that the Contractor, or an accredited agent on his part, approved of by the executive Commissariat Officer, is to attend at this Office during the usual hours of business, i. e. from 10 A. M. to 5 P. M. daily (Sundays excepted), also at such other time or place as may be indicated by the executive Commissariat Officer, when he may consider it desirable for the public service to require such attendance.

7. Any party whose offer is accepted, will be required to produce his sureties, for the approval of the Honorable Company's Solicitor, within fifteen days from the date of the acceptance of his offer, or the contract will be resold. No reason will be stated for rejecting any security offered.

8. Bills for work performed under this contract must be preferred within one month from the

date of the performance of the work, in default of which the contractor will forfeit the full value of the work executed for which bills have not been so preferred, unless it clearly appear, to the satisfaction of the Commissary General, that the delay was unavoidable.

9. The amount of retrenchments made by the Military Board on the contractor's bills will be recovered from the first bills preferred for payment; but in the event of such retrenchments, or any portion thereof, being remitted, the amount remitted will be refunded.

10. Any party who, after offering for the contract, fails to furnish the necessary security, as provided for in Clause 7 of this Notice, will be interdicted from bidding on future occasions, unless he produces a document from some person or persons of unexceptionable character and sufficient means, guaranteeing the due execution and performance of the contract, on his offer being accepted.

11. The annual outlay on the above contract is estimated at Rupees two thousand three hundred and sixty three (2,363.)

12. No reason will be assigned for the rejection of any offer.

R. J. SHAW, Major,
Acting Deputy. Commy. General.
Bombay, Deputy. Commy. Genl.'s Office,
10th October 1855.

જાહેર ખબર.

હિઆથી આપવામાં આવે છે, જે તારીખ ૨૬ મી ચાલતા મહિનાની અને શુક્રવારને દિને બપોરના બરોબર કલાક ૧ વાગે મુંબાઈની કમીસરી આશીરામાં "પાક" તથા દામર કરવાનું કંટરાકટ એક વરસનું વેચવામાં આવશે. તે જે તારીખથી કમ્પ્લ કરશે તે તારીખથી ચાલુ કરશે.

જે રાખરા એ કંટરાકટ લેવા માહાતો હોય તેણે આપમે આશીરામાં દર રોજ કલાક ૧૧ થી તે ૫ શુની અરજ કરેઆથી ભાવના લીસ્ટની નકલ તથા એ શીવાયે જે કંઈ એ બાબતની ખીજ ખબર જોઈશે તે આપવામાં આવશે. મુંબાઈની ડેપીટી કમીસરી જનરલ સાહેબની આશીસ તારીખ ૧૦ મી અક્ટોબર સને ૧૮૫૫ ઈસવી.

R. J. SHAW, Major,
Acting Deputy. Commy. General.

Notice

Is hereby given, that verbal tenders for the exclusive privilege of SELLING COUNTRY LIQUOR to the Troops and Followers at this Station, under the usual conditions, will be received at this Office, at 12 o'clock A. M. on Thursday the 15th November 1855, and sealed tenders will be received at the Commissary General's Office, Bombay, on the same date, between the hours of 11 A. M. and 2 P. M., after which no tender will be received.

2. No tenders, sealed or verbal, will be accepted unless accompanied by a deposit of Rupees twenty-five (25), and one month's amount to be deposited by the persons making the highest tender.

3. Tenders to specify the amount to be given per mensem, for 12 months, to commence on the 1st December 1855, and to expire on the 30th November 1856.

4. The Troops, &c. stationed at Ahmedabad are as follows:—

A Detachment of Golundauze	170
25th Regiment Native Infantry....	917
28th Regiment Native Infantry....	925
Camp Followers.....	1305

5. But the contracts will be sold for the actual number of Troops that may be present on the day of sale, which will be duly notified to the bidders at the time, and the amount of monthly payment shall not be increased or decreased on account of Troops arriving at or departing from the Cantonment, unless the strength of such details exceeds one-fourth the number of men for whom the contracts have been entered into. It is, however, to be distinctly understood, that any alteration in the number of Camp Followers will not entitle the contractors to claim any remission in the payment of the stipulated monthly amount of their respective engagements; the departure of Troops from the Cantonment, as above specified, will alone give claim for remission.

6. The conditions of the contracts shall not be considered binding, or in force in any respect, until the same are confirmed by the superior authority.

7. Further particulars relative to these contracts will be made known on application at the Office of the Superintendent of Bazars at Ahmedabad, and that of the Commissary General of the Army at Bombay, from 10 A. M. till 4 P. M. every day, Sundays excepted.

8. The contractor will have to defray the expenses of maintaining a Preventive Police when and wherever the Major General Commanding may deem necessary, for the suppression of clandestine sale of Spirits to European Troops.

9. Only one Liquor shop will be permitted, and the Liquor to be sold at the rate specified below:—

Arrack	8 Annas per bottle.
Mowrah	8 do. do.

10. After a tender has been once made, any attempt at evasion thereof will cause the forfeiture of the deposit money to Government.

11. No Liquor to be sold on credit to the Native Troops.

12. No reason will be assigned for the rejection of any offer.

R. S. POPE, Lieutenant,

Superintendent of Bazars and Police.

Supt. of Bazars and Police Office,
Camp Ahmedabad, 21st August 1855.

બહાર અખર.

આપીએ છીએ જે જે લોકોની મરજી અરક તથા ગાંમડી દારૂ વેચવાને કાંપ અમદાવાદની ધાવણીના લશકરમાં એ દારૂ વેચવાને કંતરાકટ રાખ્યો હમેશાંના દસ્તુર પ્રમાણે હોય તે તે ધણીને તારીખ ૧૫ મી માટે નવેમ્બર રાને ૧૮૫૫ ને વાર ગરેહને રોજે રાવારના કલાક ૧૨ બાર વાગતે અપેરે બ બરમાસતર શાહેમની હકીરામાં આવી રૂપિયાનો આંકડો કહેવા જે આટલા રૂપિયાના રાફ કંતરાકટ રાખીશુ અથવા એ કંતરાકટ લેવા ખીજો ટેંડર જે કાગલનો લખ્યો કરી તેજ તારીખે કંમીશરી જનરાલની હાકીરા જે મુંબાઈમાં છે તાહાં મોકલવાને રાવારના કલાક ૧૧ વાગતાથી રાંજના કલાક ૨ વાગતાં સુધી લીધામાં આવશે.

૨ જે કાઢને ખીજો ટેંડર તથા મોહાજુઆની નો આં-

કડો કહેવા હરો તે ધણીઓ પાસેથી રૂપિયા (૨૫) અંક ૫-ચીરા અનામત મુકવા નોંધસુ તે લેવામાં આવશે ને જે રાખશોને આંકડો વધારે બોલવામાં આવશે તે ધણી પાસેથી એક મહીનાનો જુમલો આંકડો રીપાઇટ ને અનામત લીધામાં આવશે.

૩ આ કંતરાકટનો કરાર ૧૨ બાર મહીનાનો છે તારીખ ૧ માટે રીલેમ્બર રાને ૧૮૫૫ થી તે તારીખ ૩૦ માટે નવેમ્બર રાને ૧૮૫૬ થીનો માટે રાખનારાઓને કહેવું નોંધ્યું છે. જે દર મહીને આટલા રૂપિયા મુજબ આપીશુ.

૪ કાંપ અમદાવાદમાં રાસકર નીચે પ્રમાણે છે.

ડિઝાયમેંટ ગોલનદાનુ ૧૭૦.

નેટીવ રીજીમેંટ ૨૫ મી. ૬૧૭.

નેટીવ રીજીમેંટ ૨૮ મી. ૬૨૫.

કાંપના રેહેવારી લોકો ૧૩૦૫.

૫ પણ હરાજીને દીને જેટલું લશકર કાંપમાં હાજર હશે તેટલાં માંજુરોના વીરોના કંતરાકટ કરામાં આવશે ને તે હરાજીની વખતે લોકોને બહાર કરામાં આવશે તેટલા માંજુરોના ના ભાગથી વધારે માંજુરો કાંપમાંથી જશે અથવા આવશે તો તેવીશો દર મહીનાની બોલીના રૂપિયાનો વધારે અથવા ઘટશે કરવામાં આવશે ના ભાગથી એકા માંજુરો જશે આવશે તો તેવીશો યુતાવાલાને કસી છુટ મેલવામાં આવશે નહીં અથવા તેહની પારોથી વધારે રૂપિયા લીધામાં આવશે નહીં પણ લોકોએ રાફ નોંધ્યું કે કાંપમાં રેહેવારી લોકોમાંથી ફેરફાર થશે તો તે વીસે કંતરાકટ વાલાઓને કસી છુટ આપવામાં આવશે નહીં ફક્ત કાંપમાંથી ઉપર લખેલા પ્રમાણે લશકરી માંજુરો જશે તોજ કંતરાકટ વાલાઓને છુટ મેલવામાં આવશે.

૬ કંતરાકટ બંદોશુની રાકારમાં મંજુર નહીં થશે તાહાં થી કોઈ રીતે અમલમાં આવુ એવું સમજવું નહીં.

૭ એ કંતરાકટ વિશે અમદાવાદના બજાર માસતર સાહેબની હાજીરામાં તથા મુંબાઈની કમિશરી જનરાલ શાહેબની હાજીરામાં પુછેથી રવીવાર શિવાએ દરરોજ સવારના કલાક ૧૦ થી તે રાંજના ૪ કલાક થી બહાર કિધામાં આવશે જે કાંઈ વધારે પુછવાનું હશે તે.

૮ જે વેલાએ તથા (વખતે) જે જગોએ મેજર જનરાલ શાહેબની ધાંનમાં જરૂર માંલમ પડશે તે વેલાએ ચોરી છુટીથી ગોરા રાંજોરોને દારૂ વેચાતો હશે તેવોનો અટકાવ કરવારાઈ ચોકીદારો રાખવાનો હુકમ ફરમાવશે અને તે ચોકીદારોનો પગાર કંતરાકટ વાલાએ આપવો પડશે.

૯ દુકાંન ૧ દારૂ વેચવાની કાંપ મજકુરના રાદર બજારમાં રાખવામાં આવશે ને નિચે લખ્યા પરમાણે દારૂ વેચવો નોંધ્યું.

અરક દારૂ બાટલી ૧ ના આના ૮

મહુડાનો દારૂ બાટલી ૧ ના આના ૮

૧૦ કંતરાકટનો ટેનડર લિધા પછે કાંઈ તકરાર તથા ઠક-બાજી નાકમીલતની કરશે તો જે કાંઈ અનામત રૂપિયા રાખેલા હશે તે રાકારમાં દંડ કરવામાં આવશે.

૧૧ રીપાઈ લોકોને ઉધાર આપવું નહીં રોકેટથી વેચવું નોંધ્યું.

૧૨ જેની અરજ ના કમીલ થશે તેહનું કારણ કહામાં આવશે નહીં.

કાંપ અમદાવાદ થુપરી નેટનેટ બજાર તથા પોલીસ

હાજીરા તારીખ ૨૧ માટે આગસ્ટ રાને ૧૮૫૫.

R. S. POPE, Lieutenant,
Superintendent of Bazars and Police.

Legislative Council.

29th September 1855.

The following Act, passed by the Legislative Council, received the assent of the Most Noble the Governor General on the 8th September 1855, (communicated to the Legislative Council on the 29th September 1855,) and is hereby promulgated for general information:—

ACT No. XXV. OF 1855.

An Act to empower the Session Judge of Coimbatore to hold Sessions at Ootacamund, on the Neilgherry Hills.

Whereas it is expedient to provide that persons charged with offences committed on the Neilgherry Hills, for which they are amenable to the jurisdiction of the Session Judge of Coimbatore, shall be tried at Ootacamund; It is enacted as follows:—

I. When the Governor in Council of Fort St. George shall establish at Ootacamund, on the Neilgherry Hills, a subordinate Criminal Court, constituted according to Regulation VIII. of 1827 of the Code of Fort St. George, it shall be lawful for the Session Judge of Coimbatore to hold Sessions at Ootacamund for the trial of persons committed by that Court for offences subject to his jurisdiction.

II. When the principal Sudder Ameen of such Court shall commit for trial before the Court of Session for the Zillah of Coimbatore, a prisoner charged with a crime or misdemeanor subject to the jurisdiction of that Court, he shall give immediate notice of the commitment to the Session Judge, and the Session Judge shall, within two months from the date of the commitment, proceed to hold a Court at Ootacamund for the trial of such prisoner; and if any other prisoners shall have been committed in the meantime, he shall continue the Session of the Court until all such prisoners shall have been tried.

III. It shall be lawful for the Principal Sudder Ameen of the said Court to exercise all the powers of a Criminal Court constituted according to Regulation II. of 1827; and also, by appointment of the Government of Fort St. George, all the powers of a Joint Magistrate.

W. MORGAN,
Clerk of the Council.

Legislative Council.

22nd September 1855.

The following Bill was read a second time in the Legislative Council on the 15th September 1855, and referred to a Select Committee, who are to report thereon after the 26th of December next:—

A Bill to amend Act No. XI. of 1849, and Act No. XIX. of 1852.

Whereas the office of Commissioner for the superintendence of the Abkaree Revenue, heretofore existing under Act No. XXV. of 1840, has been abolished, and it is expedient to make provision for the exercise of the powers and duties vested by Act No. XI. of 1849 in the Commissioner of Abkaree; and whereas it is also expedient to declare the powers of Abkaree Officers to make arrests in certain cases: It is enacted as follows:—

I. The Commissioner of Revenue of the Division

Powers and duties of Commissioner of Abkaree vested in Commissioner of Revenue.

Act No. XI. of 1849 in the Commissioner of Abkaree.

II. Whenever an Abkaree Officer shall, under Section XIX. Act XI. of 1849, or Section XIX. Act XIX. of 1852, seize any spirituous or fermented liquors or intoxicating drugs, as liable to confiscation, he may also arrest the person in whose possession such liquors or drugs may be found; and all the provisions of the aforesaid Acts relative to arrests shall be applicable to arrests made under this Act.

W. MORGAN,
Clerk of the Council.

Legislative Council.

29th September 1855.

The following Bill was read a second time in the Legislative Council on the 29th September 1855, and was referred to a Select Committee, who are to report thereon after the 3rd January next:—

A Bill to remove Doubts respecting the Liability of Real Estate within the Settlement of Prince of Wales' Island, Singapore, and Malacca, to the Payment of Debts of Deceased Persons; and to enable Executors and Administrators to sell and dispose of the same.

Whereas it is expedient to remove doubts which have arisen, whether estates of deceased persons in immoveable property situate within the Settlement of Prince of Wales' Island, Singapore, and Malacca, are liable, as assets in the hands of executors and administrators, to the payment of the debts of such deceased persons; and to authorise the sale of real estates by executors or administrators; and to confirm sales of such estates heretofore made by executors or administrators, or under writs of execution in actions against them; It is enacted as follows:—

I. Whenever any person shall die seised of or entitled to any estate in immoveable property situate within the Settlement aforesaid, such estate shall be deemed assets in the hands of his executors or administrators for the payment of any debt of, or demand against, such deceased person in the ordinary course of administration, and may be dealt with in the same manner as a chattel real.

II. In any suit or action now pending, or which shall be brought against any person as executor or administrator of such deceased person, such estate may be seised, sold, or sequestered, or possession thereof may be delivered, under any writ or process, in like manner as it could have been in the lifetime of such deceased person.

III. Every beneficial interest in immoveable property situate within the said Settlement, which shall be transmissible as part of the estate of any person deceased, shall vest in his executor or administrator as a chattel real; and such executor or administrator, or the person beneficially entitled to the same after such executor or administrator shall have assented to the vesting of such interest in him, may sell, dispose of, and convey such estate in as full and effectual a manner, to all intents and purposes, as if the same were a chattel real.

IV. All sales and conveyances of any such beneficial

Confirmation of sales, &c., interest heretofore made and executed by the executor or administrator of any deceased person, and all sales and conveyances of any estate of any deceased person in immovable property situate within the said Settlement, heretofore made under any writ or process of any Court in any suit or action brought against any person as executor or administrator of such deceased person, are hereby confirmed, and shall be deemed and held to be as good and valid, and of the same effect, to all intents and purposes, as if the same had been made and executed by such deceased person in his lifetime.

V. Nothing in this Act shall invalidate any decree or judgment heretofore made or passed, or any sale, conveyance, or alienation of any interest in immovable property executed before the passing of this Act.

VI. In the construction of this Act, unless there be something in the subject or context repugnant to such interpretation, the word "Court" shall mean the Court of Judicature of Prince of Wales Island, Singapore, and Malacca; words importing the singular number shall include the plural, and words importing the plural number shall include the singular number; words importing the masculine gender shall include females.

W. MORGAN,
Clerk of the Council.

Notice

Is hereby given, that persons desirous of entering into contracts for SUPPLYING such ARTICLES of PROVISIONS embraced in the following Schedules as may be required by the Commissariat Department at Aden, from the 1st February to the 31st December 1856, may, on application at this Office from 10 A. M. till 5 P. M. daily (Sundays excepted), obtain copies of the Schedules or list of prices, and such information relating thereto as they may require:—

- No. 1, For Fresh Meat.
- " 6, For Brandy, Gin, &c.
- " 7, For Stationery.
- " 9, For Water, Brackish and Sweet.
- " 11, For Camels, with Puckauls and Drivers, complete, to supply extra Brackish Water to the European Soldiers, for sanitary purposes.
- " 12, For Miscellaneous Articles.

2. Sealed tenders for the contracts will be received at this Office, and that of the Deputy Commissary General in Bombay, on Tuesday the 6th November 1855, at 1 o'clock precisely, and will be opened in the presence of such parties as are in attendance on the day and hour specified (and no tenders will be received afterwards), when tenderers will be required to offer a per-centage above or below the prices exhibited in the above lists at which the supply will be made, on the understanding that the articles supplied are to be of unexceptionable quality, and are to be delivered in the first instance at the Commissariat Stores at Aden, if required, and afterwards to the indenting Departments, in good condition, free of all charges beyond the stipulated price, in such number or quantities as may from time to time be demanded, and that the same are liable to examination and rejection by the executive

Commissariat Officer, or by the indenting or receiving Officer; or by a Committee of Officers appointed on the part of Government, in the event of the contractor being dissatisfied with the decision of the above Officers, or either of them; it being understood that the decision of such Committee is to be final, and binding on all parties.

3. It is to be clearly understood, that such of the articles specified in the Schedules as form part of the Rations for European Soldiers, or Hospital Diet, are to be supplied under the rules laid down in the G. G. O. No. 613, of the 10th October 1853, and No. 33, of the 11th January 1854, copies of which may be seen at this Office, and that of the Deputy Commissary General in Bombay.

4. Parties willing to undertake the contract for Liquor &c. are required to send in two tenders for the same, viz. one on the usual terms, and the other on the condition of receiving empty Bottles not required by the Commissariat Department at Aden, at the following rates:—

Bottles, Quart, at (1) One Rupee per Dozen.
" Pint, at (12) Twelve Annas per Dozen.

5. No person will be allowed to tender for any contracts unless he previously deposits in this and the Deputy Commissary General's Office in Bombay, in cash, the sum exhibited opposite the Schedule referring thereto, which sum will be forfeited in the event of delay, evasion, or refusal on his part to execute the necessary deed of contract when required to do so, on his offer being accepted, in which latter case he must be prepared to give unexceptionable bonded security to the further amount shown opposite each Schedule, which, together with the amount previously deposited, will be held as a guarantee for the due fulfilment of his contract.

		Deposit in Cash.	Bonded Security.
For List No. 1		Co.'s Rs. 2,017	Co.'s Rs. 8,068
" No. 6		" 36	" 144
" No. 7		" 26	" 104
" No. 9		" 246	" 984
" No. 11		" 84	" 336
" No. 12		" 535	" 2,140

6. Contractors must comply immediately with all emergent demands, and meet others of less urgency within the periods stated in the requisitions made upon them; they must, further, invariably keep on hand a sufficient stock of every article to the extent of three and six months' consumption, as particularized at the foot of every Schedule; in failure whereof, or if any supply be condemned by a Committee of Officers as aforesaid, the articles, or such others as may be required in lieu thereof, shall be purchased by this Department without delay, at their risk and cost, if it be considered expedient to do so; and in all such cases thirty (30) per cent. upon the amount of expenses incurred, or a fine of from Rs. fifty (50) to five hundred (500), at the option of the executive Commissariat Officer, will be levied as liquidated damages for each and every such breach of contract,—it being understood that the simple condemnation of

any article by a Committee constitutes such a breach of contract, whether the rejected articles be replaced by the contractors or by this Department; in every such case, also, it is to be understood that the contract or contracts may be cancelled, at the discretion of the Commissary General, and that if the contract be so cancelled, the cash deposit stated opposite each Schedule, as mentioned in para. 5 of this Notice, will be forfeited to Government.

7. It is also to be understood, that any negligence, evasion, or refusal on the part of contractors to make supplies or obey orders, or any attempt on their part, or that of their agents, to pass off articles of an inferior quality in lieu of those they are bound to supply, or any neglect to deliver them at the time and place ordered, will subject them, in every instance, to be fined to the extent of Rs. twenty-five (25), at the option of the Commissariat Officer, from whose order an appeal may be made to the Commissary General, whose decision will be final; but in cases when it may be deemed fit to exact any of the penalties provided for in the preceding clause, no further penalty shall be leviable under this clause.

8. It is further to be understood, that the contractors, or accredited agents on their part, approved of by the executive Commissariat Officer, are to attend at this Office daily, during the usual hours of business, *i. e.* from 10 A. M. to 5 P. M. daily (Sundays excepted), also at such other time or place as may be indicated by the executive Commissariat Officer, when he may consider it desirable for the public service to require such attendance.

9. Any party or parties whose offers are accepted will be required to produce such unexceptionable securities for the approval of the Civil or Cantonment Authorities as may be necessary, within fifteen days from the date of the acceptance of his or their offers, or the contracts will be resold. No reason will be stated for rejecting any security offered.

10. Bills for articles supplied under this contract must be preferred within one month from the date of the delivery of the articles, in default of which the contractor or contractors will forfeit the full value of the supplies for which bills have not been so preferred, unless it clearly appear, to the satisfaction of the Commissary General, that the delay was unavoidable.

11. The amount of retrenchments made by the Military Board on the contractors' bills will be recovered from the first bills preferred for payment; but in the event of such retrenchments, or any portion thereof, being remitted, the amount remitted, or such portion thereof, will be refunded to them.

12. Any party who, after offering for a contract, fails to furnish the necessary security, as provided for in Clause 9 of this Notice, will be interdicted from offering on future occasions, unless he produces a document from some person or persons of unexceptionable character and sufficient means, guaran-

teeing the due execution and performance of the contracts, on his or their offers being accepted.

13. The annual outlay on the above contracts is estimated as follows, viz:—

Schedule No. 1	Rs. 40,349
" No. 6	730
" No. 7	517
" No. 9	4,921
" No. 11	1,680
" No. 12	10,694

14. No reason will be assigned for the rejection of any offer.

S. THACKER, Captain,

In Charge Comm. Department.

Commissariat Office, A. F. F.,

Camp Aden, 26th September 1855.

BANK OF BOMBAY.

DISCOUNT.

On Government Bills	4 per cent.
On Private Bills at or within 3 Months	7 ditto.

INTEREST.

On Fixed Loans on Government Notes and Railway Shares	5 ditto.
On Open Loans on ditto	6 ditto.
On Cash Credit Accounts	6 ditto.
On Loans on Security of Goods	7 ditto.

Bills payable within one month are discounted under the above rate, and Discount at 3 per cent. under the rate charged will be refunded on all Bills paid before maturity, for the unexpired portion of the time such Bills may have to run.

The Rate of Advance on deposit of 5 per Cent. Government Notes is 95 per cent., on 4 per Cent. Notes 80 per cent., on Railway Shares *three-fourths* the paid-up value of the Shares, and on Goods *three-fourths* the approved value.

Loans on Goods, &c.

Advances are granted on the security of Goods, not of a perishable nature, deposited in private Godowns situated either in the Fort, or in Grant Buildings, Colaba.

The Bank undertakes the safe custody of Government Securities, Bank Shares, and other Indian Stock Certificates, also the purchase or sale of the same, and realizes the Interest and Dividends as they become due; and is also authorized to transact the business hitherto carried on by the Government Agents for the public Creditors of Government and others, whether residing in Europe or elsewhere.

By order of the Board of Directors,

J. STUART,

Secretary and Treasurer.

Bank of Bombay, 19th July 1855.

Advertisement.

Tenders are hereby invited for the CONVEYANCE of—

- One (1) European Convict to England, and of Fourteen (14) Native Convicts and
- Two (2) time-expired Native Convicts to Penang.

By order of the Commander in Chief Indian Navy,

F. G. BONE, Secretary.

Commodore's Office, Bombay,
16th October 1855.

BEEF.		Rs. a p.	
Prime Pieces.....	1st sort, 4 to	18 lbs.	1 0 0
" " " " " "	" " " " 2nd	" " "	1 0 0
" " " " " "	" " " " 3rd	" " "	1 0 0
Brisket and Round	1st " "	12 "	1 0 0
" " " " " "	" " " " 2nd	" " "	1 0 0
" " " " " "	" " " " 3rd	" " "	1 0 0
Meat for Soup	" " " "	14 "	1 0 0
Shin, large	" " " "	en "	0 3 0
" " small	" " " "	" "	0 3 0
Or Tails	" " " "	" "	0 8 0
Tongue, large	" " " "	" "	0 3 0
" " small	" " " "	" "	0 3 0
Heart, large	" " " "	" "	0 2 0
" " small	" " " "	" "	0 1 0
Marrow-bone	" " " "	" "	0 1 0
Or Palates	" " " "	" "	0 8 0
Feet	" " " "	" "	0 4 0
Skins	" " " "	" "	0 4 0
Tongues (salted, dry), Poona	" " " "	each	0 4 0
" (pickled), Bombay	" " " "	" "	0 5 0

VEAL, LARGE.					
Hind Quarter.....	1st sort,	44 lbs.	1	0	0
"	2nd "	34 "	1	0	0
"	3rd "	30 "	1	0	0
Fore Quarter	1st "	36 "	1	0	0
"	2nd "	28 "	1	0	0
"	3rd "	25 "	1	0	0
Head	1st "	each	0	12	0
"	2nd "	"	0	10	0
"	3rd "	"	0	8	0
Feet	four	0	4	0	0
Liver and Heart.....	each	0	1	0	0

MUTTON FOR NATIVES.

First sort.....	8 lbs.
Second ".....	10 "
Third ".....	12 "

KID, LARGE.		
Hind Quarter.....	1st sort,	4 lbs.
"	2nd	" 5 "
"	3rd	" 0 "
Fore Quarter.....	1st	" 5 "
"	2nd	" 0 "
"	3rd	" 0 "

LAMB, LARGE.	
Hind Quarter	1st sort, 4 lbs.
"	2nd " 5 "
"	3rd " 0 "
Fore Quarter	1st " 4½ "
"	2nd " 5 "
"	3rd " 0 "

PORK, FRESH AND SALT.

Pork, fresh	10 lbs.
Pig, Roasting, large size	each
" small "	
Pig's Head	20 lbs.
Sausages	5 "

POULTRY.

Geese.....	each	3 0 0
Turkey, cock, Bombay.....	"	0 0 0
" hen,	"	3 8 0
" cock, Gos.....	"	5 0 0
" hen,	"	2 8 0
Powls, large, Surat.....	"	1 8 0
" small,	"	1 0 0
" large, Bombay.....	"	0 8 0
" small,	"	0 8 0
Ducks, large.....	"	0 10 0
" small,	"	0 8 0
Hickens, large.....	per dozen	2 4 0
" small.....	"	1 12 0
Geese's Eggs.....	each	0 0 3
Ducks'	"	0 0 0

FRUITS OF SORTS

Pine-apples, Bombay, large	each	0	0
"	small	"	"
"	Goa, large	"	0
"	small	"	0
Pomegran, large	"	0	1
"	small	"	0
Guavas, large	"	0	8
"	small	"	0
Oranges, large	"	0	0
"	small	"	0
"	common	"	0
Grapes, black	per seer	0	0
"	green	"	0
Melons, Water, large	each	0	0
"	small	"	0
"	Musk, large	"	3
"	small	"	0
Plantains, red, large	"	0	0
"	yellow, large	"	0
"	small	"	0
Limes, sweet	"	0	8
"	sour	"	0
Potatoes, Nalgargia	per seer	0	1
"	Malabeshwur, large	"	0
"	small	"	1
"	Pooni, large	"	0
"	small	"	0
"	Surat, large	"	0
"	small	"	0
Yams, white	"	0	0
"	red	"	0
Onions	"	0	3
Ginger	"	0	0

DRY FRUITS OF SORTS

Plums, fine	per seer weight	0	0	0
" coarse	" " "	0	5	0
Currants, fine	" " "	0	5	0
" coarse	" " "	0	4	0
Prunes, new	" " "	0	2	0
" old	" " "	0	1	0
Almonds, sweet	" " "	0	1	0
" bitter	" " "	0	2	0

BREAD, &c.

A loaf, 1st sort	13 oz. each	0	1	4
" 2nd "	" "	0	1	0
" brown	32 oz.	0	2	0
"	16 "	0	1	0
Flour, Wheat.....	per seer measure	0	3	4
Roloung.....	" "	0	3	4
Sago, fine	" weight	0	1	6
" coarse	" "	0	1	4
Arrowroot, best	" "	0	2	0
" coarse	" "	0	1	0

MILK AND BUTTER

Cows' Milk	per seer measure	0	1	4
" Butter	per cup of 2 oz.	0	1	4
Buffaloes' Milk	per seer measure	0	1	2
" Butter	per cup of 2 oz.	0	1	2

FIREWOOD.

Babool.....	per cdy. of 28 mds. (784 lbs.)	3	4	0
Khair.....	" "	2	14	0
Aine Black..	" "	2	14	0
" 2nd. sort.	" "	2	12	0

OILS, CANDLES, AND SOAP.

Cocoanut Oil ... 1st sort, per md. of 28 lbs.	3	10	0
" ... 2nd " " "	3	9	0
Jeanjee " " " "	3	4	0
" Ghantee " "	3	0	0
Brundia, or Castor Oil	2	10	0
Candles, Europe	20	0	0
" Goa	18	0	0
" Cochin	17	0	0
Soap, Country	1	10	0
" Europe, yellow	3	8	0
" " white	3	8	0

SUGAR OF SORTS.

		20. a. p.
Sugar, Pinfa.....	per md. of 28 lbs.	0 12 0
" Candy.....	1st sort, " "	0 8 0
" ".....	2nd " " "	0 0 0
" ".....	3rd " " "	5 8 0
" soft.....	1st " " "	4 0 0
" ".....	2nd " " "	3 0 0
" brown.....	" " "	2 8 0
Jagree.....	" " "	1 12 0

GHEE OF SORTS.

Ghee, Kurrachee	per md. of 28 lbs.	6	0	0
" Surat	" "	0	12	0
" Blownuggur	" "	6	8	0
" Balghanty	" "	0	0	0
" Ghanty	" "	0	0	0
" Rajapoor	" "	0	0	0
" Jaffrabad	" "	7	4	0

GRAIN OF SORTS.

Whent, Hampshire,	perdy of 8 phras	20	0	0
" Jambooseer, 1st sort,	"	17	0	0
" "	2nd "	10	0	0
" Bhownggur, 1st,	"	16	0	0
" "	2nd "	15	0	0
" Ghante, new,	"	14	0	0
" Sindce	"	13	0	0
Gram, Jambooseer,	"	10	8	0
" Ghogaree, new	"	15	0	0
" "	old	14	8	0
" Ghante, new,	"	14	8	0
" "	old	14	0	0
" Venjalo	"	10	0	0
Wooreel, Ghante	"	10	0	0
" Malabar	"	10	0	0
" Cutch	"	10	8	0
" Ghogaree	"	17	0	0
Mutt, Ghogaree,	"	14	0	0
" Ghante	"	12	8	0
" Cutch	"	13	0	0
Mugg,	"	10	0	0
" Ghogaree	"	14	0	0
Bazaree, Ghante,	"	14	0	0
" Bhownggur, 1st sort,	"	18	0	0
" "	2nd "	17	0	0
" Rajapoor	"	15	0	0
Barley, new	"	12	0	0
" "	old	9	0	0
Toor	1st sort,	10	0	0
" "	2nd "	15	0	0
Jonree,	"	13	8	0
Naturey,	"	11	0	0
Yutana	perdy of 8 phras	20	0	0
Chowley	"	3	0	0
Dall, Broach,	"	3	0	0
" Surat	"	3	0	0

UNBOILED RICE OF SORTS.

Rice, Putney	per phara	2	0	0
" Sinday, red	"	0	0	0
" raw	"	2	2	0
" red	"	1	14	0

BEATEN RICE OF SORTS.

Rice, Jerasaul	1st sort, per phara	3	8	0
"	2nd " "	3	4	0
" Vergole	1st " "	3	0	0
"	2nd " "	2	12	0
" Sindoy ratra	" "	0	0	0
" Segundee	" "	3	12	0
" Putnoy	" "	2	8	0
" raw	" "	1	4	0

MANGALORE RICE OF SORTS.

Rice, unboiled	1st sort, per robin	3	0	0
" "	2nd " "	2	12	0
" boiled	1st " "	2	4	0
" "	2nd " "	2	0	0

BENGAL RICE OF SORTS.

Rice, unboiled...1st sort, per bag of 168 lbs.	0	12	0
" " ..2nd " " "	0	8	0
" boiled....1st " " "	0	0	0
" "2nd " " "	5	8	0

BHATT.

Bhatt, Putney.....	per moora of 25 pharas	23	0	0
„ raw.....	„	21	0	0
„ red.....	„	20	0	0

SUNDRIES.

Saltpetre, Europe	per md. of 28 lbs.	2	8	0
" Bengal	" "	3	4	0
" Rajapoor	" "	1	8	0
Pepper, black	1st sort, per seer weight	0	2	3
"	2nd	0	2	0
"	white	"	0	0
Garlick, large	"	0	0	0
"	small	0	0	7
Camphor	per lb.	0	8	0
Salt, table	per seer measure	0	1	4
" common, white	per pylee	0	1	2
"	black	0	1	0

Bombay Weights by which the articles are sold:—1 Seer is 11 ozs. and 4 drs.—40 Seers are 1 Maund.—1 Maund is 28 English Pounds.

Published by order of the Board of Conservancy,

J. WATSON, Clerk of the Markets.

Notice

Is hereby given that verbal tenders for the exclusive privilege of selling INTOXICATING DRUGS to the Troops and Followers at this Station, for the period of one year, from Dewallee the 7th November 1855 to the next Dewallee will be received at the Superintendent of Bazars' Office at Dapoollee, at 11 o'clock A. M. on the 22nd proximo.

2. Sealed tenders for the said privilege will also be received at the Commissary General's Office at Bombay on the date and hour above mentioned, after which no tenders will be received.

3. No person will be allowed to bid or tender for the contract unless he deposits with his offer the sum of Rupees twenty-five (25), which will be forfeited in the event of delay, evasion, or refusal to execute the necessary deed of contract; and an unexceptionable security will also be required to guarantee the fulfilment of the terms of the contract.

4. The conditions of the contract shall not be considered binding or in force in any respect until the same be confirmed by the superior authority.

5. The person whose tender will be accepted will be required, ere entering on the performance of his contract, to deposit the amount of one month's stipulated payment as his personal security for the due execution of his agreement.

6. Further particulars relative to the contract will be made known on application at the Office of the Superintendent of Bazars at Dapoollee, and that of the Commissary General of the Army at Bombay, from 11 A. M. to 4 P. M. daily (Sundays excepted).

7. No reason will be assigned for the rejection of any offer.

S. C. BALDWIN, Captain,
Superintendent of Bazars.

*Superintendent of Bazars' Office,
Dapoollee, 15th September 1855.*

Insolvent Debtors' Court.

Notice is hereby given, that the Petitions of the several Persons hereunder named and described have been presented to the Court for the Relief of Insolvent Debtors, Bombay, praying, respectively, for the benefit of the Act made and passed in the Eleventh Year of Victoria, Chapter XXI. :—

Names.	Profession.	Denomination.	Place of Residence in Bombay.	Dates of Petitions filed.		
				Day.	Month.	Year.
Jetta Purshotum and Damodhur Jetta.	Petty Grocers	Hindoos	Without the Fort, behind Moombadavie Chowkey.	2nd	Oct.	1855.
Nowrojee Hormusjee.	Proprietor of the "Bombay Commercial Advertiser Press."	Parsee.....	Within the Fort, in Bora Bazar Street.	9th	"	"
Crustnarow Jugonathjee.	Formerly a Clerk in the Accountant General's Office.	Hindoo.....	Lately without the Fort, in Lowar Chawl Street (at present in the Bombay Gaol).	15th	"	"
Violante Symons, the Wife of Captain Symons, of the 5th Regiment Bombay Native Infantry.		Portuguese ...	Without the Fort, at Girgaum, near the Portuguese Chapel.	16th	"	"
Peerumbayee, Woman.		Mahomedan...	Without the Fort, in Khullasee Molla.	16th	"	"

Orders in the matters of the abovenamed Insolvents' Petitions, that the real and personal Estates and Effects of the said Insolvents be vested in the Official Assignee of this Honorable Court, under Clause VII. of the said Act, have been duly made.

Days appointed for Hearing the Petitions of the undermentioned Insolvents.

Names.	Time.		
	Day.	Month.	Hour.
Jetta Purshotum and Damodhur Jetta.....	3rd Monday	November next	11 o'clock.
Mahomed Shuffee bin Mahomed Hoosain Rogay.....	Ditto	Ditto	Ditto.

Opposing Creditors must file their Claims, verified by Affidavit, and pay the usual Fees, at my Office, at least three days before the Hearing. The abovenamed Insolvents have filed Schedules of their Debts, Estates, and Effects, in my Office.

Dividends payable in the undermentioned Insolvents' Estates.

Venayek Wittojee, 1st Monday in November next of 12 per cent.
Dwarkanath Wiswanathjee ditto ditto 10 per cent.

J. A. McKENZIE,

Clerk of the Court.

Clerk of the Court's Office, Fort, Bombay, this 16th day of October 1855.

નાદાર દેવાદારોની કોરટ મધે.

જાહેર ખર્ચર એ ઉપરથી આપવામાં આવે છે, જે વિગત સાથે હેતુ જે જુદી જુદી આરામીઓના નામો લખેલાં છે, તેઓએ મુંબઈની નાદાર દેલુદારોનાં છુટકા કરનારી કોરટને અરજીઓ આપી છે, તેમાં એક એકની અરજ એવી છે જે વિક્ટોરીયાના અગિઆરમે વરસે જે ધારો કરીને ઠરાવો છે, તેના એકવિરામાં બાબતોના ધલાલ હોમોને મળે.

નામ.	ધંધો.	જાત.	રહેવાનું ઠેકાણું મુંબઈમધે.	અરજીઓ દાખલ કરાની તારીખ.		
				દાડા.	માસ.	વરસ.
જેઠા પરસોતંમ તથા દામોદર જેઠા	પરચુરંજી નેસ્તી	હીંદુ.	કોટખાર મામદેવીની ઓકી પાછલ.	૨ જા.	આક્ટોબર.	૧૮૫૫.
નવરોજી હોરમજી	મુંબઈના કમરરીઅલ આડ-વરગાહજર છાપખાનાનો માલિક.	પારસી.	કોટમાં હોરાખજરમાં	૬ મે	એપ્રિલ.	એપ્રિલ.
કરાણાવ જગંનાથજી	આગલ અકાઉન્ટેન્ટ જનરલની હાફીરામાં લખનાર.	હીંદુ.	આગલ કોટખાર હુવાર આલી મોલામાં ને હાલ મુંબઈની તુરંગમાં.	૧૫ મે	એપ્રિલ.	એપ્રિલ.
વીઓલાંન શીમંરા તે મુંબઈની ગામડી પેદલની પાંચમી રીજમીટવાલા કપતાંન શીમંસની બા એડી.		ફરંગી.	કોટખાર ગીરગાંમમાં ફરંગીના દેવલ પારો.	૧૬ મે	એપ્રિલ.	એપ્રિલ.
પીરબાઈ અસ્તરી		સુરાલમાની.	કોટખાર ખલાશી મોલામાં.	૧૬ મે	એપ્રિલ.	એપ્રિલ.

ઉપર લખેલા નાદાર દેવાદારોની અરજીઓની બાબતોમાં ઘટતી રીતે હુકમ થયા છે, જે ઉપર લખેલા ધારાની સાતમી કલમ પ્રમાણે નાદાર દેવાદાર મજકુરોની સ્થાવર તથા જંગમ મિલકત તથા ચીજ વસ્ત આ નામદાર કોરટનાં આક્રિસિઆલ આરામ્મેનીના તાબામાં આવે.

નીચે લખેલા નાદાર દેવાદારની અરજીઓ સાંભળવારાઈ ઠરાવેલા દીવરા.

નામ.	વખત.		
	દાડા.	માસ.	કલાક.
જેઠા પરસોતંમ તથા દામોદર જેઠા	૩ જા સોમવાર.	આવતો નવેમ્બર.	૧૧-એપ્રિલ.
મહેમદરાશી ખીન મહમદ હુસેન રોગે	એપ્રિલ.	એપ્રિલ.	એપ્રિલ.

આડા આવનાર લેણદારોએ, યોગમાં યોગ સાંભળવાના તણુ દાડા અગાઉ, સોગણુનાંમાથી સાખીત ફરેલા પોતાના દાવા હમારી આપીસમાં દાખલ કરવા જોઈએ, તથા સિરસ્તા પ્રમાણે તેઓને શી આપવી જોઈએ. ઉપર લખેલા નાદાર દેવાદારોએ પોતાનાં દેવાની, તથા માલ મિલકતની, ટીપો હમારી આપીસમાં દાખલ કરાવી છે.

નીચે લખેલા ધરિટેટમાં ફાલા આપવાને ઠરાવીઆ છે તેહેની વિગત.

નામ.	વખત.		
	દાડા.	માસ.	રોકડે ટકા.
વીનાએક વીઠોજી	૧ જા સોમવાર.	આવતો નવેમ્બર.	ટકા ૧૨
દુવારકાંનાથ વીરાવનાથજી	એપ્રિલ.	એપ્રિલ.	ટકા ૧૦

શ્રી મુંબઈના કોટમધે, કોટેના કલાર્કની આપીસમાં, લખી તારીખ ૧૬ મે આક્ટોબર સને ૧૮૫૫.

જે. એ. મકેનજી,
કોટેના કલાર્ક સહી.

(True Translation)
J. FLYNN, Chief Translator.

Insolvent Debtors' Court.

Notice is hereby given, that the following Petitions have been filed, and the following Adjudications have been pronounced thereon, and which are published as required by the Act made and passed in the Eleventh Year of Victoria, Chapter XXI. Clause LXXXII:—

Nos. of Proceed-ings.	NAMES OF INSOLVENTS.	Dates of Petitions.	Dates of Adjudications.	Dates of Confirmations.
		1855	1855	1855
1201	Gunnesh Muncha and Jetta Muncha.....	18th April	18th April	2nd July
1210	Joseph De Cruz	8th May	8th May	" "
1211	Govind Narayan and Narroba Govindjee.....	9th "	9th "	" "
1216	Salum bin Ahmed.....	19th "	19th "	" "
1204	Jootta Coorjee and Moorarjee Jootta.....	27th April	27th April	16th "
1213	Joseph Wilson	10th May	10th May	" "
1217	Ahmed Tar Mahomed	19th "	21st "	" "
1220	Tookaram Hurriba	23rd "	23rd "	" "
1161	Henry Boothby Elsam and Edward Elsam	8th January	8th January	6th August
1212	Shapoorjee Bhicajee	9th May	9th May	" "
1221	Sha Tricumlall Goolabroy	28th "	28th "	" "
1225	Jugonnath Girdhareelall	18th June	18th June	" "
1198	Shaboodin bin Khairoodin Khanchay	10th April	10th April	20th "
1214	Burjorjee Dhunjeebhoy	7th May	15th May	" "
1215	Mahomed Jaffer bin Shaik Hyder	19th "	19th "	" "
1222	Francisco DeRozario	12th June	12th June	" "
1228	Edward Robert Gardner	29th "	29th "	" "
1227	Syed Goolam Ally bin Syed Abbas Ally	27th "	27th "	3rd Sept.
1231	Dutba Ballajee.....	2nd July	5th July	" "
1232	Mudeena Khanum widow of the late Meer Burberally bin Mahomed Roza, and Meer Cazam Ally bin Meer Burberally	7th "	7th "	" "
1233	Hurrehunder Jugonnathjee	9th "	9th "	" "
1239	Balerustna Ramchunder	27th "	27th "	" "
1243	Dewcoreboye widow of the late Namechund Mohunchund	6th August	6th August	" "
1235	Gopall Bappoosett	16th July	16th July	17th "
1237 and 1238	Purshotum Wittoba Sett and Denanath Purshotum Sett	26th "	26th "	" "
1242	Gunput Kessow	6th August	6th August	" "

J. A. McKENZIE,

*Bombay, Clerk of the Court's Office,
Forbes Street, Fort, this 16th day of October 1854.*

Clerk of the Court.

Notice

Is hereby given, that sealed tenders will be received by the Acting Deputy Commissary General, on Monday the 22nd instant, at 2 P. M. precisely, for the SUPPLY to Government of Ten (10) Casks or Hogsheads of good ALLSOP'S BEER, subject to the approval of a Committee of Officers.

The rates to be specified in words as well as figures, and no reason will be assigned for rejecting any tenders.

R. J. SHAW, Major,
Actg. Depy. Comy. General.

*Bombay, Depy. Comy. Genl.'s Office,
11th October 1855.*

અહરનામુ.

આપીઆમાં આવેલ કે આકર્ષીંગ ડેપીટરી કમેશરી જનરાલ શાહેમની આશીરામાં શલિડ અથવા મોરખંદ ટેડર તારીખ ૨૨ મી આક્ટોબરને વાર રોમેને દીને ખચીત લેવામાં આવશે. સરકારને સાફ સારો આલરાપનો ખીરનાં

પીપ નંગ ૧૦ દરા ખરીદ કરવાંચ. તે કમેશરીના આશીરાશે પરાંત કીધાથી લેવામાં આવશે.

ટેડરમે ભાવ નાખવો તે ભોલમાં તથા આક્રમમાં લખે અને હરેક ટેડર રીજિક્ટ તથા ખાતલ કરે તેનું કારન કમ્ આવવામાં આવશે નહીં.

શ્રી મુંબાઈની ડેપુટી કમેશરી જનરાલ શાહેમની

આશીરા તારીખ ૧૧ મી આક્ટોબર સન ૧૮૫૫.

R. J. SHAW, Major,
Acting Depy. Comy. General.

Advertisement.

The following PASSAGES TO LONDON are required:—

A Steerage Passage for one (1) European Boiler Maker, and

A Passage for an Unfit Seaman of the Indian Navy.

By order of the Commander in Chief Indian Navy,

F. G. BONE, Secretary.

*Commodore's Office, Bombay,
16th October 1855.*

Notice

Is hereby given that sealed tenders will be received at this Office, by the Acting Deputy Commissary General, at any time up to the 31st instant, for the PURCHASE, respectively, of good 2nd Sort WHEAT FLOUR and BRAN from the Government Bakery, near Messrs. Bennett and Co.'s Auction Room.

The articles are to be taken away by the persons obtaining the contracts, at short intervals, as they shall accumulate.

The tenders should specify the quantity per Rupee at which the articles respectively will be taken, for a period of six (6) months from the date of sanction, or first of the month subsequent to sanction.

Tenders for the purchase of the Flour must be accompanied by a deposit of Rs. 233-8-0, and of the Bran by a deposit of Rs. 200. These will be held as security for the prompt monthly payment of the amount falling due, and, failing such monthly payment when demanded, it will be in the power of the Acting Deputy Commissary General to terminate the contract, and sequester the deposit.

The 2nd Sort Flour monthly accruing will be about 7,000 lbs., the quantity of Bran will be about 20,000 lbs.

R. J. SHAW, Major,

Actg. Deputy Commissary General.

Bombay, Depy. Comm. Genl.'s Office,
17th October 1855.

જાહેર ખબર.

આપીઆમાં આવેલ કે (શલિદ) અથવા મોરખંદ જેડર આકરીંગ દેપુટી કમીસરી જનરાલ શાહેમની આશીરામાં તારીખ ૩૧ મી આકરીંગર મુધી હરેક વખતે લેવામાં આવશે.

શારો રોળો આયે ગઢનો (રોકડ શાઈ) તથા ભુધું વેચાતુ લેવાને શારે સરકારી પદરખાનામાંથી જે પદરખાનુ મીસ્તર ખેનટનાં લીલાંખાનાની પારો છે. જે કોઈકેટરાકટ લેશે તે ધની અથવા ધનીએને એ જનરા તરત અથવા જેમ એકડી થામે તેમલઈ જવી. જે પ્રમાણે સરકારી પદરખાના વારો ફરવા તેમ.

જેડરમાં ભાવ નાખેલો જે રૂપીઆ ૧ એકનો આયે તથા ભુધું આટલા રતલ લઈશું. મુદત મારા ૬ છ મુધી એ ભાવે ખરીદ કરેલો ને લઈજવું. જે તેરીખથી ખેરદનુ શાંક રાન થરો તેદારથી અથવા શાંકરાન આવેઆ પછી પેહેલી તારીખથી લેવાને શરૂ કરવું.

ડીપાજી નાંણું ઉપલો આયે ખરીદ કરે તેનાં રૂપીઆ ૨૩૩૩. અને ભુધું ખરીદ કરે તેનાં ડીપાજી રૂપીઆ ૨૦૦.

આએ ઉપલી રકંમ છે તે જમીનગતી દાખલ રાખવાનો આવશે રાખ્ય એ જે માલ મારા ૧ મુધી ખરીદ કરે તેનાં નાંણું નહી પગાર કરે તો એ નાણું કપાલ કરે અને આકરીંગ દેપુટી કમીસરી જનરાલ શાહેમને રાના છે કે કેટરાકટ ખંદ કરે અને એ ડીપાજી નાણું મેલેલું સરકાર લઈશુંકે.

મધને દારે આયે આસે ૭૦૦૦ રતલ થારો અને ભુધું મધને દારે ૨૦૦૦૦ રતલ થારો.

શ્રી મુંબાઈની દેપુટી કમીસરી જનરાલ શાહેમની

આશીરા તારીખ ૧૭ મી આકરીંગર સને ૧૮૫૫.

R. J. SHAW, Major,

For Acting Depy. Comm. General.

OPIUM MEMORANDUM for the Week ending Tuesday, 16th October 1855.

Years.	PASSES GRANTED AT INDORE			IMPORTED INTO BOMBAY			EXPORTED BY SEA			Balance unaccounted for.	
	Up to 9th Oct. 1855.	From 10th to 16th Oct. 1855.	Total.	Up to 9th Oct. 1855.	From 10th to 16th Oct. 1855.	Lost on the road.	Total.	Up to 9th Oct. 1855.	From 10th to 16th Oct. 1855.	Total.	
For 1852-53	27,055½	27,040½	27,055½	27,055½	27,055½	0	27,055½	27,803½	27,803½	55½	
" 1853-54	25,260	25,202½	25,260	25,260	25,260	3½	25,260	25,221½	25,221½	40½	
" 1854-55	27,088	20,440½	27,088	20,440½	29,983½	2½	27,127	29,983½	29,983½	3,185½	
" 1855-56	..	486	486	..	..	..	..	..	..	..	

Detail of Exports from 10th to 16th October 1855.

None.

C. J. DAVIES,
Deputy Commissioner of Customs, Salt, and Opium.

Bombay, Office of Commr. of Customs, Salt, and Opium, 17th October 1855.

[1927]

WEEKLY SUMMARY OF DEATHS ON THE ISLAND OF BOMBAY.

CASTE OR TRIBE.	Still-born.	Cholera.	Small-pox.	Measles.	Fever.	Disease of Nervous System.	Vascular System.	Respiratory System.	Alimentary System.	Urinary System.	Sexual System, and Child-bearing.	Locomotive & Tegumentary Systems.	Cachexy and Debility.	Leprosy, Tubercular and Articular.	Dropsy.	Accident and Violence.	Other and Unknown Cause.	Total—exclusive of Still-born.
Boodhist.—Jain, &c.	..	1	..	..	4	1	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	..	7
Brahmun.	3	..	..	..	2	..	..	2	2	..	..	..	..	1	1	..	..	8
Lingnet and Bhatia	..	..	..	..	4	..	..	..	..	..	..	..	2	..	..	..	..	6
Hindoo of other Caste	6	5	..	..	46	6	..	16	8	..	1	3	4	1	..	1	..	91
Hindoo Out-caste	1	..	..	..	9	..	..	2	2	..	..	1	3	..	..	..	..	17
Moosulman	..	..	..	..	24	1	1	5	5	..	..	1	5	..	..	1	..	43
Parsee	1	..	..	..	9	1	..	..	..	..	..	3	..	..	..	1	..	14
Jew	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	..	..	..	..	..	..	..	1
Native-Christian.	..	..	..	..	1	..	..	2	1	..	..	..	1	..	..	1	..	6
Indo-European	..	..	..	..	..	..	..	1	1	..	..	..	1	..	..	..	..	2
European.	..	..	..	..	..	..	..	1	2	..	..	..	..	..	..	..	..	3
Negro-African	..	..	..	..	1	..	..	2	..	..	..	..	..	..	..	..	..	3
Other and Unknown Caste	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	1	..	1
Total.	11	6	..	..	100	9	1	29	24	..	1	5	19	2	1	5	..	202
Mean of the corresponding Weeks in the preceding Seven Years. . . }	..	13	2	..	102	11	..	34	28	..	3	1	18	1	3	3	1	220

A. H. LEITCH,

Bombay, 17th October 1855.

In charge of Mortuary Returns.

REPORT of Places Inspected personally by the Assistant Superintendent of Repairs. Published according to Resolution of the Board of Conservancy No. 275, dated the 19th June 1855.

Date.	Places inspected.	Remarks.
1855.		
Oct. 10th	Chunam Kiln Road	Clean. Road in tolerably good order.
	Grant Road.	Do. Road in good order.
	Duncan Road (part of)	Scavengers and carts at work. Road in good order.
	Commattee Poora Bazar Street	Do. Do.
	Bellasis Road (part of)	Clean. Road in good order.
	Ballasis Junction Road	Do. Do.
	Babool Tank Road	Do. Do.
	Mazagon Road (part of)	Scavengers and carts at work. Road in good order.
	Nesbit Lane	Clean. Road in good order.
	Byculla School Compound	Do. Do.
	Bellasis Road and part of Grant Road.	Do. Do.
	Trimbuck Furishram Street	Scavengers at work. Road in very bad order.
	Ardaseer Dady Street or Parsee Wada (part of)	Clean. Road good.
	Ketwady Main Road	Side drain dirty. Road tolerably good.
	Khetwady Main Road	Side drain being cleaned. Road tolerably good.
	Ardaseer Dady Street or Bhungy Wada (part of)	Clean. Road good.
	Bhooleswar Road (part of)	Do. Do.
	Thakoordwar Lane (part of)	Do. Do.
	Funneswady Lane.	Open side drains in parts very dirty; these are cleaned daily, but consequent on their being very irregular both in depth and width, they soon become filthy again. Road good.
	Dady Sett Agiary Lane	Clean. Road good.
	Calbadevi Road	Do. Do.
	Esplanade Road	Do. Do.
Oct. 11th	Khetwady Main Road	Sweepers at work. Road tolerably good.
Morning	Ardaseer Dady Street or Bhungy Wada.	Sweepers at work. Road good.
Round.	Trimbuck Furishram Street	Sweepers not arrived. Road very bad.

Date.	Places inspected.	Remarks.
1855.		
Oct. 11th	Grant Road (part of)	Clean. Road good.
	Duncan Road (part of)	Scavengers and carts at work. Road good.
	Road at back of Byculla Church to Railway Bridge	Do. Do.
	Parell Road	Clean, except in a few places, where it is required to be scraped off. Road good.
	Mahim Dadur Road	Undergoing repair.
	Road through Mahim Woods	Scavengers at work; a party also employed in removing grass from sides of road. Road good.
	Lady Jamsetjee Road	Clean. Road very irregular.
	Lady Jamsetjee Causeway	An accumulation of sand on road. This has been ordered to be removed without delay. The broken portion of parapet wall under re-construction.
	Back to Khetwady by same route.	
	Khetwady Main Road	Clean. Road good.
	Ardaseer Dady Street or Parsee Wada	Do. Do.
	Bhooleshwar Road (part of)	Do. Do.
	Portuguese Church Street	Do. Do.
	Dady Sett Agiary Lane	Do. Do.
	Breach Candy Road	Do. Do.
	Esplanade Main Road	Do. Do.
Oct. 12th	Khetwady Main Road (part of)	No scavenging going on. Road good.
	Chunam Kiln Road (part of)	Clean. Road good.
	Girgaum Back Road	Do. Do.
	New Road from Girgaum Back Road to Breach Candy Road	Sweepers and carts at work. Road good.
	Breach Candy Road (part of)	Sweepers and carts at work. Open side drains ordered to be cleaned daily. Road good.
	Dady Sett Agiary Lane	Sweepers and carts at work. Road good.
	Calbadevi Road	Do. Do.
	Loharchall Lane	Sweepings collected ready for removal. Road good.
	Shaik Memon Street (part of)	Sweepers at work. Road good.
	Esplanade Cross Road	Sweepers and carts at work. Road good.
	Butcher Street	A great inconvenience is experienced by vendors being allowed to retail their goods on the public road. Road good.
	Musjed Bunder Cross Road	Clean. A few holes require filling in.
	Dongree Coolie Street	Do. Road good.
	Goal Road	Do. Do.
	Wall Pacady Road	Do. Do.
	Belvidere Hill Road	Do. Road somewhat rough in parts, but generally in good order.
	Gunpowder Row	Do. Road good.
	Mazagon Road (part of)	Do. Do.
	Baboola Tank Road	Do. Do.
	Obelisk Road	Scavengers and carts at work. Road good.
	Grant Road	Scavengers and carts at work. Portions of the parapet wall fallen. Road good.
	Chunam Kiln Road (part of)	Scavenger's carts removing rubbish. Road tolerably good.
	Khetwady Main Road (part of)	Clean. Road good.
	Girgaum Back Road (part of)	Do. Do.
	New Road to Breach Candy Road ..	Do. Do.
	Breach Candy Road	Clean. Open side drains will be cleaned in the afternoon. Road good.
	Esplanade Main Road	Clean. Road good.
Oct. 13th	Chunam Kiln Road (part of)	Sweepers at work. Road tolerably good.
	Girgaum Back Road (part of)	Sweepers and carts at work. Road good.
	Portuguese Church Lane	Clean. Road good.
	Breach Candy Road (part of)	Side drain being cleaned. Road good.
	Thakoordwar Lane	Side drain requires cleaning; orders issued on the sub- ject. Road good.
	Bhooleshwar Road	Densely crowded with vegetable and fruit stalls, a decided nuisance. This road cannot be cleaned till after 10 or 11 daily. Road good.
	Parell Road (part of)	Sweepers at work. Road good.
	Baboola Tank Road (part of)	Clean. Road good.
	Oomercarry Road	Heaps of rubbish collected on road ready for carting away. Road good.

Date.	Places inspected.	Remarks.
1855.		
Oct. 13th	Gaol Road to Police Office	Sweepers at work. Road good.
Morning Round.	Baboola Tank Road	Clean. Scum on the water in the NW. corner. Orders given for its removal. Road good.
	Obelisk Road	Sweepers at work. Road good.
	Duncan Road	Clean. Road good.
	Falkland Road (part of) and Grant Road	The wells from which water has of late been taken for watering these roads I found very offensive, and quite unfit for the purpose; orders to discontinue the use of it have been given to the Contractor, as also to the Office Establishment.
	Chunam Kiln Road	
	Khetwady Main Road	Clean. Road tolerably good.
	Ardaseer Dady Street or Parsee Wada	Side drains being cleared. Road good.
	Bhooleshwar Road (part of)	Clean. Road good.
	Portuguese Church Street	Do. Do.
	Dady Sett Agiary Lane (part of)	Do. Do.
On way to Office.	Calbadevi Road (part of)	Do. Do.
	New Hunuman Lane	Open side drain (although cleaned yesterday afternoon, as I was informed by a person residing in the lane, I found dirty. Road good.
	Loharchall Lane (part of)	Clean. Road good.
	Esplanade Cross Road	Do. Do.
	Esplanade Main Road	Do. Do.
	Oct. 15th Khetwady Main Road (part of)	Clean. Do.
	Chunam Kiln Road (part of)	Scavengers at work. Road good.
	Girgaum Back Road (part of)	Sweepers and carts at work. Do.
	Gaumdevi Road	Sweepers at work. Do.
	Malabar Hill Road	Clean. Road good.
Morning Road.	Napean Road	Do. Do.
	Road past Major Crawford's to Warden Road	Do. Do.
	Warden Road	Do. Do.
	Breach Candy Road to Tardeo	Sweepers and carts at work. Road good.
	Falkland Road	Clean. Road undergoing slight repairs.
	Ardaseer Dady Street or Bhungy Wada	Sweeping collected. Road good.
	Khetwady Main Road	Drain being cleaned. Road tolerably good.
	Khetwady Main Road	Do. do. Do.
	Ardaseer Dady Street or Parsee Wada	Clean. Road good.
	Bhooleshwar Road (part of)	Do. Do.
On way to Office.	Thackoordwar Road (part of)	Do. Do.
	Funneswady Lane	Mud from open side drain on road side ready for removal. Road tolerably good.
	Dady Sett Agiary Lane (part of)	Do. Do.
	Calbadevi Road	Clean. Do.
	Esplanade Main Road	Do. Do.
	Oct. 16th Khetwady Main Road (part of)	Side drains being cleaned. Road good.
	Chunam Kiln Road (part of)	Clean. Road good.
	Girgaum Back Road (part of)	Sweepers and carts at work. Road good.
	Gaumdevi Road	Sweepers at work. Road good except at sides, which require kerb-stones.
	Malabar Hill Road	Clean. Road good.
Morning Round.	Walkeshwar Village and Back by Malabar Hill Road, Gaumdevi to Grant Road	Do. Do.
	Grant Road	Clean, except dry stone drain on North side, which will be attended to without delay. Road good.
	Cursetjee Sooklajee Road	Clean. Road tolerably good.
	Cammattee Poora 3rd and 4th Streets.	Side drains require cleaning. Road in parts rough.
	Cammattee Poora Bazar Street	
	Duncan Road (part of)	Clean. Road good.
	Obelisk Road	Sweepers at work. Road good.
	Tembkur Street	Carts removing sweepings. Road rough in parts.
	Shaik Booran Commodant Street	Sweepings collected. Do.
	Trimbeck Furrishram Street	Clean. Road rough in parts.
	Ardaseer Dady Street	Do. Road good.
	Falkland Road	Do. Do.

Date.	Places inspected.	Remarks.
1855.		
Oct. 16th	Erskine Road	Clean. Road good.
	1st Poydownee Road	Sweepings collected. Road good.
	Borah Street	Several gutters from houses broken, causing a nuisance on the public road. Road tolerably good.
	Bappoo Khote Street	Clean. Road good.
	Erskine Road	Do. Do.
	Baba Dhubboo Street	Sweepings collected. Road good.
	Muccoond Gozerset Street	Carts at work. Do.
	Parell Road (part of)	Clean. Road good.
	Jail Road	Do. Do.
	Chinch Bunder 3rd Row	Do. Do.
	Nowrojee Hill	Several dirty cesspools. A notice to the owners to clean will be sent without delay. Roads unmade.
	Jail Road	Clean. Road good.
	Parell Road	Do. Do.
	Banjan Row	Do. Do.
	2nd Bhoewada	Very dirty. This and the other Bhoewada Streets are cleaned late in the forenoon, daily. Road good.
	Bhooleshiwar Road	Clean. Road good.
	Parell Road (part of)	Do. Do.
	Kholebhat Lane	Do. Do.
	Breach Candy Road	Do. Do.
	Candewady Lane	Do. Do.
	Dhackjee Dadajee 3rd Street	An unmade street; drainage sanctioned, but not commenced.
	Khetwady Main Road	Clean. Road good.
	Khetwady Main Road	Do. Do.
	Ardaseer Dady Street	Do. Do.
	Bhooleshiwar Road	Do. Do.
	Portuguese Church Street	Do. Do.
	Dady Sett Agiary Lane	Do. Do.
	Calbadevi Road	Do. Do.
	Esplanade Main Road	Do. Do.

B. BROCK,

Bombay, Supt. of Repairs' Office, 16th October 1855.

Assist. Superintendent of Repairs.

Notice

Is hereby given that verbal offers will be received at this Office, and sealed tenders at the Office of the Commissary General, Bombay, up to and until noon, on Thursday the 25th October 1855, for the exclusive privilege of SELLING COUNTRY LIQUOR to the Native Troops and Followers at this Station, and with the concurrence of the Collector of the District, also to the inhabitants of the town and suburbs of Kurrachee, for a period of twelve months, viz. from the 1st of December 1855, to the 30th of November 1856.

2. The Native Troops now at the Station consist of—

	Strength.
4th Com. 1st Batt. Artillery	78
Sappers and Miners	103
2nd Grenadier Regiment N. I.	829
8th Regiment N. I.	788
Camp Kurrachee & Cantonment followers. .	10,560
	12,358

But, should it so happen that any alteration takes place before the day fixed for the sale of the contract, then the contract is to be entered into for the number of Native Troops actually present in cantonment on that day, but no reduction in the amounts to be paid monthly on account of this Contract will be allowed for any alteration

which may occur in the number of cantonment followers.

3. The amount to be paid for the contract shall not be increased or decreased as Troops arrive at or depart from the Station, unless the number of arrivals or departures in one month shall exceed one-fourth of the number of the Sepoys present on the day of sale; in which case the amount payable shall be increased or decreased by the Superintendent of Bazaars to such extent as the Military Board shall determine.

4. It is to be distinctly understood that in calculating the extent to which the sum to be paid by the Contractor shall be increased or decreased, the Superintendent of Bazaars will take into consideration that there is a large permanent Native population who are not affected by the movements of Troops.

5. It is to be considered that twenty-five (25) per centum of the sum that may be paid monthly for this contract is paid for the privilege of selling liquor to the inhabitants of the town and suburbs of Kurrachee.

6. The tenders are to specify in words as well as figures, the sum that will be paid monthly for the contract; and no tenders will be received unless accompanied by a cash deposit of Rupees two thousand, (2,000) which sum will be forfeited in the event of delay, evasion, or refusal to execute the necessary deeds of contract.

7. The person or persons whose tender may be accepted will be required to make the monthly payments in advance on the 1st day of each month. He or they will also be required, before entering on the performance of the contract, to deposit with the Superintendent of Bazaars the amount of one month's stipulated payment as his or their personal security, and, in addition, to furnish two unexceptionable securities for the due fulfilment of the terms of the contract.

8. The party whose tender may be accepted will be required to bind himself to defray the expenses of maintaining a Preventive Police, of such strength as may be deemed necessary by the Officer Commanding the station, for preventing the clandestine sale of spirits to European Troops.

9. The Contractor or Contractors will be allowed no drawback on account of scarcity, drought, &c., and the contract will not be considered binding till confirmed by the Military Board.

10. The forms of contract and tender may be seen, and all further particulars learnt, on application at this Office, daily, between the hours of 10 and 4 (Sundays excepted).

11. No reason will be assigned for the rejection of any tender.

G. ASHBURNER, Captain,
Acting Supt. of Bazaars and Police.

*Bazar and Police Office,
Camp Kurrachee, 29th September 1855.*

Notice

Is hereby given, that persons desirous of entering into a contract for the SUPPLY of the ARTICLES of SHIP CHANDLERY and NAVAL STORES as per Schedule No. 2, as may be required by the Commissariat Department at the Presidency, for the term of two years from the date of the acceptance of the tender, may, on application at this Office from 11 A. M. till 5 P. M. daily (Sundays excepted), obtain copies of the Schedule or list of prices, and such information relating thereto as they may require.

2. Sealed tenders for the contract will be received at this Office, on Saturday the 3rd proximo, at 1 o'clock precisely. These must specify both in words and figures the rate per cent. above or below the prices exhibited in the above list at which the supply will be made, on the understanding that the articles supplied are to be of unexceptionable quality, and according to musters which may be seen in this Office, or of the sort usually supplied, and are to be delivered in the first instance at the Commissariat Stores at the Presidency if required, and afterwards to the indenting Departments, in good condition, free of all charges beyond the stipulated price, in such quantities as may from time to time be demanded; and that the same are liable to examination and rejection by the executive Commissariat Officer, or by the indenting or receiving Officer, or by a Committee of Officers appointed on the part of Government, in the event of the contractor being dissatisfied with the decision of the above Officers, or either of them; it being understood that the decision of such Committee is to be final, and binding on all parties.

3. No tenders will be received unless accompanied by a deposit in cash of the sum of Rupees two thousand eight hundred and sixty-six (2,866), which sum will be forfeited in the event of delay,

evasion, or refusal on his part to execute the necessary deed of contract when required to do so, on his tender being accepted, in which latter case he must be prepared to give unexceptionable bonded security to the further amount of Rupees eleven thousand four hundred and sixty-five (11,465), which, together with the amount previously deposited, will be held as a guarantee for the due fulfilment of his contract.

4. A contractor must comply immediately with all emergent demands, and meet others of less urgency within the periods stated in the requisitions made upon him; in failure whereof, or if any supply be condemned by a Committee of Officers as aforesaid, the articles, or such others as may be required in lieu thereof, shall be purchased by this Department without delay, at his risk and cost, if it be considered expedient to do so; and in all such cases thirty (30) per cent. upon the amount of expenses incurred, or a fine of any sum not exceeding Rupees seventy-five (75) at the option of the executive Commissariat Officer, will be levied as liquidated damages for each and every such breach of contract, it being understood that the simple condemnation of any article by a Committee constitutes a breach of contract, whether the rejected articles be replaced by the contractor or by this Department; in every such case, also, it is to be understood that the contract may be cancelled, at the discretion of the Commissary General, and that if the contract be so cancelled, the cash deposit mentioned in para. 3 of this Notice will be forfeited to Government.

5. It is also to be understood, that any delay, negligence, evasion, or refusal on the part of a contractor to make supplies or obey orders, or any attempt on his part, or that of his agents, to pass off articles of an inferior quality in lieu of those he is bound to supply, or any neglect to deliver them at the time and place ordered, will subject him, in every instance, to be fined to the extent of Rupees twenty-five (25), at the option of the executive Commissariat Officer, from whose order an appeal may be made to the Commissary General, whose decision is to be final; but in cases when it may be deemed fit to exact any of the penalties provided for in the preceding clause, no further penalty shall be leviable under this clause.

6. It is further to be understood, that the Contractor, or an accredited agent on his part, approved of by the executive Commissariat Officer, is to attend at this Office during the usual hours of business, i. e. from 10 A. M. to 5 P. M. daily (Sundays excepted), also at such other time or place as may be indicated by the executive Commissariat Officer, when he may consider it desirable for the public service to require such attendance.

7. Any party whose tender is accepted will be required to produce his sureties, for the approval of the Honorable Company's Solicitor, within fifteen days from the date of the acceptance of his tender, or the contract will be resold. No reason will be stated for rejecting any security offered.

8. Bills for articles supplied under this contract must be preferred within one month from the date of the delivery of the articles, in default of which the contractor will forfeit the full value of the supplies for which bills have not been so preferred, unless it clearly appear, to the satisfaction of the Commissary General, that the delay was unavoidable.

9. The amount of retrenchments made by the Military Board on the Contractor's bills will be recovered from the first bills preferred for payment; but in the event of such retrenchments, or any portion thereof, being remitted, the amount remitted will be refunded.

10. Any party who, after tendering for a contract, fails to furnish the necessary security, as provided for in Clause 7 of this Notice, will be interdicted from tendering on future occasions, unless he produces a document from some person or persons of unexceptionable character and sufficient means, guaranteeing the due execution and performance of the contract on his tender being accepted.

11. The annual outlay on the above contract is estimated at Rupees fifty-seven thousand three hundred and twenty-nine (57,329).

12. No reason will be assigned for the rejection of any tender.

R. J. SHAW, Major,
Actg. Depy. Commy. General.
Bombay. Depy. Commy. Genl.'s Office,
17th October 1855.

અહેરખખર.

હિઆથી આપવામાં આવે છે, જે તારીખ ૩ જાન્યુઆરી મહીનાની ને રાત્રીવારને દિને બપોરના કલાક ૧ વાગે તે સુબાઈની કમિસરી આશીરામાં શીખ ચાંદલરી અને નેવલ સ્ટોરની જનરલો આપવાનું કંતરાકટ બે વરરાનું નંબર ખીજ શીડલ પ્રમાણે શીલેડ ટેન્ડરો લેવામાં આવશે તે જે તારીખથી કમિસરી કલેક્શનમાં આવશે તે તારીખથી ચાલુ કરીઆમાં આવશે.

જે રાખરા એ કંતરાકટ લેવા આહાતો હોય તેણે આપે આશીરામાં દરરોજ કલાક ૧૧ થી તે ૫ થી ચરખ કરીઆ થી ભાવના લિસ્ટના નકલ તથા તે શિવાયે જે કાંઈ ખીજ ખખર લેઈશે તે આપવામાં આવશે.

સુબાઈની ડેપુટી કમીસરી જનરલ સાહેબની આશીરા તારીખ ૧૭ મી ઓક્ટોબર સને ૧૮૫૫ ઇસવી.

R. J. SHAW, Major,
Assist. Commissary General, in Charge.

Notice

Is hereby given, that persons desirous of entering into a contract for the SUPPLY of STATIONERY, as may be required by the Commissariat Department at the Presidency, for the term of two years from the date of the acceptance of the tender, may, on application at this Office from 11 A. M. to 5 P. M. daily (Sundays excepted), obtain copies of the schedule or list of prices, and such information relating thereto as they may require.

2. Sealed tenders for the contract will be received at this Office, on Friday the 2nd proximo, at 1 o'clock precisely. These must specify both in words and figures the rate per cent. above or below the prices exhibited in the above list at which the supply will be made; on the understanding that the articles supplied are to be of unexceptionable quality, and according to musters which may be seen in this Office, or of the sort usually supplied, and are to be delivered, in the first instance at the Commissariat Stores at the Presidency, if required, and afterwards to the indenting Departments, in good condition, free of all charges beyond the stipulated

price, in such quantities as may from time to time be demanded, and that the same are liable to examination and rejection by the executive Commissariat Officer, or by the indenting or receiving Officer; or by a Committee of Officers appointed on the part of Government, in the event of the contractor being dissatisfied with the decision of the above Officers, or either of them; it being understood that the decision of such Committee is to be final, and binding on all parties.

3. No tender will be received unless accompanied by a deposit in cash, of the sum of Rupees eighty-two (82), which sum will be forfeited in the event of delay, evasion, or refusal on his part to execute the necessary deed of contract when required to do so, on his tender being accepted; in which latter case he must be prepared to give unexceptionable bonded security to the further amount of Rupees three hundred and twenty-eight (328), which, together with the amount previously deposited, will be held as a guarantee for the due fulfilment of his contract.

4. A contractor must comply immediately with all emergent demands, and meet others of less urgency within the periods stated in the requisitions made upon him, in failure whereof, or if any supply be condemned by a Committee of Officers as aforesaid, the articles, or such others as may be required in lieu thereof, shall be purchased by this Department, without delay, at his risk and cost, if it be considered expedient to do so; and in all such cases thirty (30) per cent. upon the amount of expenses incurred, or a fine of any sum not exceeding Rupees thirty (30), at the option of the executive Commissariat Officer, will be levied as liquidated damages for each and every such breach of contract, it being understood that the simple condemnation of any article by a Committee constitutes a breach of contract, whether the rejected articles be replaced by the contractor or by this Department; in every such case, also, it is to be understood that the contract may be cancelled, at the discretion of the Commissary General, and that if the contract be so cancelled, the cash deposit mentioned in para. 3 of this Notice will be forfeited to Government.

5. It is also to be understood, that any delay, negligence, evasion, or refusal on the part of a contractor to make supplies or obey orders, or any attempt on his part, or that of his agents, to pass off articles of an inferior quality in lieu of those he is bound to supply, or any neglect to deliver them at the time and place ordered, will subject him in every instance to be fined to the extent of Rupees twenty-five (25), at the option of the executive Commissariat Officer, from whose order an appeal may be made to the Commissary General, whose decision is to be final; but in cases when it may be deemed fit to exact any of the penalties provided for in the preceding clause, no further penalty shall be leviable under this clause.

6. It is further to be understood, that the contractor, or an accredited agent on his part, approved of by the executive Commissariat Officer, is to attend at this Office during the usual hours of business, i. e. from 10 A. M. to 5 P. M. daily (Sundays excepted), also at such other time or place as may be indicated by the executive Commissariat Officer, when he may consider it desirable for the public service to require such attendance.

7. Any party whose tender is accepted will be

required to produce his sureties, for the approval of the Honorable Company's Solicitor, within fifteen days from the date of the acceptance of his tender, or the contract will be resold. No reason will be stated for rejecting any security offered.

8. Bills for articles supplied under this contract must be preferred within one month from the date of the delivery of the articles, in default of which the contractor will forfeit the full value of the supplies for which bills have not been so preferred, unless it clearly appear, to the satisfaction of the Commissary General, that the delay was unavoidable.

9. The amount of retrenchments made by the Military Board on the contractors' bills will be recovered from the first bills preferred for payment; but in the event of such retrenchments, or any portion thereof, being remitted, the amount remitted will be refunded.

10. Any party who, after tendering for a contract, fails to furnish the necessary security, as provided for in Clause 7 of this Notice, will be interdicted from tendering on future occasions, unless he produces a document from some person or persons of unexceptionable character and sufficient means, guaranteeing the due execution and performance of the contract on his tender being accepted.

11. The annual outlay on the above contract is estimated at Rupees one thousand six hundred and forty-one (1,641).

12. No reason will be assigned for the rejection of any tender.

R. J. SHAW, Major,
Actg. Depy. Commy. General.

Bombay, Deputy Commy. Genl's Office,
17th October 1855.

જાહેર ખબર.

હિઆથી આપવામાં આવે છે જે તારીખ ૨ જાન્યુઆરી
મહિનાની ને શુક્રવારને દિને બેપોરના બેરોબર કલાક ૧ વાગે
મુંબઈની કમીસારી હાજીરામાં કાગળ વતરોગે પૂરે પાડવાનું
કરારકર એ વરરાના શીલ્ડ ટેકેરા લેવામાં આવશે તે જે
તારીખથી કબુલ કરશે તે તારીખથી ચાલુ કરીઆમાં
આવશે.

જે શખ્સોએ કંટારકર લેવા ચાહાતો હોય તેણે આમે
આજીરામાં દરરોજ કલાક ૧૧ થી તે ૫ થી સુધી સ્પર્ધા કરીઆ-
થી ભાવના લીસ્ટની નકલ તથા તે શીવામે જે કાંઈ બીજી
ખબર જોઈશે તે પણ આપવામાં આવશે.

મુંબઈની ડેપીટી કમીસારી નજરાલ સાહેબની
હાજીરા તારીખ ૧૭ મી આક્ટોબર રાને
૧૮૫૫ ધરિલી.

R. J. SHAW, Major,
Acting Depy. Commy. General.

Notice

Is hereby given, that verbal offers will be received at the Office of the Superintendent of Bazars at Belgaum, at 11 o'clock A. M., on Monday the 12th November 1855, also sealed tenders at the Commissary General's Office, Bombay, as per Clause 9 of this notice, for the CONTRACT for the exclusive privilege of SELLING ARRACK, COUNTRY LIQUOR, AND INTOXICATING DRUGS to the Native Troops and followers in the Cantonment of Belgaum, and also to the inhabitants of the town

of Belgaum for a period of one year, from 15th December 1855 to the 14th December 1856.

2. The contract will be sold for the number of Troops present on the day of sale, and the amount to be paid by the contractor will not be increased or decreased as Troops arrive at or depart from the Station, unless the number of Troops present shall at any time during the existence of the contract exceed or fall short of the number present on the day of sale by more than one fourth part, in which case the payment to be made by the contractor will be increased or decreased to such extent as may be fixed by the Superintendent of Bazars, subject to the sanction of the Commissary General of the Army, whose decision thereon will be final.

3. Each bidder for the contract must deposit the sum of Company's Rupees three thousand (3,000), which will be forfeited in the event of delay, evasion, or refusal on the part of the party concerned to execute the necessary deed of contract, should his offer or tender be accepted.

4. Each bidder must state the sum that he is willing to pay annually for the contract, and the person whose bid may be accepted will be required to deposit with the Superintendent of Bazars the amount of one month's stipulated payment as security for the due performance of the contract, and also make each monthly payment in advance; the first payment to be made on demand.

5. Each bidder must produce a certificate in English from either the Collector or Deputy Magistrate in the event of their residing in the town of Belgaum or Shapoor, and by the Superintendent of Bazars if residing in the Military Cantonment, that they and their securities are of unexceptionable character, and persons of capital, and that their securities may be taken and held good for such an amount each on their estate, and property, and that these individuals are willing to stand security in the event of the bid being accepted. The above is necessary to avoid delay in obtaining the same information from the authorities concerned, and in default of the above the person or persons will not be allowed to bid.

6. The persons whose offer may be accepted must purchase the Distillery in the Suddur Bazar at the valuation of a Committee of Officers.

7. Five shops will be allowed in the Suddur Bazar, viz., the present large one with two small ones right and left of it. Entrance to front of these shops, but none whatever to the rear.

8. No liquor whatever will be allowed to be sold in the Distillery.

9. Further, any person or persons who may send tenders to the Commissary General, Bombay, must with the tender enclose the certificates called for under the provisions contained in the 5th para. of this notice, i. e. that each written tender should be accompanied with a certificate in English, to obviate any unnecessary trouble or delay on that account hereafter to Government, or in default their tender will be rejected.

10. The contractor will be required to bind himself to defray the expense of maintaining any Police which the Commanding Officer may consider necessary for preventing the clandestine sale of spirits to the European Troops.

11. The articles of agreement to be entered into may be seen, and all further particulars learnt, on application at the Office of the Superintendent of Bazars any day between the hours of 10 A. M. and 3 P. M., Sundays excepted.

12. No reason will be assigned for the rejection of any offer.

J. B. DUNSTERVILLE, Captain,
Act. Assist. Commy. General, S. D. A.
in charge of Bazaars.

Belgaum S. B. Office,
4th October 1855.

Notice.

Verbal offers will be received at this Office, at noon precisely on Monday next the 22nd instant for the SUPPLY of the following ARTICLES, and of such others as this Department may be required to supply during the intermediate period, viz:—

- 6 Dozen Pencils, Black lead, Common.
- 1 Strop, Leather.
- 11 Saws, Cross-cut.
- 10 Cwt. Nails, Iron (Europe), 8-penny.
- 6 Glass Plates (Europe), 17 by 14 inches.
- 6 Do. do. do. 20½ by 11 do.
- 12 Do. do. do. 15 by 9 do.
- 90 Pots, Earthen, for Wheel.
- 12 Rings, Flush, Brass (Europe), 1-inch, square.
- 20 Locks, Door, Brass (Europe), 6 or 7-inch, complete.
- 108 Yards Fringe, Silk.
- 48 Tassels, Silk.
- 6 Leathers, Polishing (Europe).
- 100 Corks for Shell, large.

An immediate deposit of ten per cent. on the amount of his offer (and where the amount of the offer falls short of 2½ Rupees, of 4 Annas) must be made by the lowest bidder for the supply of any article.

When an offer is accepted for making supplies within a specified period, and the tenderer fails to fulfil his agreement, the cash deposit made at the time of sale will be forfeited to Government; but when circumstances render it necessary to receive the articles from him after the stipulated period, a deduction of five per cent. will be made from the amount of the bill for the same.

Bills for articles supplied must be preferred within one month from the date of the delivery of the articles, in default of which dealers will be liable to forfeit the full value of the supplies for which bills have not been so preferred, unless it clearly appear that the delay was unavoidable.

The supply to be subject to examination and rejection if not approved of both by this and the indenting Departments.

Musters may be seen, and all particulars learnt, on application at this Office from 10 A. M. till 5 P. M. daily, Sunday excepted.

No reason will be assigned for the rejection of any offer.

R. J. SHAW, Major,
Acting Depy. Commy. General.

Bombay, Depy. Commy. Genl.'s Office,
17th October 1855.

अहिर पय्यर.

अमुं न देवुड्डी कमीसरी ननराव साहेबनी आशीसभा सावता महिनानी तारीख २२ मी अने आवता सोमवारने दिने अपोरनां नीये लपेवो तथा अे सिवाये पाली सांभन आपवाने वास्ते अहिर लिवांडि थासे.

६ उजन पेनशील कामन.

१ धिसतरप यांभराणा छरी धरावाने साहे.

११ कुवती आडा वाहाडनी.

१० हुंजेजेर बोहिराणा भीला वेलाती ८ पेनीना.

६ कायना तडता वेलाती १७ x १४ धंयना.

६ कायना तडता वेलाती २३ x ११ धंयना.

१२ कायना तडता वेलाती १५ x ६ धंयना.

६० गरीआ रेठथी पाखी काडवाना.

१२ पीतलनी वीठीआ वेलाती १ धंय रामचोरस.

२० थलां पितलना यांनाना वेलाती ६ थि ते ७ धं

ना कुंभली२.

१०८ वार रेशमी नहावर.

४८ तारोल रेशमी उश.

६ याभरा पावीरींगि वेलाती.

१०० धुय मोहोरा तोपना.

आम्हे आझी सभां दरोवर (आधीतवार सिवाये) कलाक १० थो ते ५ शुधो अरन करेआथी उपर लपेवो सांभनने नमुनो देणाडीयाभां आवरो तथा अेशीवाये ने कंधमी ७ पय्यर नोहरो ते पय्य आपवाभां आवरो.

मुंभाधनी देवीडरी कमीसरी ननराव साहेबनी

आझी स तारीख १७ मी आकटोवर राने १८५५ धिसरी.

R. J. SHAW, Major,
Acting Depy. Commy. General.

Notice

Is hereby given, that tenders will be received at the Adawlut at Tanna, up to Monday the 10th December 1855, from persons desirous of contracting for the SUPPLY of PROVISIONS to the Criminal Prisoners, about six hundred (600) in the Town and Port Jails at Tanna, from 1st January to 31st December 1856.

Particulars and conditions may be learnt on application at the Adawlut.

No reason will be assigned for the rejection of offers.

C. M. HARRISON,
Session Judge.

Conkun Court of Adawlut,
Tanna, 10th October 1855.

जाहिरनामा.

सर्वीस कळविलें जातें ऐसा जे कसबा ठाणे येथील किले तुरंगातील व गावांतील तुरंगांतील फौजदारी बंदिवान सुमारे ६०० यांजला भातें म्हणजे जेवणाचें साहित्य तांदूळ वगैरे देण्याचा मक्ता इस्तकबिल तारीख १ माहे जानेवारी सन १८५६ तारुईत तारीख ३१ माहे डिसेंबर सन मजकूर पर्यंत बारमाही दावयाचा आहे तो वेण्यास कोणी उमेदवार असेल त्याणें ठाणें येथे अदालतींत तारीख १० माहे डिसेंबर सन १८५५ सोमवार रोजी हाजर व्हांवें जो शिकस्त बरिज कबूल करील त्यास मक्ता देण्यांत येईल.

सदरील मळ्याबद्दल ठरावा संबंधी सर्व हकिकत लेलांव समयी कळविली जाईल जर मळ्यासंबंधी कोणाचा अर्ज ना मंजूर केला तर त्याचें कारण समजाविलें जाणार नाहीं जाणिजे.

तारीख १० माहे अक्टोबर सन १८५५.

C. M. HARRISON,
Session Judge.

General Orders.

MILITARY DEPARTMENT.

BY THE RIGHT HONORABLE THE GOVERNOR IN COUNCIL.

Bombay Castle, 11th October 1855.

No. 769 of 1855.—Captain G. B. Scott, of the 26th Regt. N. I., is allowed a furlough to Europe for three years, on medical certificate, under the Old Furlough Regulations.

No. 770 of 1855.—The following Native promotions are made:—

2nd Regt. Scinde Irregular Horse.

Date of Rank.

Wordee Major Shaik Fukkeer Bux to be Russuldar, and Naib Russuldar Meer Kassum Ali, from the 1st Regt. Scinde Irregular Horse, to be Wordee Major, vice Meerza Ahmed Ali Beg, deceased

18th August 1855.

1st Regt. Scinde Irregular Horse.

Jemedar Shaik Abdool Azeez to be Naib Russuldar, and Kote Duffedar Mosum Khan to be Jemedar, vice Meer Kassum Ali transferred to the 2nd Regt. Scinde Irregular Horse.

Do. do.

No. 771 of 1855.—Naib Russuldar Kurreem Alikhan, of the Scinde Irregular Horse, is permitted to resign the Service, at his own request.

No. 772 of 1855.—The Right Honorable the Governor in Council is pleased to republish at this Presidency the following Notification by the Government of India:—

“NOTIFICATION.

Foreign Department, Ootacamund, 24th September 1855.

The practice under which Officers holding appointments directly under the Supreme Government are entitled to obtain furlough on private affairs or on medical certificate, or otherwise, from the Governments of Bombay and Madras, without any reference to the object contemplated by them when applying to the Supreme Government for preparatory leave, having been found to be productive of considerable inconvenience, the Most Noble the Governor General is pleased to direct, that in future all Officers in the position described above, to whatever Presidency they may belong, shall, in making application for preparatory leave, declare from what port it is their intention to embark, and whether they desire to obtain a furlough on private affairs or on medical certificate, or with a view of ultimate retirement from the service of Government. A copy of such application will be communicated in due course to the local Government, in order to provide against any other furlough being granted than that contemplated.

In cases in which medical certificates may be produced, setting forth the urgent necessity of immediate embarkation, the local Government shall be at liberty to use its discretion in granting permission for such embarkation, but the term for which leave is taken, and the conditions on which it is taken, must be understood to rest ultimately with the Government of India, and shall not depend on the local Government.

(Signed) G. F. EDMONDSTONE,

Secretary to the Government of India with the Governor General of India.”

No. 773 of 1855.—In continuation of General Order No. 748, dated the 2nd instant, the following extract of a General Order by the Government of India, dated the 21st ultimo, is published to the Army:—

“The vacation of all offices shall take place after they have been held for five years. It will be in the discretion of the respective Governments of the three Presidencies to reappoint for a second or even a third tour of five years when the Government may consider that the reappointment is required for the good of the Service.

This rule is inapplicable to General Officers and Brigadiers, whose tour of Command is limited by existing Regulations to one tour of five years.

Present occupants of Staff appointments will not be affected by this Rule until the expiration of five years from the 23rd of March 1855, when the Rule limiting the tenure of Staff employment was published in General Orders, unless in consequence of promotion they are required to vacate the appointments sooner under the Regulations of the Service as already in force.

Brigadiers and Staff Officers filling appointments, which under existing Regulations cannot be held with the rank of Major General, shall, as a general rule, vacate their Commands and Appointments on promotion to that rank.

Officers holding such Commands and Appointments, who have already been promoted to complete the permanent establishment of General Officers, are to vacate their Commands and Appointments under the Regulations heretofore in force. But in consideration of the effect of the late promotions on them, they will be permitted to continue in their respective situations for a period of six months from the 14th September 1855, the date of the receipt of the Honorable Court's Despatch, provided that in the case of Brigadiers their tour of Command shall not by this indulgence be extended beyond the limit of five years.

The several Governments shall have the power of retaining, on special grounds, to be separately reported to the Honorable Court, Major Generals for the following offices in the three Presidencies, viz:—

The Secretary to Government in the Military Department.
Adjutant General of the Army.
Quarter Master General of the Army.
Military Auditor General.
Commissary General.

III. The adjustment of rank among the Lieutenant Colonels of the three Presidencies heretofore made under the instructions of the Honorable Court's Letter No. 9, dated the 27th of July 1836, published in General Orders by the Government of India No. 226, of the 14th of November 1836, will henceforward be discontinued. The General List of Lieutenant Colonels of the three Presidencies, as now existing, will remain unaltered, and by it the Government of India will be guided in making promotions to the rank of Colonel as directed in the Honorable Court's Despatch, No. 34, dated 21st of February 1855, promulgated in General Orders No. 410, of the 4th of April 1855. But henceforward promotions of Lieutenant Colonels to be Colonels, whether to supply casualties in ordinary course or under the provisions of the new system of promotion, will be made in the three Presidencies, without reference to the relative rank of the Lieutenant Colonels in the Armies of Fort St. George and Bombay with that of the Lieutenant Colonels of the Bengal Army."

Bombay Castle, 12th October 1855.

No. 774 of 1855.—Assistant Surgeon J. Glen is relieved from duty in the Indian Navy, and has been appointed to perform the duties of Civil Surgeon at Rutnagherry, during the absence of Assistant Surgeon DeCrespigny, or until further orders.

No. 775 of 1855.—The unexpired portion of the leave to Sea granted to Captain (Brevet Major) D. C. Graham, Political Superintendent at Kolapore, in G. O. No. 157, of the 28th February 1854, is cancelled from the 10th instant, the date of his arrival at the Presidency, to rejoin.

No. 776 of 1855.—Captain (Brevet Major) D. C. Graham, of the 28th Regt. N. I., Political Superintendent, Kolapore, is allowed a furlough to Europe for three years, on medical certificate, under the Old Furlough Regulations.

No. 777 of 1855.—The undermentioned Officers have returned to their duty, without prejudice to their rank, by permission of the Honorable the Court of Directors:—

	<i>Date of Arrival at Bombay.</i>
Captain (Brevet Major) T. Tapp, 1st Eur. Regt. (Fusiliers), Commandant Poona Irregular Horse.	} 7th October 1855.
Captain (Brevet Major) H. W. Preedy, 25th Regt. N. I., Collector of Kurrachee	
Captain J. Hill, Engineers	
Surgeon G. M. Ogilvie, Medical Establishment.	
Veterinary Surgeon C. E. Barton, Medical Establishment	

Bombay Castle, 13th October 1855.

No. 778 of 1855.—The services of Lieutenant Teschemaker, Deputy Commissary of Ordnance at Ajmere, are placed at the disposal of His Excellency the Commander in Chief, but that Officer is directed to remain at his Station until he is relieved, and has given over charge of the Ajmere Arsenal to his successor.

No. 779 of 1855.—Lieutenant Colonel H. Lyons, Town Major, is appointed to perform the duties of the Pay Office at the Presidency, during the absence of Captain Barr, and upon his responsibility, in supersession of the arrangement announced in G. O. No. 764, dated the 6th instant.

Bombay Castle, 15th October 1855.

No. 780 of 1855.—Captain G. U. Price, of the 3rd European Regiment, has, as a temporary measure, been appointed an Assistant Executive Engineer.

Bombay Castle, 16th October 1855.

No. 781 of 1855.—The following appointments are made:—

Captain (Brevet Major) W. H. Godfrey, of the 17th Regiment N. I. to be Line Adjutant at Bhooj, from the date of departure from that Station of the Head Quarters 15th Regt. N. I.

Lieutenant J. Gordon, of the 19th Regt. N. I., to be Fort Adjutant at Asseerghur, from the date of departure of the 11th Regt. N. I. from that Station.

No. 782 of 1855.—Lieutenant S. Y. Howison, of the 12th Regt. N. I., is permitted to proceed to the Neilgherries, with leave of absence for two years, on medical certificate, under the New Furlough Regulations.

No. 783 of 1855.—The Honorable Court have granted the undermentioned Officers extensions of leave, for the period specified, viz:—

Major Edward Skipper.....	} 6 months.
Captain James Hamilton.....	
Lieutenant W. G. Mainwaring	
Lieutenant T. Bromley	

Sub-Conductor John McCarthy has been granted by the Honorable Court six months' extension of his leave, of absence.

Lieutenant Colonel W. S. Adams has been granted by the Honorable Court three months' extension of leave, on medical certificate, without prejudice to his appointment of Deputy Quarter Master General of the Army.

The Honorable Court have permitted the undermentioned Officers to retire from the Service, from the dates specified, viz:—

Captain C. H. Barnewall, from the 3rd April 1854.

Captain Brook Kay, from the 26th August 1854.

Major F. Dickson, of the Invalid Establishment, has also been permitted by the Honorable Court to retire from the Service.

The undermentioned Officers have been permitted by the Honorable Court to resign the Service, viz:—

Ensign A. Grey, 5th Regt. N. I.

Assistant Surgeon J. M. Mackenzie, M.D.

No. 784 of 1855.—The Right Honorable the Governor in Council is pleased to republish the following General Order by the Honorable the President of the Council of India in Council, dated Fort William, 25th September 1855, No. 969 :—

"The following Extracts from the London Gazettes, of the 27th July and 3rd August 1855, are published for general information :—

Brevet.

Lieutenant Richard Pittman, of the Bombay Artillery, to have the local rank of Captain in Turkey, while employed with the Irregular Cavalry, under the Command of Major-General Beatson, dated 20th July 1855.

The under-mentioned Officers, having been selected for service with the Turkish Contingent, to have the local rank of Major while so employed :—

Captain Frederick John Goldsmid, of the 37th Regiment Madras Native Infantry, dated 27th March 1855.

Captain John Luther Vaughan, 21st Bengal Native Infantry, dated 27th March 1855.

Lieutenant James Casmajor Farquharson, 2nd Bombay Cavalry, dated 27th March 1855.

The under-mentioned Officer to have the local rank of Captain while employed with the Turkish Contingent, and not that of Major as previously stated :—

Lieutenant James Casmajor Farquharson, 2nd Bombay Cavalry, dated 27th March 1855.

Ensign Edward Willoughby, of the 10th Regiment Bombay Native Infantry, to have the local rank of Lieutenant while employed with the Turkish Contingent, dated 27th March 1855.

(Signed) F. D. ATKINSON,
Offg. Secy. to the Govt. of India, in the Military Department."

Bombay Castle, 17th October 1855.

No. 785 of 1855.—The audit of Bills, on the following accounts, which was transferred from the Military Board to the Chief Engineer of Public Works, under the operation of the Government Notification of the 7th March 1855, has been retransferred, from 1st May 1855, to the Military Board :—

Barrack Department Establishment.

Construction and Repair of Barrack Furniture.

Tinning Copper Ware.

Supply of Oil to Guards.

Cowdunging Floors.

Repairing and Watering Tatties.

Cleanliness of Cantonments and Bazars (preferred under Articles 122 to 125, 127, and 128, Section XI. page 19, Appendix No. I. Jameson's Code).

Deodorizing Privies and Urinaries.

Removal of noxious vegetation (preferred under Article 6, Section XI. page 132, of Jameson's Code, and Government letter No. 2648, of 18th August 1854, which made that Regulation applicable to all Cantonments under this Presidency).

Watering Trees and Lighting Band Stands, and other such works as have hitherto been defrayed from the Grazing Funds (preferred under Secretary Lieutenant Colonel Maughan's letter No. 937, of 25th March 1854, and Military Board's Circular No. 4031, of 28th April 1854).

Rent of Cantonments, and of Buildings not pertaining to the Public Works Department.

The audit of Bills on account of Hutting Money to European and Native Troops has been transferred to the Military Auditor General.

No. 786 of 1855.—The following Extracts from Station Orders, by the Officer Commanding at Neemuch, are confirmed :—

Dated 27th February 1855.—Agreeably to a requisition made by Sir Henry Laurence, K.C.B., Governor General's Agent for the States of Rajpootana, a part of the Neemuch Brigade, composed as under, will be ready to march on Bunera, on the high road between this and Nusseerabad, on the 1st proximo :—

No. 6 Light Field Battery;
Wing of the 21st Regt. N. I.;

And Kherwara Detachment of 1st Regiment Light Cavalry (Lancers) (directed to be in readiness to march on the 6th, in Station Orders of the 24th instant). Carriage and Camp Equipage to be indented for immediately.

The Commissariat Department to make immediate arrangement for the march of the above Corps.

Dated 27th February 1855.—1. With reference to Station Morning Orders of this date, a Troop (complete), in addition to the Kherwara Detachment (1st Lancers), will compose part of the Field Detachment directed to march on the 1st proximo. Mr. Veterinary Surgeon Hallen, 1st Lancers, will accompany the same. 2. Owing to the extreme difficulty of procuring Carriage, the Troops warned for Service will march as light as possible.

Dated 27th February 1855.—1. With reference to Station Orders of this date, directing a complete Troop of the 1st Lancers, in excess of the Kherwara Detachment, to proceed with the Field Detachment on the 1st proximo, is cancelled; and the latter Detachment to be made up to the strength of a complete Troop with full complement of European Officer, for the above Service.

Dated 28th February 1855.—The march of the Field Detachment ordered yesterday is postponed till the 2nd proximo.

Dated 1st March 1855.—8. Pending receipt of further instructions from Sir Henry Laurence, K.C.B., Governor General's Agent for the States of Rajpootana, the march of the Field Detachment is postponed, but to be kept in readiness to move at a moment's notice.

Dated 6th March 1855.—The Field Detachment being no longer required for Service, all composing the same are to return to their respective duties.

Public Carriage of Corps employed for the above to be discharged, and paid Batta up to to-day by the Officiating Commissariat Agent.

Private Carriage of Officers of the above Detachment to be also paid Batta up to to-day, and discharged.

Officers Commanding Corps to report that the same has been done, for the Lieutenant Colonel's information.

No. 787 of 1855.—The following Notification in the Public Works Department is republished in General Orders :—

PUBLIC WORKS DEPARTMENT.

The system of Annual Repairs of Buildings is abolished, and the following Rules are published in supersession of all existing Rules on the subject of Repairs :—

1. Repairs are distinguished as " Ordinary " and " Extraordinary."
2. Extraordinary Repairs are restorations, and are subject to the same rules as New Works.
3. Ordinary Repairs include whatever is required for the maintenance of any structure.
4. Ordinary Repairs of Buildings will be executed from time to time, as convenience and necessity may require.
5. White washing and colouring walls, oil painting, surface repairs of earthen and chunam floors, adjustment of tiles (not involving the purchase of new material), repairs of cloth ceilings, of fixtures and fastenings, and replacing panes of glass, are distinguished as " Petty Ordinary Repairs." These may be executed under the authority of the head of the Department to which the building belongs.
6. Petty Repairs of Civil Buildings shall be executed by the occupants, unless they and the Public Works Officers shall agree in any case that such repairs may be more conveniently and advantageously executed by the latter, who may in such case undertake them.
7. Petty Repairs of Military Buildings, occupied by Troops, shall be executed by the Barrack Master, or by any other Officer placed in special charge of them, if there be such ; or, if not, by the Public Works Department. Petty Repairs of Military Departmental Buildings, such for instance as Ordnance and Commissariat Buildings, may be executed either by the occupants or by the Public Works Department, at the option of the former.
8. Occupants (or Barrack Masters) will charge for Repairs executed by them, in Contingent Bills, submitted through the Superintending Engineer of the Province, who, after due scrutiny, will forward them to the Chief Engineer of Public Works for audit. Executive Engineers will charge for Petty Repairs in their current Expense Bills.
9. Ordinary Repairs of Buildings, other than Petty Repairs, will be executed by the Public Works Department, on estimates sanctioned by the Superintending Engineer of the Province, who will certify on the face of the Bill that the Work was sanctioned by him, when forwarding the Bill to the Chief Engineer of Public Works for audit.
10. Occupants of Buildings will be expected to bring the necessity for Repairs to notice ; but the Executive Engineer should take care that each of the public Buildings within his districts be inspected, as opportunity may occur at intervals, never in any case exceeding 14 months, by a competent person of the Public Works Department, lest any substantial Repairs necessary to the security of the Building be overlooked. The date and result of such inspection should be reported to the Executive Engineer, and noted by him briefly, in a book kept for the purpose. This book will be subject to the inspection of the Superintending Engineer.
11. Ordinary Repairs of Roads will be executed periodically, and Annual Estimates sanctioned, by the Chief Engineer of Public Works.
12. Ordinary Repairs of Irrigational Works, and of Embankments of Government Salt-works, are always to be treated as emergent, and executed as soon as known to be necessary, without delay, by the Public Works Department, if possible, otherwise by the Revenue Department, under advice from the Public Works Department, if obtainable.
13. The necessity of Repairs to Irrigational Works or Salt-works should be reported by the servant in charge, if any, otherwise by the Village Authorities, to the nearest Public Works Officer, and to the Mamludrar or Sir Karkoon of the district, each of whom will report immediately to his superior, so that the earliest arrangements may be made for the execution of the Repairs.

By order of the Right Hon'ble the Governor in Council,

W. HART,
Secretary to Government.

Bombay Castle, 26th September 1855.

No. 788 of 1855.—Assistant Surgeon G. Naylor is allowed a furlough to Europe for three years, on medical certificate, under the Old Furlough Regulations.

No. 789 of 1855.—Lieutenant C. A. Collier, Acting Probationary Sub-Assistant Commissary General at Poona, is allowed a further extension of leave, until the 31st instant, to remain at the Presidency, on medical certificate.

No. 790 of 1855.—Surgeon G. Ogilvie, M.D., is appointed to act as Garrison Surgeon, during Surgeon A. Leith's temporary employment on special duty.

By order of the Right Honorable the Governor in Council,

T. MAUGHAN, Lieutenant Colonel,
Secretary to Government.

MARINE DEPARTMENT.

Bombay Castle, 11th October 1855.

No. 172 of 1855.—The undermentioned gentlemen are allowed extension of leave, to remain at Poona, till the 31st instant, on medical certificate :—

Assistant Surgeon W. A. Shepherd.
Mr. J. McKinlay, 1st Class Engineer.

Bombay Castle, 12th October 1855.

No. 173 of 1855.—Assistant Surgeon J. Glen is relieved from duty in the Indian Navy.

Bombay Castle, 16th October 1855.

No. 174 of 1855.—The Honorable Court have given their sanction to Commander Felix Jones, of the Indian Navy, acting as the Agent in Turkish Arabia of Colonel McMurdo, the Officer at the head of Her Majesty's Land Transport Corps.

No. 175 of 1855.—The undermentioned Officers are allowed a furlough to Europe for three years, on medical certificate:—

Lieutenant S. Child.
Lieutenant F. C. Stevens.

No. 176 of 1855.—Mr. E. M. Brownlow, Midshipman, is allowed a furlough to Europe for one year, on medical certificate.

Bombay Castle, 17th October 1855.

No. 177 of 1855.—The following temporary arrangements and appointments are confirmed:—

By Commodore Sir H. J. Leeke, K.H., R. N., Commander in Chief of the Indian Navy.

Mr. Charles Shaw, Captain's Clerk, of the "Ajdlaha," to reside on shore at the Sanitarium, for the benefit of his health, on the 18th September 1855.

Lieutenant Giles, of the "Acbar," to the temporary Command of the "Victoria," on the 3rd October 1855, vice Mr. Sandison, transferred to the "Acbar."

Mr. Williams, Acting Master of the "Acbar," to be Store Accountant of the "Victoria," on the 5th October 1855.

The undermentioned Officers, having returned from leave, to reside on shore for the benefit of their health, on the 1st October 1855:—

Lieutenant S. Child.
Lieutenant A. A. Cookson.
Mr. E. M. Brownlow, Midshipman.

Mr. Linton, Acting Master, of the "Acbar," to the Charge of the River Flat "Sutlej," on the 6th October 1855.

Aden Squadron Orders.

The Officers below named to reside on shore for the benefit of their health:—

Names.	Rank.	Vessel.	Date.
Mr. Moorehead,	Midshipman,	"Elphinstone,"	on 6th September 1855.
Mr. Gayford,	Midshipman,	"Elphinstone,"	on 10th September 1855.

Indus Flotilla Order.

Mr. W. F. Grew, Clerk, Indus Flotilla Office, proceeding on duty with the Commander of the Indus Flotilla from Kotree to Kurrachee, to be accommodated on board the "Satellite," at the Warrant Officers' Mess, from 7th to 9th August 1855.

Persian Gulf Squadron Orders.

Captain A. B. Kemball, Her Majesty's Consul General and Political Resident in Turkish Arabia, proceeding on duty from Bushire to Bussora, to be accommodated on board the "Queen," at the Commander's Mess, from 12th to 20th September 1855.

The undermentioned Officers, proceeding on medical certificate from Bassadore to Bombay, to be accommodated on board the "Queen" from 26th September to the 4th October 1855:—

Lieutenant B. Crane, at the Gun-Room Mess.
Mr. Midshipman H. LeMessurier, at the Midshipman's Mess.

No. 178 of 1855.—Lieutenant W. Lithgow returned to his duty on the 7th instant by the Overland Route, with the permission of the Honorable the Court of Directors.

No. 179 of 1855.—The services of Assistant Surgeon T. B. W. P. Johnston, attached to the European General Hospital, Bombay, are placed at the disposal of the Commander in Chief of the Indian Navy, vice Glen.

By order of the Right Honorable the Governor in Council,

T. MAUGHAN, Lieutenant Colonel,

Secretary to Government.

Civil Appointments, &c.

POLITICAL DEPARTMENT.

Bombay Castle, 17th October 1855.

Lieutenant A. Y. Shortt, Acting Assistant to the Political Agent in Kutch, is permitted to proceed into the Districts, on duty.

JUDICIAL DEPARTMENT.

Bombay Castle, 15th October 1855.

Mr. Metcalfe Larken, Puisne Judge of the Sudder Adawlut, has been allowed leave of absence for fifteen months, from the date of embarkation, to proceed to Europe, on medical certificate, under Section VI. of the Absentee Rules.

Under the provisions of Act XIV. of 1835, the Right Honorable the Governor in Council is pleased to appoint Lieutenant Cowper, Assistant Superintendent in Charge Revenue Survey, Khandesh, an Assistant Magistrate in the Khandesh Zillah.

Bombay Castle, 16th October 1855.

Mr. R. White, Assistant Judge of Poona, has been allowed leave of absence for fifteen months, from the 18th instant, under the New Civil Absentee Rules of the 8th June 1855, to proceed to Europe, on medical certificate.

Bombay Castle, 17th October 1855.

Mr. C. A. West, Second Judge of the Court of Small Causes, has been allowed an extension, for two days, of the leave of absence for thirty days, granted to him on the 2nd August 1854.

Captain Dunsterville, Deputy Magistrate in Charge of the Adawlut at Kurrachee, is allowed leave of absence for one month, to proceed to Bombay, on private affairs.

By order of the Right Honorable the Governor in Council,
H. L. ANDERSON, *Secretary to Government.*

TERRITORIAL DEPARTMENT,
REVENUE.

Bombay Castle, 16th October 1855.

Mr. C. M. Richardson, Deputy Collector of Halla, in Scinde, has been allowed leave of absence for one month, on private affairs, to proceed to Upper Scinde.

Mr. L. Reid, Sub-Collector of Colaba, has been allowed to proceed into the Districts, on duty, from the 5th instant.

Mr. W. W. Bell, Collector and Magistrate of Belgaum, received charge of the Collectorate from Mr. W. H. Havelock, on the 8th instant.

Mr. W. W. Bell, Collector of Belgaum, is allowed to proceed into the Districts of that Collectorate, on duty.

Lieutenant J. T. Jameson, Deputy Collector in the Hyderabad Collectorate, has been allowed leave of absence, on private affairs, for one month, from the 4th ultimo.

With reference to the Government Notification of the 12th ultimo, Mr. A. T. Crawford, appointed an Assistant to the Collector and Magistrate of Sattara, is allowed a further extension, up to the 12th instant, of the leave of absence granted to him on the 29th August last.

Rao Bahadoor Runchorbhace Oomeashunkur, District Deputy Collector and Magistrate of Broach, has been allowed leave of absence, on private affairs, for twenty days, from the 25th instant.

Bombay Castle, 17th October 1855.

Mr. R. E. H. Light, Assistant Superintendent Revenue Survey and Assessment, Southern Mahratta Country, is allowed leave of absence, for fifteen months, to proceed to Europe, on medical certificate.

Mr. Duncan Davidson to be Collector and Magistrate of Poona.

By order of the Right Honorable the Governor in Council,
H. YOUNG, *Offg. Chief Secretary.*

PUBLIC WORKS DEPARTMENT.

Bombay Castle, 11th October 1855.

Captain G. U. Price, of the 3rd European Regiment, is, as a temporary measure, appointed an Assistant Executive Engineer, and his services are placed at the disposal of the Superintending Engineer Central Province, for the purpose of making the Survey necessary to determine the line of road from Sassoor to the Poorundhur Military Sanitarium.

Bombay Castle, 15th October 1855.

Captain Creagh, Assistant Executive Engineer, in charge Poona Collectorate, is allowed to remain in Bombay until his Examination in the Hindustanee language is completed.

Bombay Castle, 17th October 1855.

The services of Lieutenant T. T. Piers, Assistant Executive Engineer, are placed at the disposal of the Superintending Engineer, Central Province.

The services of Lieutenant D. C. E. Twyford, Assistant Executive Engineer, are placed at the disposal of the Superintending Engineer in Scinde.

GENERAL DEPARTMENT.

Bombay Castle, 17th October 1855.

Mr. John Harkness, Educational Inspector, Presidency Division, has been allowed leave of absence, from the 12th instant to the 6th proximo, to proceed to the Mahableshwur Hills, for the benefit of his health.

Assistant Surgeon C. J. Sylvester, M.D., Civil Surgeon, Sholapore, is allowed leave of absence, for thirty days, to proceed to Akalkote, on private affairs, his duties during his absence being performed by Surgeon Lovell, 8th Madras Light Cavalry.

ECCLESIASTICAL DEPARTMENT.

Bombay Castle, 13th October 1855.

The Reverend G. N. Mitford, Chaplain of Ahmedabad, has been allowed leave of absence, from the 25th August to the 30th September 1855, to proceed to Cambay, on medical certificate.

By order of the Right Honorable the Governor in Council,
W. HART, *Secretary to Government.*

MARINE DEPARTMENT.

Bombay Castle, 11th October 1855.

Mr. J. E. C. Pryce, Acting First Assistant to the Master Attendant, is allowed leave of absence, from the 10th instant to the 10th proximo, to proceed to the Deccan, on medical certificate.

By order of the Right Honorable the Governor in Council,

T. MAUGHAN, Lieut. Col., Secy. to Govt.

SUDDER DEWANEE ADAWLUT.

The Judges of the Sudder Dewanee Adawlut have issued a Sunnud, on this day's date, to Bhicajee Narayun Mooley, authorising him to practise as a Vakeel in the Revenue Courts of the Rutnagherry Collectorate.

By order of the Sudder Dewanee Adawlut,

Bombay, Sudder Dewanee Adawlut, 10th October 1855.

M. A. COXON, Registrar.

GENERAL DEPARTMENT.

The Right Honorable the Governor in Council directs, that in future no Belts other than Cotton Tape Belts shall be supplied, at the Public Cost, to the Peons of any Office under Government.

By order of the Right Hon'ble the Governor in Council,

W. HART,

Secretary to Government.

Bombay Castle, 17th October 1855.

MEDICAL DEPARTMENT,
CIVIL.

Second Grade Apprentice Thomas de Cunha, of the 13th Regt. N. I., is appointed to the Bandora Charitable Dispensary.

Bombay, Medical Board Office, 13th October 1855.

First Grade Apprentice Babajee Sooroossee, 3rd Regt. N. I., is appointed to the Subsidiary Jail at Waghotun.

Bombay, Medical Board Office, 16th October 1855.

By order of the Medical Board,

W. C. COLES, M.D., Assist. Surgeon,

Acting Secretary, Medical Board.

Notice

Is hereby given, that sealed tenders will be received at the Superintendent of Bazaars' Office at Sholapoor, and at the Office of the Commissary General at Bombay, on Friday the 2nd November 1855, at 12 o'clock noon, for the CONTRACT for the exclusive privilege of selling COUNTRY LIQUOR AND INTOXICATING DRUGS, for the Town and Cantonment of Sholapoor, for eleven months, from 1st December 1855 to 31st October 1856.

2. The Troops composing the Cantonment of Sholapoor are as follows:—

	Strength.
Resident population about	10,000
1 Regiment of Native Light Cavalry and Followers	934
1 Regiment of Native Infantry	765
1 Company of Native Foot Artillery, with No. 2 Light Field Battery attached ..	77

3. The tenders, &c. to be in Company's Rupees; and no person will be allowed to tender for the contract unless he previously deposits in this, or the Commissary General's Office, the sum of Company's Rupees one thousand and five hundred (1,500) in cash, which will be forfeited in the event of delay, evasion, or refusal to execute the

necessary deed of contract, should the offer be accepted, in which case he must be prepared to add thereto such amount as shall complete a month's rent, to be deposited with the Superintendent of Bazaars, until the expiration of his contract, and also to make each monthly payment in advance; the first payment to be made on the 1st December 1855.

4. The contractor will be required to sign, and execute the deed of contract, which will have been previously prepared, and to furnish at the same time two competent persons as securities for the due performance of the whole contract.

5. The contractor to defray the expenses of maintaining a preventive Police, when and wherever it may be found necessary, by the Commanding Officer, for suppressing the clandestine sale of Spirits to European Troops.

6. The contractor will be required to manufacture his Spirits outside of Cantonment limits.

7. The articles of agreement to be entered into by the contractor may be seen at the Superintendent of Bazaars' Office at Sholapoor, or at the Office of the Commissary General at Bombay, on every lawful day from A. M. till 3 P. M. up to the day of sale.

8. No reason will be assigned for the rejection of any offer.

H. LANCASTER, Captain,
Superintendent of Bazaars and Police.

Supt., of Bazaars Office, Sholapoor,
8th October 1855.

Notice.

Will be sold by PUBLIC AUCTION in the Dockyard, on Monday the 22nd instant, at 11 o'clock A. M., a quantity of TEAK SLAB PIECES, &c.

Condition of Sale.—The lots to be paid for on the spot when knocked down, and removed within two days from the date of sale. It is to be distinctly understood, that all lots not cleared away within the specified time will be forfeited.

F. WEMYSS, Captain,
Engineer to the Dockyard.

Bombay, Dockyard Engineer's Office,
16th October 1855.

જાહેર નામુ.

એહુકું શાગવાંની લાકડાંનાં અવધાં વીગેરે ચાલતા મહીનાની તારીખ ૨૨ મી શોમવારને દીને અગીઆર વાગને ગોદીમાં જાહેર વિલામ કરીને વેચશે.

वेयांयुना कशर.

लायेलिधा अथे तत पैधरा आपीने वेयांयुनी तारीय-
थी ये दिवशानी अंहर काहाडी लध न्या अने राधरु मुद-
तमां ले लाये काहाडी नडी लध नरो तो ते शरवे शरकर
दायल थारो अथेवु राइ रामनयु.

सही.

अंक. डेवीरी कप्तान,
गोदीना भुंजनीअर.

तारीय १६ भी माहे अकटोवर सन १८५५ धरिती मुकांम
मुंभई गोदीना भुंजनीअरनी कचेरी.

जाहिरनामा.

ऐसा जे सागवानी लाकडांची अवदळें वगेरे चालते माहि
न्याची तारीख २२ सोमवारचे रोजी अकरा वाजता गोदीत
जाहिर लेलां करून विकतील.

विक्रीचा करार.

लाट घेतले म्हणजे ताकाळ पैसा देऊन विक्रीचे तारीखे
पासून दोन दिवसांत काढून न्यावे आणि सदहू मुदतींत जे
लाट काढून न नेतील ते सर्व सरकार दाखल होतील असे
साफ समजावे.

सही.

एफ. वेमिस कप्तान,
गोदीचे इंजीनियर.

तारीख १६ वी माहे आक्टोवर सन १८५५ इसवी

मु॥ मुंबई गोदीचे इंजीनियरची कचेरी.

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Govt.

Notice

Is hereby given, that the contracts for the ex-
clusive privilege of SELLING ARRACK and COUNTRY
LIQUOR, AND INTOXICATING DRUGS (Ganja, Opi-
um, and Khushkus) to the Troops and Camp
Followers at Malligaum, for one year, from 1st
February 1856 to 31st January 1857, will be put
up to competition at the Office of the Superin-
tendent of Bazars at Malligaum, at 12 o'clock (noon),
on Wednesday the 5th December 1855.

2. Verbal offers for the contracts will be re-
ceived by the abovenamed Officer on the date and
hour specified in the preceding paragraph; and
sealed tenders, accompanied by the requisite cash
deposit, will also be received by the Commissary
General of the Army at Bombay, on the same date
and hour.

3. No person will be allowed to bid or tender
for the contract, unless he deposits with his offer
the sum of Company's Rupees eighty (80)
for the Liquor, and Rupees twenty (20) for the
Drug contract, which will be forfeited in the event
of delay, evasion, or refusal to execute the neces-
sary deed of contract; and two unexceptionable
Securities will also be required from the highest
bidders, to guarantee their fulfilment of the terms
of the respective contracts.

4. The Troops composing the Malligaum Bri-
gade are:—

	Strength.
Detachment of Artillery	35
One Regiment N. I.	890
Camp Followers	1790

But the contracts will be sold for the actual num-
ber of Troops that may be present on the day of
sale, which will be duly notified to the bidders at
the time; and the amount of the monthly pay-
ment shall not be increased or decreased on ac-
count of Troops arriving in or departing from the
Cantonment, unless the strength of such Details
exceeds one-fourth the number of men for whom
the contracts have been entered into. It is, how-
ever, to be distinctly understood, that any altera-
tion in the number of Camp Followers will not
entitle the contractors to claim any remission in
the payment of the stipulated monthly amount of
their respective engagements; the departure of
Troops from the Cantonment, as above specified,
will alone give claim for remission.

5. The conditions of the contracts shall not be
considered binding, or in force in any respect, un-
til the same are confirmed by superior authority.

6. The person or persons whose tenders may
be accepted will be required, ere entering on the
performance of their contract, to deposit with the
Superintendent of Bazars the amount of one month's
stipulated payment as his or their personal securi-
ty for the due execution of the agreement; this
is to be in addition to the monthly payment in ad-
vance of the sums tendered for the contract.

7. Further particulars relative to these con-
tracts will be made known on application at the
Office of the Superintendent of Bazars at Malli-
gaum, and that of the Commissary General of the
Army at Bombay, from 10 A. M. till 4 P. M. every
day, Sundays excepted.

8. The contractor will have to defray the ex-
penses of maintaining a Preventive Police, when
and wherever the Brigadier Commanding may
deem necessary, for the suppression of clandestine
sale of Spirits to European Troops.

9. No reason will be assigned for the rejection
of any offer.

J. G. SCOTT, Captain,
Superintendent of Bazars.

Superintendent of Bazar's Office,
Malligaum, 11th October 1855.

जाहिरनामा.

तमाम लोकांस कळवायकरितां लिहिला जातो ऐसा जे
वेवडा दारू रेख व ताडी गांज्या आफु व खसखस यांचा
मक्ता छावणी मालेगांव येथील लष्करास व छावणीतील राहा-
णार लोकांस विकण्याकरितां यावयाचा तो (एक वर्ष) वारा
महिन्याचा सुरू तारीख १ माहे फेब्रुवारी सन १८५६ पासून
तारीख ३१ माहे ज्यानेवारी सन १८५७ पावेतो सुपरिन्टेण्डेंट
बाजार व पोलीस मास्तर छावणी मालेगांव याचे हाफिसांत
तारीख ५ माहे डिसेंबर सन १८५५ बुधवारी दिवसा १२
वाजतां लेलां होऊन विकला जाईल.

२. वर लिहिले मळ्याविषयीं मुखजबानी अर्ज सदहू
नेमिले तारीखेस व घटकेंत बाजार मास्तर साहेब घेतो
आणि त्याच दिवसी व घटकेंत मुंबईत कमिसरी जनरल
साहेब टेंडर म्हणजे बंद केलेला अर्ज अमानतीचे ऐवजा सुद्धां
घेतो.

३. जो कोणी मळ्याविषयीं मुखजबानीचा सवाल करील
अगर टेंडर देईल त्याणी अगाऊ ठेवणीबद्दल रुपये कंपनी
शिक्रा दारूचे मळ्याबद्दल ८० व गांज्या अफु खसखसबद्दल
२० दिव्याखेरीज त्याचा मुखजबानीचा सवाल न ऐकतां
टेंडर घेतला जाणार नाहीं. ज्यास मक्तामिळाला त्याणे मळ्या-

चे पट सई करण्यास विलंब लाविण्यास अथवा हरएक वाहणा दाखऊन ना कबूल गेल्यास त्याचे ठेवणीचे रुपये दंडांत घेतले जातील. जो सर्वोद्भूत अधिकास बोलून मक्ता घेईल त्याणी दोन जमीन चांगले आवृदादर सरकार पसंत मळ्याचे निभावणी व पुरे करण्याविषयी दिले पाहिजेत.

४. छावळी मालगांव येथील राहणार लष्कर येणे प्रमाणे.

डिटाचमेंट गोलनदास ३५

एक काळी रेजिमेंट पायदळ ८९०

आपांतील राहणार लोक १७९०

परंतु मळ्याचे लिलाव होण्याचे दिवशी जे लष्करी लोक हजर असतील त्यांवर मक्ता विकला जाईल लिलावाचे समयी मक्ते घेणार लोकांस जाहीर करण्यांत येईल आणि जे लष्करी लोक छावणींत येतील किंवा बाहेर जातील त्या बदल कांहीं दर महिन्याचे मळ्याचे ऐवजांतून चवथाई लोक झाल्या शिवाय कामजास्त होणार नाहीं व असे खास समजावें कीं आपांतील राहणार लोक यांत कांहीं फेरफार झाल्यास दर महिन्याचे ऐवजांतून सूट कांहीं मिळणार नाहीं व सांगितल्या प्रमाणे जर लष्करी लोक छावणींतून बाहेर गेल्यास मात्र दावा केल्यास वाद मिळेल.

५. मक्ते सरकारांत कबूल झाल्या शिवाय कायम झाले असें समजू नये.

६. ज्याचा मक्ता सरकारांत कबूल होऊन येईल त्याणी आपला मक्ता चालविण्याविषयी एक महिन्याचा ऐवज जो मळ्यास ठरला तो बाजार मास्तर साहेब यांजपाशी मक्ता काबुलाइती प्रमाणे पुरे करण्याविषयी खुदच्या जमीनगी बदल ठेवणी ठेवली पाहिजे आणि मळ्या बदल ऐवज दर महिन्याचे महिन्यास अगाऊ देणे लागेल.

७. मळ्याचे रिवाजाची कलवंदीची याद कोणास पाहावयाची असेल त्याणी छावणी येथील बाजारमास्तर साहेब याचे हाफिसांत व कमिसेरी जनरल साहेब याचे हाफिसांत सण व रविवार खेरीज करून दाहा वाजल्यापासून चार वाजे तो पावेतो पाहावयास मिळेल.

८. गारे सोजर यांस दारू नकळतां विकतात असें त्रिगीडीयर कमांडिंग साहेब यास मालूम झाल्यास त्याचा अटकाव करण्याविषयी चौकीदार ठेवण्याविशीं हुकूम करतील तर त्याचा पगार मक्तेदार यास देणे लागेल.

९. ज्याची अर्जी ना कबूल होईल त्याची सवव सांगितली जाणार नाहीं जाणजे.

तारीख ११ अक्टोबर सन १८५५.

Notice

Is hereby given, that on Tuesday the 23rd instant will be sold by PUBLIC AUCTION, at this Office, sundry UNSERVICEABLE ARTICLES of DEAD STOCK, on account of Government.

By order of the Right Hon'ble the Governor in Council,

J. W. MUSPRATT,

General Paymaster.

Bombay, Genl. Pay Office,

17th October 1855.

MILITARY

ARRIVALS AND DEPARTURES.

1855

ARRIVALS.

10th Oct.—Major E. A. Guerin, 2nd European L. I., on Court Martial duty, from Poona.

8

10th Oct.—Captain G. H. Hunt, 78th Highlanders, on Court Martial duty, from Poona.
 " " Captain A. Price, 4th Rifles, on Court Martial duty, from Poona
 11th " Ensign W. Jacob, 19th Regt. N. I., on leave, from Poona.
 " " Major Wilmer, H. M.'s 14th Dragoons, on Court Martial duty, from Kirkce.
 " " Assistant Surgeon Pitcairn, 7th Regt. N. I., on medical certificate, from Tanna.
 12th " Captain C. S. Whitehill, 3rd European Regiment, on Court Martial duty, from Poona.
 13th " Captain E. Campbell, 3rd European Regiment, on Court Martial duty, from Poona.
 " " Major C. C. McIntyre, H. M.'s 78th Highlanders, on Court Martial duty, from Poona.
 14th " Lieutenant W. T. Johnson, 6th Regt. N. I., en route to join, from Poona.
 " " Colonel H. Stisted, H. M.'s 78th Highlanders, on Court Martial duty, from Poona.
 " " Lieutenant Colonel W. S. Adams, Staff, from leave, from Rajkote.
 " " Ensign W. R. Adams, 23rd Regt. N. I., on sick certificate, from Rajkote.
 15th " Lieutenant Colonel Trevelyan, 3rd Light Cavalry, on leave, from Rajkote.
 16th " Captain J. B. Dunsterville, 4th Rifles, on leave, from Kurrachee.
 " " Captain Faulkner, 6th Regt. N. I., on leave, from Hyderabad.

1855

DEPARTURES.

3rd Oct.—Captain J. H. Burke, Engineers, on leave, to Mahabeshwur.
 10th " Major T. Tapp, Poona Horse, to join, to Seroor.
 " " Lieutenant Colonel Down, 20th Regt. N. I., to join, to Belgaum.
 12th " Captain Trower, 1st Fusiliers, on duty, to Kurrachee.
 " " Captain Fanning, 9th Regt. N. I., to join, to Surat.
 13th " Lieutenant Hawkins, 23rd Regt. N. I., to join from leave, to Rajkote.
 " " Lieutenant Fitzroy, H. M.'s 83rd Regt., to rejoin, to Deesa.
 " " Inspector General of Hospitals J. Don., M. D., Medical Establishment, on special duty, to Dapoolie.
 " " 2nd Lieutenant G. B. Crispin, 4th Rifles, to rejoin, to Poona.
 15th " Lieutenant W. T. Johnson, 6th Regt. N. I., to join, to Hyderabad.
 " " Lieutenant J. Clements, 3rd Regt. N. I., to rejoin, to Sholapore.
 " " Lieutenant J. Gordon, 19th Regt. N. I., to rejoin, to Poona.
 " " Major A. Cunningham, Bengal Engineers, to rejoin, to Mooltan.
 " " Major T. Preedy, 25th Regt. N. I., to rejoin appointment, to Kurrachee.
 " " Lieutenant Colonel LeGrand Jacob, Political Agent, to rejoin appointment, to Cutch.
 " " Ensign W. Jacob, 19th Regt. N. I., to rejoin, to Poona.
 " " Captain J. E. Taylor, Invalids, to join, to Dapoolie.
 " " Lieutenant N. Kirkland, 2nd Scinde Irregular Horse, to join, to Jacobabad.
 " " Ensign W. Dickinson, 8th Regt. N. I., to join, to Kurrachee.
 " " Ensign Beville, 2nd European L. I., to join, to Hyderabad.
 " " Lieutenant Westropp, 21st Regt. N. I., to join, to Neemuch.
 " " Captain H. J. Barr, Staff, on leave, to Matheran.
 10th " Assistant Surgeon Glen, Medical Establishment, on duty, to Rutnagherry.
 " " Ensign F. Donne, 3rd European Regiment, to join, to Poona.
 17th " Major D. C. Graham, 28th Regt. N. I., on sick furlough, to England.

- 17th Oct.—Ensign F. P. Bartholomew, 28th Regt. N. I., to join, to Ahmedabad.
 18th „ Captain W. Scott, 13th Regt. N. I., on furlough, to England.

*Bombay, Town Major's Office,
 17th October 1855.*

SHIPPING INTELLIGENCE.

1855 ARRIVALS.

- 10th Oct.—Dutch Barque Nawar Elysooon, C. Montrieu, from Bushire 16th September.
Passengers.—Several Natives.
 11th „ Steamer Mountstuart Elphinstone, C. W. McDonald, from Surat 10th instant.
Passengers.—40 Natives.
 „ „ P. and O. Co.'s Steamer Pottinger, J. R. Stead, from Hong-kong 15th September.
Passengers.—Mrs. Stewart; Mr. Ellico; Mrs. Peacock; Mrs. Goff; Mr. Beyeys; and Mrs. Glascott.
 14th „ Steamer Lowjee Family, J. Norman, from Cambay 13th instant.
Passengers.—Several Natives; Captain Teasdale; Colonel Adamson; Colonel Trevayor.
 „ „ Steamer Sir J. R. Carnac, F. M. Ellis, from Surat 13th instant.
Passengers.—Several Natives.
 „ „ Steamer Mountstuart Elphinstone, C. W. McDonald, from Bancote 14th instant.
 „ „ Ship John Bull, J. Richardson, from Liverpool 13th June.
 15th „ Ship Argonaut, F. H. Henly, from Aden 17th September.
Passengers.—Mrs. Henly; and several Natives.
 16th „ Steamer Victoria, P. James, from Kurrachee 13th instant.
Passengers.—Miss Hall; Captains Falkner and Dunsterville; Mr. and Mrs. Patterson; and several Servants and Natives.

1855 DEPARTURES.

- 11th Oct.—Ship Holyrood, J. Dorwood, to Calcutta.
Passengers.—Mrs. Dorwood; and several Natives.
 „ „ Ship Ocean Queen, J. Rees, to China.
 13th „ Steamer Phlox, J. Clarke, to Surat.
Passengers.—Mr. Grey; Captain Fanning; Lieutenant Smith; Mr. Bates; Mr. Baker; Mr. Gordon; and 120 Natives.
 „ „ Steamer Mountstuart Elphinstone, C. W. McDonald to Bancote.
Passengers.—Mr. Parsons; and others.
 „ „ H. C. Steamer Victoria, Lieutenant Giles, to Kurrachee.
 14th „ Ship Alfred the Great, Captain McIntyre, to China.
 „ „ French Ship Santon, H. Bowyer, to Bordeaux.
Passengers.—Lieutenant Barker; and a Gentleman.
 15th „ Steamer Mountstuart Elphinstone, C. W. McDonald, to Surat.
Passengers.—Messrs. Beyeys, and Curtis; and several others.
 „ „ Steamer Scindian, F. Banks, to Kurrachee.
Passengers.—Mr. Graham; Major and Mrs. Cunningham; Lieutenant and Mrs. Kirkland; Miss M. Miller; Colonels Jacob and Kyle; Major Preedy; Captain Lea; Ensign Dickinson; and 15 Natives.
 16th „ Ship James White, J. Findlay, to Liverpool.
 „ „ Ship Kenilworth, J. Bristow, to Calcutta.
 „ „ Ship Alexander Wise, J. McKean, to London.

W. CRAWFORD,
 Senior Magistrate of Police.

Bombay, Police Office, 17th October 1855.

NOTICE is hereby given, that seven (7) STAGING BUNGALOWS have now been COMPLETED, and are available for the accommodation of Travellers, as far as Jaulna, on the line of road from Nagpore to Bombay, viz. at—

Damuck, 26 miles.
 Karinjah, 33 do.
 Keenec, 24 do.
 Chandose, 25 do.
 Meckur, 21 do.
 Roheree, 22 do.
 Jaulna, 27 do.

These Bungalows are in continuation of the four (4) from Nagpore to Natchengaon, formerly advertised. At present the Bungalows are not furnished or provided with Servants, but they have been offered to the Bombay Post Office Department, with a view to their being supplied in those respects in the same manner as other Travellers' Bungalows belonging to that Department.

By Order,
 C. E. M. SHAKESPEAR,

Personal Asst. to the Commissioner in Charge.
Nagpore, 22nd September 1855.

ORIENTAL BANK CORPORATION.

(Incorporated by Royal Charter.)

INTEREST ALLOWED AT THE BOMBAY AGENCY.

On Deposits repayable on demand.....	2 per cent. per ann
On do. do. at 3 months' notice.....	3 „ „
On do. do. at 6 „ do.....	4 „ „

N. B.—No Interest is allowed on Deposits under Rs. 1,000, nor on Deposits over Rs. 50,000, unless by special arrangement.

INTEREST CHARGED.

On Government Bills.....	5 per cent. per ann.
On other Bills.....	8 „ „
On ditto if secured by Govt. Paper.....	6 „ „

Not exceeding 3 months.

Rebate on uncovered Bills is allowed at Government Bill rate only.

RATES OF EXCHANGE.

On London at 6 months' sight.....	2s. 0½d. per Rupee.
„ „ 3 „ „.....	2s. 0½d. „
„ „ 2 „ „.....	2s. 0½d. „
„ „ 1 „ „.....	2s. 0½d. „
On London at sight.....	2s. „
On Scotland „.....	2s. „
On Ireland „.....	2s. „
Circular Notes payable throughout Europe.....	1s. 11½d. „

N.B.—The Corporation does not draw at six months' sight for sums under £50; nor for sums under £20, except at sight. No Drafts are issued for less than £5; but small sums are remitted by advice.

For the convenience of parties not resident in Bombay, the Corporation undertakes to remit to Europe, by its own Drafts, at the Current Exchange, and without any charge for Commission, on receiving the Equivalent.

Parties are requested to make all Orders or Hoondies payable to "The Oriental Bank Corporation, or Order"; and to state as distinctly as possible the name and address of the party to whom the remittance is to be made, and the sight at which the Bills are to be drawn.

COMMISSION.

The rate of COMMISSION charged by this Agency on the purchase or sale of Government and other Securities, negotiable in Bombay, is one-half per cent. on the amount invested or realized; and on the collection of Bills one per cent., and Postage.

Bombay, 17th October 1855.

For Sale

AT THE

BOMBAY EDUCATION SOCIETY'S PRESS.

Jameson's Code of 1850, bound.....	Rs. 12
„ „ Appendix No. I. (1852), in wrapper.....	„ 3
„ „ Appendix No. II. (1851), bound.....	„ 3

Rules for Guidance of Courts Martial (1854), bound.....	3
Forms for Courts Martial, a complete Set, stitched.....	1
<i>Also a few Copies of</i>	
New Postal Act (No. XVII. of 1854), with Rules for Management of Post Office Department (<i>corrected edition</i>), and District Post Rules, stitched.....	Rs. 1
EDUCATION DISPATCH from the Court of Directors, dated 19th July 1854, in 8vo.....	As. 8
CIVIL ABSENTEE RULES, dated 8th June 1855, in 8vo.....	8

Just issued.

RULES for the GUIDANCE of COURTS of REQUESTS, with Forms of Proceedings, &c. (June 1855), stitched.....	As. 8
---	-------

INDIA AND LONDON LIFE ASSURANCE COMPANY.

THE Scales of Premiums of this Company are now greatly reduced, and the Lives of

healthy persons, Civil or Military, in any part of the world, are assured at as low rates of Premium as can be taken consistently with perfect security.

Extract from the Tables of Annual Premiums required for an Assurance of Rs. 1000, or £100, at the Reduced Rates.

CIVILIANS.				MILITARY AND NAVAL.		
Age.	One year.	Seven years.	Whole life.	One year.	Seven years.	Whole life.
	Co.'s Rs.	Co.'s Rs.	Co.'s Rs.	Co.'s Rs.	Co.'s Rs.	Co.'s Rs.
18	18	20	27	24	26	32
25	22	23	31	28	29	36
30	25	26	34	31	32	39
35	28	30	38	34	36	43
40	31	33	43	37	39	47
45	35	37	48	41	43	52

Prospectuses and every requisite information obtained on application to the Agents of the Company.

GREY & Co.

ELECTRIC TELEGRAPH NOTICES, &c.

TELEGRAPHIC CORRESPONDENCE WITH PLACES OFF THE LINE.

Under orders of Government, Messages will be received for transmission at any Telegraph Office, if sent by Post, from places not having Telegraph Stations,—if written on ordinary stamped paper of the value required.

Copies of the Rules passed by Government, with explanatory Notes, and Tables regulating the Charges for number of words and distances, are now in course of distribution at all Post Offices in India, where they will be posted for general access.

Post Masters in the Bombay Presidency not yet supplied with the Rules and Tables may obtain copies on application to the Bombay Post Office.

It is recommended that all Letters containing Messages for despatch by Telegraph be registered at the Post Offices, and be marked with the words "Telegraph Message" in large letters and in Red Ink.

W. B. O'SHAUGHNESSY,

Superintendent Electric Telegraph in India.

Central Office, Meerut, 25th June 1855.

No. 230.

OFFICE ORDER.

REGISTER OF CORRESPONDENTS' NAMES.

Several Messages having miscarried through errors in spelling the Names of the parties addressed, a Register will be opened in the Calcutta, Bombay, and Madras Offices, in which persons may insert the names of one to four habitual Correspondents at other Stations. This list will be printed, and a copy supplied to each Station. The words to "Registered Correspondent" will be telegraphed in all such cases free of charge. As more than half the Messages on the lines pass between such habitual Correspondents, it is confidently expected that the mistakes referred to will be thus prevented in a proportionate degree.

No charge is to be made for the Registry, and one or more names may be added monthly. The Register will be printed and circulated on the first Saturday in each month.

W. B. O'SHAUGHNESSY,

Superintendent Electric Telegraph.

Meerut, 30th June 1855.

OFFICE ORDER, DATED 31st JANUARY 1855.

"Whenever an interruption takes place, immediate notice is to be given to all Stations along the whole line through which correspondence is open, at each side of the place of interruption. Thus, if the line be broken between Agra and Gwalior, the Assistant in charge at Agra is to give notice of the occurrence along the lines to Calcutta and Peshawur, and the Assistant in charge at Gwalior will do the same along the lines to Bombay and Madras.

"All persons desiring to send Messages will be informed where the interruption exists, and given the option of withholding the Message, or having it sent on by post over the interrupted section of the line at the full charge for the entire distance."

Published for general information,

W. B. O'SHAUGHNESSY,

Superintendent Electric Telegraph in India.

(True Copies)

A. CHAUNCEY, Lieut.,

Deputy Superintendent Electric Telegraph.

Meerut, 20th June 1855.

[1946]

By Authority.

Just Published,

THE

BOMBAY ARMY LIST,

FOR THE FOURTH QUARTER OF 1855,

CORRECTED UP TO THE 10TH OF OCTOBER;

COMPRISING ALSO THE

HYDRABAD CONTINGENT LIST,

THE

INDIAN NAVY LIST,

AND THE

BOMBAY CIVIL LIST,

INCLUDING THE

ECCLESIASTICAL ESTABLISHMENT.

PRICE, RS. 2½.

BOMBAY EDUCATION SOCIETY'S PRESS, *October 17th 1855.*

[1947]

Post Office Notifications.

OVERLAND MAIL.

The Overland Mail, *viâ* Marseilles and *viâ* Southampton, per P. & O. Company's Steamer "CADIZ," will be closed on FRIDAY the 2nd proximo, at 6 o'clock P. M.

An After-Packet will be kept open until 7½ o'clock P. M., for Bearing Letters only, on payment of the usual fee.

Letters for the United Kingdom, directed *viâ* Marseilles, cannot be prepaid in this country. Prepayment of Steam Postage on Letters *viâ* Southampton is optional.

Steam Postage on all Letters for Foreign Europe, *viâ* Marseilles or *viâ* Trieste, and for the United Kingdom *viâ* Trieste, as well as for places in the Mediterranean, Egypt, and Suez, must be prepaid.

Letters for the United Kingdom, directed *viâ* Trieste, if posted unpaid, (or insufficiently paid by Stamps,) will be forwarded to London *viâ* Marseilles; those for Foreign Europe will be sent to London *viâ* Southampton, bearing the full amount of Postage due thereon; and Letters for places in Egypt and the Mediterranean will be detained, and treated as unclaimed Letters.

No Money will be received in payment of Postage on Letters, which must be paid by Stamps.

Post Office Packets for CEYLON, PENANG, SINGAPORE, HONG-KONG, SHANGHAE, MAURITIUS, and the CAPE OF GOOD HOPE, per P. & O. Company's Steamer "NORNA," will be closed on FRIDAY the 2nd proximo, at 6 o'clock P. M.

Post Office Packets for KURRACHEE and SCINDE, per B. S. N. Co.'s Steamer "BOMBAY," will be closed 12 hours after the arrival of the next Overland Mail, and by the H. Co.'s Steamer "AJDAHA," on Friday, the 26th instant, at 11 o'clock A. M.

Post Office Packets for the PERSIAN GULF, per H. Co.'s Steamer "ASSAYE," will be kept open until further notice.

Bombay Post Office, 17th October 1855.

W. BLOWERS,
Deputy Post Master General.

PACKETS.

It is hereby notified, for general information, that PACKETS are OPEN at this Office for the reception of Letters for despatch by the following Vessels:—

NAMES OF VESSELS.	AGENTS' NAMES.	DATE OF INTENDED DEPARTURE.	TO WHAT PORT.	WHERE TOUCHING
Cadiz.....	P. & O. Steam Navigation Company...	3rd proximo	Suez	Aden.
Norna.....	Ditto ditto ditto	3rd ditto	Hong-kong	Galle, Penang, and Singapore.
Victoria.....	Bombay Steam Navigation Company ..	22nd instant	Cochin	
Bombay.....	Ditto ditto ditto	12th hours after the arrival of the next Overland Mail.....	Kurrachee. Ditto.	
Ajdaha	Commander in Chief Indian Navy	26th instant	Mauritius.	
Rosina	Messrs. Robert Strong & Co.	Despatch.....	London.	
Seringapatam	" Wallace & Co.	Ditto	China.	
Stag	" Lancaster & Co.	Ditto		

As a general rule, the Packets for Sailing Vessels will be closed the evening before the date of departure.

List of PACKETS MADE UP during the last Week at the Bombay Post Office, for despatch by the following Vessels:—

NAMES OF VESSELS.	DATE OF DESPATCH.	TO WHAT PORT.
Phlox	12th instant	Surat.
Victoria	12th ditto	Kurrachee.
Sullamuttee	13th ditto	Muscat.
Mount Stuart Elphinstone.....	15th ditto	Surat.
Scindian.....	15th ditto	Kurrachee.
Carnac	17th ditto	Surat.
Pottinger	17th ditto	Aden.

Bombay Post Office, 17th October 1855.

W. BLOWERS,
Deputy Post Master General.

[1948]

NOTICE.

The following Table shows the TIME OF CLOSING THE MAILS in the Bombay General Post Office:—

Stations.	Hour of Closing the Mails.			Explanatory Notes.
	Letter Mails on Week-days.	Letter Mails on Sundays.	Banghy Dawk.	
For Surat and Kurrachee, and other places in Guzerat and Scinde.....	4½ P. M.	3 P. M.	4 P. M.	On Week-days, Letters and Newspapers may be posted until 5 o'clock, on payment of a fee of half a rupee each. No Banghies can be received after 4 o'clock on Week-days, and none at all on Sundays.
For Calcutta, Madras, Ceylon, Poona, Ahmednuggur, Sattara, Mahableshwur, Belgaum, Ruttonagherry, and for places on the Malabar Coast.....	5 P. M.	5 P. M.	4 P. M.	On Week-days and Sundays, Letters and Papers are received until half-past 5 o'clock, on payment of a fee of half a rupee each. No Banghies can be received after 4 o'clock on Week-days, and none at all on Sundays.
For Tanna, Nassick, Malligaum, Dhoolia, and other places on the route to Indore, and North-West Provinces, and Punjaub..	4 P. M.	1 P. M.	4 P. M.	On Week-days, Letters and Newspapers are received until half-past 4 o'clock, on payment of a fee of half a rupee each. No Banghies can be received after 4 o'clock on Week-days, and none at all on Sundays.

Detailed Time Tables may be seen at the Post Office.

DUNCAN DAVIDSON,

Bombay General Post Office, 6th October 1855.

Post Master General.

NOTICE.

Table showing the Routes by which, and the chief Places to which Letters can be sent from India by Her Majesty's Contract Mail Steamers, and also the Rules relating to the payment of British Postage in India.

Description of Letter.	Name of Place addressed.	Rule regarding Payment of Steam Postage on Letters.
Southampton.....	Great Britain	Pre-payment is optional.
	Foreign Europe	
	America	
Marseilles.....	Great Britain	Cannot be prepaid in India.
	Foreign Europe	
Red Sea	Suez	Must be prepaid.
	Cairo	
	Alexandria or any other place in Egypt.....	
	Malta	
	Gibraltar	
	Greece, Levant, and Foreign Europe.....	
	Great Britain <i>via</i> Trieste	
British Packet.....	Mauritius.....	Can be prepaid or not, at the option of the sender.
	Cape of Good Hope	
	Australian Colonies.....	
	China, except Hong-kong	
	Manilla	
	Batavia	
	Java.....	
	Bourbon	
	Any place not a British Possession	
	Any Indian Port	
	Aden	
	Ceylon.....	
	Singapore.....	
	Penang.....	
	Malacca	
	Hong-kong	

Colonial Newspapers or Prices Current posted in India for Great Britain are not subject in India to any charge for Postage, but Newspapers posted in India, addressed to any British Colony or Possession, or any Foreign Port, or any Port in India, are, if sent by Her Majesty's Steamers, or *via* Southampton through England, liable to a Postage charge of One Penny (9 pie,) which must be prepaid. Newspapers sent through Great Britain *via* Marseilles are liable to a Postage charge of Four Pence (3 annas), and if addressed to British North America *via* the United States, a further charge of One Penny must be levied on account of the United States in addition to all other Postage.

Newspapers and Prices Current brought to India by Her Majesty's Packets from a Foreign Port, without having passed through Great Britain, are chargeable with One Penny (9 pie) on delivery.

DUNCAN DAVIDSON,

Bombay Post Master General's Office, 3rd October 1855.

Post Master General.

[1949]

NOTICE.

The Railway Company being prepared to receive and deliver parcels at *places on the Line of Railway*, Government has withdrawn from their conveyance; and no bearing or paid parcels will in future be received by the Post Offices on the line addressed to *such places*.

Service parcels may be posted as heretofore, as also all parcels for places *not* on the line of Railway.

DUNCAN DAVIDSON,
Post Master General.

Bombay Post Master General's Office, 27th August 1855.

NOTICE.

With reference to the Postal Notice dated the 13th December, the following is a List of DATES fixed for the DEPARTURE of the CONTRACT MAIL STEAM PACKETS of the P. & O. Company from BOMBAY to ADEN, for the remainder of 1855 :—

13th September.	17th November.
4th October.	4th December.
18th October.	18th December.
3rd November.	

As a general rule, the Mails will be closed at the Bombay General Post Office the previous evening at 6 o'clock, an Alter-Packet being kept open until half-past 7 o'clock.

DUNCAN DAVIDSON,
Post Master General.

Bombay Post Master General's Office, 5th September 1855.

NOTICE.

The P. & O. Company's Contract Steamers will leave Bombay for POINT DE GALLE, PENANG, SINGAPORE, HONG-KONG, and SHANGHAE, on the undermentioned dates :—

3rd October 1855.
3rd November 1855.
3rd December 1855.

As a general rule, the Mails will be closed at the Bombay General Post Office the previous evening at 6 o'clock.

DUNCAN DAVIDSON,
Post Master General.

Bombay Post Master General's Office, 5th September 1855.

“A BILL TO ALTER AND AMEND THE LAWS RELATING TO CERTAIN OF THE MUNICIPAL TAXES IN THE PRESIDENCY TOWN OF BOMBAY AND TO LEGALIZE CERTAIN PROCEEDINGS CONNECTED WITH THE COLLECTION OF THE SHOP AND STALL TAX.”—Murathee.

खाली लिहिलेला आकटाचा मसुदा सन १८५५ चे आगस्ट महिन्याचे २५ वे तारिखेस लेजिस्लेटिव कौन्सिलांत दुसरे वेळीं वाचून सिलेक्ट कमिटीवर सोंपला; ती कमिटी येत्या नवेंबर महिन्याचे २९ वे तारिखेस त्याविषयी रिपोर्ट करणार आहे:—

मुंबई शहरांतील शहर सुधारण्याचे करां पैकीं काहीं करांबाबतचे कायदे फिरवून सुधारण्याविषयीचे, आणि दुकानाचे कराचे वसुलासंबंधी झालेलें काहीं काम कायदेशीर आहे असें ठरविण्याविषयीचे, आकटाचा मसुदा.

सन १८२७ चे १९ वे कायद्याचे ९ वे कलमावरून, व सन १८४५ चे ११ वे आकटाचे ५ वे कलमावरून, मुंबई शहरांत वशिवलेला दुकानांचा कर महकूब करणे योग्य आहे; परंतु सदहू कायद्यावरून कराचा आकार जा मनुष्यांकडे ठरविला असेल त्याणी त्या आकारणी प्रमाणे जो एवज देणे तो अद्यापि दिला नसेल तर, त्या एवजा करितां त्यांचे जंगम मिळकतीची जमी होण्यास ते पात्र आहेत असें ही ठरविणे योग्य आहे; आणि सदहू कर वसूल करण्या करितां केलेले प्रोसेसीविषयी दिवानी फियाद करूं नये असें ठरविणे योग्य आहे; यास्तव खाली लिहिल्याप्रमाणे ठरविलें आहे:—

१. सन १८२७ चे १९ वे कायद्याचे ९ वें कलम, व सन १८४५ चे ११ वे आकटाचे ५ वें कलम रद्द केलें आहे; परंतु हा आक्ट ठरे तो पर्यंत दुकानाचे कराचा एवज चढला असेल तो वसूल करण्या विषयी सदहू कलम रद्द नाहींत.

२. सभेंत जमलेले मुंबई शहराचे, व टापूचें वादशाही जस्टिस आफ धि पीस याणी, किंवा शहर सुधारण्याचे एवजाविषयी अधिकार इतर मनुष्यांस मुंबईचे सरकाराने दिला असेल त्याणी, शहर सुधारण्याचे कराचे आसेसराचें, व कलेक्टराचें काम करण्यासाठीं एक, किंवा अधिक मनुष्यें मुंबईचे गवरनर जनरल इन् कौन्सिल यांचे मंजुरीने नेमावीं; आणि योग्य व जरूर असेल त्या प्रमाणे त्या प्रत्येक मनुष्यास पगार, व हाताखाली मनुष्ये द्यावीं; आणि या आकटांत पुढें सांगितल्याप्रमाणे वसविलेले कराची त्याणी आकारणी करावी, व तो वसूल करावा.

३. सदहू प्रकारचे असेसराचें काम करण्यापूर्वी सदहू प्रकारचे प्रत्येक आसेसराने पोलिसचे माजिस्ट्रेटासमक्ष, किंवा पेटिसेशनाचे कोर्टासमक्ष या आकटास जोडलेले निशाणीचे परिशिष्टांत लिहिलेले फर्माप्रमाणे प्रतिज्ञा करून तीवर सही करावी.

४. सभेंत जमलेले सदहू प्रकारचे जस्टिस आफ धि पीस याणी मुंबई शहरांतील जा घराचे, किंवा इमल्याचे, किंवा जाग्याचे सालीना उरसनाची आकारणी ४८ रुपये व त्याहून अधिक असेल, त्या घरांत, किंवा इमल्यांत, किंवा जाग्यांत राहाणारांवर सारखी आकारणी शहर सुधारण्याचा एवज उरसून होण्याकरितां वेळोवेळीं करावी. ती आकारणी राहाण्याचे सबबीने राहाणारे भाडें देत असतील त्या भाड्यावर शेकडा ३ टक्क्यांहून अधिक एके सालांत असूं नये; असे आकारणीस “राहाण्याबद्दलचा कर असें म्हणोंवे”

५. असें ठरविलें आहे कीं आपले स्वतःचे घरांत, किंवा इमल्यांत, किंवा जाग्यांत राहाणारा मनुष्य घरपट्टी, व जमीनपट्टी देत असेल त्या सबबीने, त्यास या आकटावरून वसविलेला राहाण्याबद्दलचा

उद्देश.

सन १८२७ चे १९ वे कायद्याचे ९ वें कलम व सन १८४५ चे ११ वे आकटाचे ५ वें कलम रद्द केलें आहे परंतु दुकानाचे कराचे चढलेले एवजाविषयी तीं कलम रद्द नाहींत.

आसेसराचे व कलेक्टराचे नेमणुकी विषयी.

आसेसराने कराचाये प्रतिज्ञेविषयी.

राहाण्याबद्दलचे कराविषयी.

विशेषठरावाविषयी.

कर सुटतो असें समजूनये; आणि सदहू घर, किंवा इमला, किंवा जागा भाड्याने दिली असतां अमुक रकमेस भाड्याने घेतील असें सदहू जस्टिस आफ् पि पीस यांचे मते वाटेल, त्या अजमासाचे रकमेवर सदहू प्रसंगां राहाण्याबद्दलचे कराची आकारणी करावी; अणखी असें ठरविलें आहे कीं दरमियानचीं मनुष्ये, किंवा मखतेदार घरे, किंवा इमले, किंवा जागा मालकापासून भाड्याने घेऊन, ४८ रुपयांचे वार्षिक भाड्याहून कमी भाडे देण्याचे सवयीने जे लोक मागील कलमा अन्वये राहाण्याबद्दलचा कर वसविण्यास पात्र नसतील त्यांस, त्या घरांचे, किंवा इमल्यांचे, किंवा जाग्यांचे खण, किंवा भाग पोटभाड्याने देत असतील; आणि ते दरम्यानचे मनुष्य, किंवा मखतेदार घराचे, किंवा इमल्यांचे, किंवा जाग्यांचे माल एकेंदर भाडे देत असतील तें ४८ रुपये वार्षिक भाड्या इतकें, किंवा त्याहून अधिक असेल तर; ए. एकेंदर भाड्याप्रमाणे त्या दरम्यानचे मनुष्यावर, किंवा मखतेदारावर घरांत राहाण्याबद्दलचे कराची आकारणी करावी.

आसेसराकडे यादी याच्या असे मजकुराचा पब्लिक नोटिशी देण्याविषयी.

६. सदहू शहरांतील घरांत, किंवा इमल्यांत, किंवा जाग्यांत राहाणारानी, किंवा भाड्याने राहाणारानी या आकटांत पुढें फरमाविण्याप्रमाणे यादी, किंवा इकरार तयार करून नोटिशीचे तारिखे नंतर एके महिन्याचे आंत वर सांगितलेले कराचे आसेसरास यावे अशा नोटिशी चवाठ्यांवर लावविण्याविषयी सदहू आसेसरास वेळोवेळीं हुकूम करण्याचा अधिकार सभेंत जमलेले सदहू जस्टिस आफ् पि पीस यांस आहे; किंवा शहर सुधारण्याचे एवजाचा अधिकार इतर मनुष्यांस सोंपला असेल त्यांस आहे; आणि सदहू प्रकारचा यादी, किंवा इकरार घरांत, किंवा इमल्यांत, किंवा जाग्यांत राहाणाराने, किंवा भाड्याने राहाणाराने दिल्या पाहिजेत असें या कलमावरून ठरविलें आहे; आणि सदहू प्रकारचा जनरल नोटिशी वर सांगितल्या प्रमाणे वेळोवेळीं लाविल्या म्हणजे सदहू शहरांत राहाणारे मनुष्यांनी कोणते मुदतींत यादी दिल्या पाहिजेत त्या मुदतीची पूर्ती सुचना त्यासर्वांस दिली असें समजावें; आणि सदहू प्रमाणे लावलेली कोणतीही नोटिस जो मनुष्य बुध्दा फाडिल, किंवा छिन भिन करील त्यावर पेटिसेशनाचे कोर्टासमक्ष गुन्हाची शाबिती झाल्यावर, त्यास असे प्रत्येक गुन्हाबद्दल २०० रुपये पर्यंत गुन्हेगारी पडेल; आणि खी असें ठरविलें आहे कीं सदहू प्रकारचा यादी, व इकरार धांडोरा पिटूनही मागविण्याचा अधिकार आहे.

यादीं मध्ये तपशील कोणता असवा त्या विषयी.

७. सदहू शहरांतील घरांत, किंवा इमल्यांत, किंवा जाग्यांत राहाणारे, किंवा भाड्याने राहाणारे प्रत्येक मनुष्याने, सदहू प्रकारचे नोटिशीचे तारिखेपासून एका महिन्याचे आंत, खऱ्या तपशिलवार यादी, किंवा इकरार लेखी तयार करवून त्यांवर आपली सही घालून, किंवा आपले तरफेने दुसऱ्या जवळून सही घालवून या आवटाप्रमाणे नेमलेले आसेसरास देववावे. असें न केल्यास पुढें सांगितल्याप्रमाणे गुन्हेगारी पडेल. त्या यादींत, किंवा इकरारांत त्या मनुष्याचे स्वतःचे वहिवाटींत, किंवा त्याचे भाडुतांचे वहिवाटींत सगळीं, किंवा थोडीं राहाण्याचीं घरे, व कचेऱ्या, व कारखाने, व दुकाने, व इतर इमले, व जागा असतील त्या सर्वांचा तपशील असावा; आणि तीं राहाण्याचीं घरे, व कचेऱ्या, व दुकाने, व इतर इमले, व जागा आपले स्वतःचा आहेत, किंवा दुसरे कोणाजवळून भाड्याने घेतल्या आहेत तें ल्याहावें; व कोणाजवळून किती भाड्याने घेतल्या आहेत तें ल्याहावें; व स्वतःचा असल्या तर जा रकमेस त्या भाड्याने देण्याची आशा असेल ती अजमासाची रकम ल्याहावी; आणि सदहू प्रकारचा यादी या आकटाप्रमाणे नेमलेले आसेसराकडे दिल्या पाहिजेत, नाही तर पुढें सांगितल्याप्रमाणे गुन्हेगारी पडेल.

यादी देण्यास हय-गय करण्या बद्दल किंवा खोट्या यादी देण्याबद्दल गुन्हेगारी पडेल त्याविषयी.

८. सदहू कर देण्यास जो पात्र असेल, तो या आकटांत सांगितल्याप्रमाणे यादी, किंवा इकरार देण्यास हयगय करील; अथवा त्या यादींत, किंवा इकरारांत कोणी मनुष्याचें नाव, किंवा मजकूर, किंवा गोष्ट या आकटाप्रमाणे असावी ती त्यांतून बुध्दा, व समजून उमजून गाळील; अथवा यादींतील, किंवा इकरारांतील कोणतेही गोष्टीविषयी खोटा मजकूर लिहील तर, त्या मनुष्यावर पेटिसेशनाचे कोर्टासमक्ष गुन्हाची शाबिती झाल्यावर, त्या मनुष्यास अशे प्रत्येक गुन्हाबद्दल ५०० रुपये पर्यंत गुन्हेगारी पडेल आणि अशे पडलेले गुन्हेगारीचा निमेष्यंत भाग वातमी देणारास देण्याचा अधिकार सदहू कोर्टास आहे.

सदहू प्रकारचे यादीवरून आकारणी करावी त्याविषयी.

९. मागील शेवटले आकारणीचे खरेपणाविषयी सदहू जस्टिस आफ् पि पीस यांची खातरी असेल तर, सदहू कर देण्यास जे पात्र असतील त्यांवर, नवीन यादी मागवून त्या तयार होत तों पर्यंत, त्या शेवटील आकारणीप्रमाणे आकार वसविण्यास, व तो त्यांचे नावावर लिहिण्यास सदहू जस्टिस आफ् पि पीस यांस अधिकार आहे;—आणि कर देणाराने दिलेली याद खोटी आहे, व कोणतेही मनुष्याचें नाव, किंवा मजकूर, किंवा गोष्ट त्या यादींत असावी ती गाळली आहे, किंवा खोटी लिहिली आहे, किंवा ती याद दिल्या नंतर तो दुसरे मिळकतीविषयी कर देण्यास पात्र झाला आहे; किंवा यादींत

लिहिलेले मिळकतीविषयी, किंवा तिचे कोणतेही भागाविषयी तो आता पात्र नाही, असे योग्य चवकशीवरून आसेसरास दिसून येईल तर, या आवटाचे हेतूप्रमाणे, व अर्थाप्रमाणे त्या मनुष्यावर जो वास्तविक कर वसविला पाहिजे त्या कराची त्या मनुष्यावर खरी आकारणी करण्याचा त्या आसेसरास अधिकार आहे.

१०. कोणी आसेसर, किंवा कलेक्टर, अथवा त्याणे, किंवा त्यांनी जा मनुष्यास अधिकार दिल्या असेल तो, सदहू प्रकारची आकारणी, किंवा वसूल करीत असता; अथवा या आवटातील ठरावा प्रमाणे किंवा त्यांनी काम करणे अवश्य असेल ते करीत असता; कोणी मनुष्य बुध्दा त्यास हरकत करील तर पेटिशनानेच कोर्टासमक्ष त्यावर तो गुन्हा शाबीत झाला म्हणजे, त्यास अशे प्रत्येक गुन्हाबद्दल दोनशे रुपये पर्यंत गुन्हेगारी पडेल.

आसेसर किंवा इतर अंमलदार वगैरे यांस हरकत केली अलतां गुन्हेगारी पडेल त्या विषयी.

११. या आवटाप्रमाणे राहाण्या बद्दलचे कराचा दर ठरविण्याचें काम चालविल्यापूर्वी सदहू जस्टिस आफ् धि पिस याणी अदमास करावा. त्या अदमासांत खाली लिहिलेला मजकूर असावा, तो मजकूर नितपशील.—सदहू कराने किती ऐवज जमविण्याचा इरादा असेल त्या ऐवजाची रकम; व कराचा दर किती मुदतीपर्यंत ठरविला असेल ती मुदत; व त्या मुदतीत शहर सुधारण्याचा ऐवज जमविण्याचा इरादा असेल, त्या सर्व ऐवजाची ती रकम किती हिंसा आहे ते; व जा मिळकतीत राहाण्या बद्दलचे कराचा दर ठरवावयाचा त्या मिळकतीची कर घेण्या जोगती किती किंमत आहे ती; व असे किमतीचे प्रत्येक रुपयावर किती कर घेण्याची जरूरी असेल त्या कराची रकम—आणि या प्रमाणे केलेला अदमास सभेंत एकत्र झालेले सदहू जस्टिस आफ् धि पिस याणी पसंत केला म्हणजे लागलाच कराचे वही-मध्यें दाखल करावा, व तो अदमास क्लार्क आफ् धि पिस यांचे कचेरीत कचेरीचे वेळी लोकांस पाहाण्या साठी खुला ठेवावा.

अदमास करावा त्याविषयी.

१२. राहाण्याबद्दलचे कराचा दर ठरविण्याचे इराद्याची, व कोणते वेळी तो ठरवावयाचा इरादा असेल त्या वेळाची, व त्या कराचा तखता लोकांस पाहाण्याकरितां जा ठिकाणी ठेवला असेल त्या ठिकाणाची पत्विक्त नोटीस, कराचा दर जा तारिखेस ठरविण्याचा इरादा असेल त्या तारिखे पासून किमानपक्ष साहा आठवडे पूर्वी, असेसराने द्यावी.

कराचे सुचनेविषयी.

१३. या आवटावरून वसविलेले राहाण्या बद्दलचे करांशी कोणी मनुष्याचा संबंध असेल, किंवा त्या कराबद्दल कोणी मनुष्यावर आकारणी केली असेल त्या मनुष्यास तो तखता, व त्या पूर्वी केलेला कोणाही अजमास पाहाण्याचा, व फी, किंवा बखसीस दिल्यावांचून त्याचा नकला, किंवा त्यातील उतारे घेण्याचा अधिकार आहे; आणि सदहू प्रकारचा अजमास, किंवा कराचा तखता जा मनुष्याचे स्वाधीन असेल तो मनुष्य सदहू प्रमाणे दाखविण्यास नाही म्हणेल, किंवा पाहू देणार नाही, किंवा सदहू प्रकारचा नकला, किंवा उतारे घेऊ देणार नाही तर, तो अशे प्रत्येक गुन्हाबद्दल ५० रुपये पर्यंत गुन्हेगारीस पात्र होईल.

कराचा तखता पाहाण्याकरितां उघडा ठेवावा त्याविषयी.

१४. सदहू प्रकारचे नोटिसीअन्वये राहाण्याबद्दलचे सदहू प्रकारचे कराचा दर ठरविण्याकरितां जमा झालेले जस्टिस आफ् धि पिस यांचे सभेंत सदहू प्रकारचे कराविषयी फियांद न झाली तर, राहाण्याबद्दलचा सदहू प्रकारचा कर, व कराचे सदहू तखत्यांत लिहिलेले लोकांवर त्यांतच लिहिलेले मिळकतीविषयी जा जा रकमांची आकारणी केली असेल ती आकारणी आखरची आहे, आणि तीप्रमाणे सर्वांनी चाललें पाहिजे असें समजावें. परंतु राहाण्याबद्दलचा सदहू कर वरोबर वसविला नाही, किंवा घेण्यास मी पात्र नाही, आशी फियांद कोणी केली असता त्या सभेंत, किंवा पुढें सभा होईल तींत त्या जस्टिस आफ् धि पिसानी फियांदीत जांचा संबंध असेल ते साक्षीदार हजर करितो त्यांची साक्ष घेऊन, किंवा दुसरे साक्षीदारांची साक्ष घेणे योग्य असेल त्यांची साक्ष घेऊन, फियांदीचे चवकशीचें काम चालवावें; आणि राहाण्याबद्दलचे सदहू प्रकारचे कराबाबद, आणि फियांद करणारांवर आकारणी वसविली असेल तिजबाबद जस्टिस आफ् धि पिस निवाडा करितो तो सर्वस्व आखरचा, आणि शेवटचा आहे असें समजावें; परंतु असें ठरविलें आहे कीं सदहू जस्टिस आफ् धि पिस यांस योग्य वाटेल तर, वादशाही कोर्टाचे जज्यांचे अनुमता करितां मुकदमा पाठविण्यास ते मुखत्यार आहेत.

कराविषयी फियांद न झाली तर आखरचा समजावा.

१५. सदहू कराचा दर ठरविण्याचा, व त्याची आकारणी करण्याचा अधिकार या आवटावरून दिला आहे त्या कराची आकारणी जस्टिस आफ् धि पिस यांस योग्य वाटेल त्या वेळी करावी, व तो

तीन तीन महिन्यांचा

कर आगाऊ वसूल करावा त्याविषयी-

कर तीन तीन महिन्यांनी वसूल करावा; आणि प्रत्येक तीन महिन्यांचे पहिले तारिखेस, व तदनंतर, त्या चालू तीन महिन्यांचे कराची मुदत भरून तो देण्यास योग्य होईल.

काही प्रसंगां हिसे-
रशी प्रमाणे सूट यावी
त्याविषयी-

१६. या आकटाप्रमाणे कोणतेही घराविषयी, किंवा इमल्याविषयी, किंवा जागेविषयी कोणी मनुष्यावर कराची आकारणी केली असेल, त्या मनुष्याने चालत्या तीन महिन्यांत सदहू घरांत, किंवा इमल्यांत, किंवा जागेत राहाण्याचे महकूब केले असेल, आणि आकारलेला कर दिला नसेल तर, त्याबाबत त्यास हिसेरशीप्रमाणे सूट देण्याचे, अथवा दिला असेल तर सुटीचा ऐवज परत करण्याचा, किंवा पुढील आकारणीत त्या मनुष्यास तो मजुरा देण्याचा हुकूम करण्याचे, सभेत जम. जस्टिस आफ् धि पीस यांस योग्य वाटेल तर, त्याप्रमाणे करण्यास त्यांस अधिकार आहे.

कराचा चिट्या
कलेक्टराने पाठवाव्या-

१७. जेव्हा सदहू कर देण्याची मुदत भरून तो देण्यास योग्य होईल तेव्हा, किंवा त्यानंतर लागलेच सोईस पडेल तेव्हा, सदहू कर देण्यास जा मनुष्य पात्र असतील त्या मनुष्यांकडे त्या कराबद्दल जो ऐवज येणे असेल त्या ऐवजाचा चिट्या कलेक्टराने पाठवाव्या; आणि सदहू कलेक्टराने नेमलेले मनुष्याने, किंवा मनुष्यांनी सदहू कराचा ऐवज वसूल झाला म्हणजे पहिल्याने ध्यावा; त्या मनुष्यापासून, किंवा त्या मनुष्यांपासून आपले काम बरोबर करण्यासाठी कलेक्टराने आपणास वाटेल त्याप्रमाणे पूर्वी पूर्ता जमीन घेतलेला असता; ऐवज दिला म्हणजे ऐवज घेणारे मनुष्याने, किंवा मनुष्यांनी कलेक्टराचे सहीची पावती यावी.

कर मागितल्यावर
नदिला असतां काय
करावे त्याविषयी-

१८. आकारलेला कर, किंवा आकारणी शिवाय बसविलेला जास्ती कर या आकटावरून देण्याचा होईल तो; किंवा हा आकट ठरल्यापूर्वी सन १८४५ चे ११ वे आकटाचे ५ वे कलमावरून देण्याचा झाला असेल तो, मागितल्यावर आठ दिवस पर्यंत न दिला तर, आकारलेला कर, किंवा आकारणी शिवाय बसविलेला जास्ती सदहू प्रकारचा कर योग्य रितीने बसविला आहे, व त्याचे सदहूप्रमाणे मागणे केले असे कोणतेही जस्टिस आफ् धि पीसापुढे शपथ करून दाखित केल्यावर, त्या जस्टिस आफ् धि पीसाने आपले सहीचे वारंट देऊन कर न देणाराची जंगम मालमिळकत जप्त करून व लिलाव करून तो कर वसूल करण्याचा अधिकार त्यास आहे; व त्याने त्याप्रमाणे केले पाहिजे; आणि उत्पन्न झालेले पैक्यांतून कर येणे असेल तो, व जखीचा, व लिलावाचा खर्च झाला असेल तो वजा करून, फाजील ऐवज राहील तो धन्यास परत करावा.

दंड वगैरे नदिला
असतां गुन्हेगारास
कैद करावा त्याविषयी-

१९. या आकटा प्रमाणे केलेला दंड, व गुन्हेगारी न दिली तर, पेट्रिसेशनचे कोर्टाचे, किंवा पोलिसचे माजिस्ट्रेटाचे वारंटावरून गुन्हेगाराची जंगम मालमिळकत जप्त करून विकून तो दंड, व गुन्हेगारी वसूल करावी; आणि मालमिळकत न सांपडेल, किंवा सांपडलेली मालमिळकत केलेला दंड किंवा गुन्हेगारी वसूल होण्यापूर्वी नसेल तर, वारंट देऊन गुन्हेगारास तुरुंगात पाठविण्याचा अधिकार सदहू पेट्रिसेशनचे कोर्टास, किंवा पोलिसचे माजिस्ट्रेटास आहे; न दिलेला दंड, किंवा गुन्हेगारी शंभर रुपयांहून अधिक नसल्यास कैदेची मुदत ३ म्यालेंडर महिन्यांवर असू नये; आणि न दिलेले दंडाची, किंवा गुन्हेगारीची रकम (१००) शंभर रुपयांहून अधिक असल्यास कैदेची मुदत साहा म्यालेंडर महिन्यांवर असू नये; परंतु ऐवज दिला असतां सदहू पैकी कोणतेही प्रसंगां कैदेतून मोकळीक व्हावी.

मालकाचे किंवा
राहाणाराचे नाव मा-
हीत नसेल तेव्हा कसे
करावे त्याविषयी-

२०. या आकटा अन्वये कर बसविण्यास पात्र असणारे कोणतेही राहाणाराचे नाव या आकटा प्रमाणे नेमलेले आसेसरास माहीत नसेल तेव्हा, जा ठिकाणाविषयी आकारणी केली असेल त्या ठिकाणांत 'राहाणारा' असे जास्ती तपशिला वाचून कराचे तखत्यांत लिहून त्या मनुष्यावर आकारणी बसविली, व तो दक्षिबला म्हणजे पुरे असे समजावे; आणि सदहू कराबद्दल कोणतीही चिटी, किंवा समन, किंवा इतर काम चालेल त्या विषयीचे कागदपत्र त्यास पांचविण्याचे असतील त्यांत सदहू प्रमाणे तो दक्षिबला म्हणजे पुरे असे समजावे.

पद्धतीत व्यंग अ-
सल्यामुळे जशी काय-
द्याविरुद्ध आहे असे
समजू नये त्याविषयी-

२१. नोटिसीत, किंवा चिटीत, किंवा समानांत, किंवा मागण्याचे नोटिसीत, किंवा जतीचे वारंटांत किंवा यादीत, किंवा तत्संबंधी चाललेले इतर कामांत पद्धतीची व्यंगता, किंवा न्यूनता असल्यामुळे, या आकटाचे आधार वरून केलेली जती कायद्या विरुद्ध आहे असे समजू नये; अथवा जती करणारा "ट्रेसपासर" होतो असे समजू नये; अथवा त्याने पुढे काही गैर रीत केली म्हणून तो प्रारंभापासून "ट्रेसपासर" होतो असे खमजू नये.

“ A BILL TO ENABLE THE BANKS OF BENGAL, MADRAS, AND BOMBAY, TO TRANSACT CERTAIN BUSINESS IN RESPECT OF GOVERNMENT SECURITIES AND SHARERS IN THE SAID BANKS.”—Murathee.

खाली लिहिलेला आकटाचा मसुदा सन १८५५ चे मार्च महिन्याचे १० वे तारिखेस लेजिस्लेटिव कौन्सिलांत दुसरे वेळी वाचून, सिलेक्ट कमिटीकडे सोंपला, ती कमिटी सन् १८५५ चे जून महिन्याचे १४ वे तारिखे नंतर त्या मसुद्याविषयी रिपोर्ट करणार आहे :—

बंगालची ब्यांक, व मद्रासची ब्यांक, व मुंबईची ब्यांक यांस सरकारी प्रामिसरी नोटीविषयी, व सदहू ब्यांकाचे शेराविषयी किती एक कामें करण्याचा अधिकार देण्याविषयीचे आकटाचा मसुदा.

या आकटांत पुढें सांगितलेले प्रकारचीं कामें करण्याचा अधिकार बंगालचे ब्यांकीस, व मद्रासचे ब्यांकीस, व मुंबईचे ब्यांकीस देणे योग्य आहे. यास्तव खाली लिहिल्याप्रमाणे ठरविलें आहे :—

उद्देश.

१. बंगालची ब्यांक, व मद्रासची ब्यांक, व मुंबईची ब्यांक या कायद्याप्रमाणे ज्या प्रकारचीं कामें हल्लीं चालवित असतील त्या कामां खेरीज अणखी खाली लिहिलेले सर्व प्रकारचीं कामें, किंवा त्या पैकीं कोणतेही काम दस्तुरी घेऊन, किंवा घेतल्यावाचून करण्याचा अधिकार सदहू पैकीं कोणतेही ब्यांकीस आहे असें समजावें; म्हणजे.

बंगालची ब्यांक, व मद्रासची ब्यांक, व मुंबईची ब्यांक यांस सरकारी प्रामिसरी नोटीविषयी, व सदहू ब्यांकीचे शेरा विषयी किती एक कामें करण्याचा अधिकार दिला आहे त्याबाबत.

प्रथम.—सरकारी प्रामिसरी नोटी, किंवा सदहू पैकीं कोणतेही ब्यांकीचे शेरा आपले स्वाधीन ध्यावे.

दुरारें.—सदहू प्रकारच्या नोटीचें व्याज, किंवा शेराचे नफ्याची वेंचणी घ्यावी.

तिसरें.—सदहू प्रकारच्या नोटी, किंवा शेरा आपणाजवळ अमानत ठेवले असतील ते विक्रावे, किंवा दुसऱ्याचे नावीं करावे; अथवा तत्संबंधी मुद्दल ऐवज येण्याचा होईल तो घ्यावा.

चवथें.—सदहू प्रमाणे घेतलेले मुद्दल ऐवजाच्या, किंवा व्याजाच्या, किंवा नफ्याचे वेंचणीच्या; अथवा सदहू प्रकारचे विक्रीपासून उत्पन्न झालेले ऐवजाच्या पुनः, सरकारी नोटी, किंवा सदहू पैकीं कोणतेही ब्यांकीचे शेरा, विकत घ्यावे; अथवा सदहू प्रकारचा मुद्दल ऐवज, अथवा व्याज, अथवा नफ्याची वेंचणी, अथवा विक्रीचें उत्पन्न आपणाजवळ ठेवावें, अथवा बावें, अथवा पाठवावें; व सदहू प्रमाणे ऐवज पाठविण्यासाठीं जीं कृत्ये अवश्य, किंवा योग्य असतील तीं सर्व करावीं.

(True Translation.)

VENAYEK WASSGOODEW,
Oriental Translator to Govt.

“ A BILL TO ENABLE THE BANKS OF BENGAL, MADRAS, AND BOMBAY, TO TRANSACT CERTAIN BUSINESS IN RESPECT OF GOVERNMENT SECURITIES AND SHARERS IN THE SAID BANKS.”—Goozerattee.

આવ્ટનો હેઠલ લખેલો મસુદો સન ૧૮૫૫ ના માર્ચ મહિનાની ૧૦ મી તારિખે લેજિસ્લેટિવ કૉસલમાં વિજીવાર વાંચીને સિલેક્ટ કમિટીને સોંપ્યો, તે કમિટી સન ૧૮૫૫ ના જૂન મહિનાની ૧૪ મી તારિખ પછી તે મસુદાવાવત રિપોર્ટ કરનાર છે :—

બંગાલની, તથા મદ્રાસની, તથા મુંબઈની બ્યાંકને સરકારી પ્રોમિસરી નોટોવાવત, તથા સદહૂં બ્યાંકના શેરોવાવત કેટલાં એક કામ કરવાનો અધિકાર આપવાવાવતના અવ્ટનો મસુદો.

ઉદ્દેશ.

બંગાલની, તથા મદ્રાસની, તથા મુંબઈની બ્યાંકને આ આવ્ટમાં હેઠલ લખેલા પ્રકારનાં કામ કરવાનો અધિકાર આપવો યોગ્ય છે, વાસ્તે હેઠલ લખ્યાપ્રમાણે ઠરાવ્યું છે :—

બંગાલની, તથા મદ્રાસની, તથા મુંબઈની બ્યાંકને સરકારી પ્રોમિસરી નોટ વાવત, તથા સદહૂં બ્યાંકના શેર વાવત કેટલાં એક કામ કરવાનો અધિકાર આપ્યો છે તેવાવત.

૧ બંગાલની, તથા મદ્રાસની, તથા મુંબઈની બ્યાંક હાલ કાયદાપ્રમાણે જે પ્રકારનાં કામ ચલાવતી હોય તે કામ સિવાય વઢી હેઠલ લખેલા પ્રકારનાં સર્વ કામો, અથવા તેમાંનું હરકોઈ કામ હક્કસાઈ લેઈને અથવા લિધાવગર કરવાનો સદહૂં બ્યાંકમાંથી હરકોઈ બ્યાંકને અધિકાર છે એવું સમજવું; એટલે.—

પેહેલું.—સરકારી પ્રોમિસરી નોટ, અથવા સદહૂં બ્યાંકમાંથી હરકોઈ બ્યાંકના શેર પોતાને સ્વાધીન લેવા.

વિજું.—સદહૂં પ્રકારની નોટનું વ્યાજ, અથવા શેરના નફાની વેંહેંચળી લેવી.

ત્રિજું.—સદહૂં પ્રકારની નોટ, અથવા શેર પોતાની પાસે અનામત મુક્યા હોય તે વેચવા, અથવા વિજાને નામેં ચઢાવી આપવા; અથવા તેવાવત મુદલ નાળાં પાક્યાં હોય તે લેવાં.

ચોથું.—ઉપર કહ્યાપ્રમાણે લિધેલા મુદલ રુપિયાની, અથવા વ્યાજની, અથવા નફાની વેંહેંચળીની, અથવા સદહૂં પ્રકારનાં વેચાંળના આવેલા રુપિયાની વિજી સરકારી નોટ, અથવા સદહૂં બ્યાંકમાંથી હરકોઈ બ્યાંકના શેર વેચાતા લેવા; અથવા તે મુદલ રુપિયા, અથવા વ્યાજ, અથવા નફાની વેંહેંચળી, અથવા વેચાંળના રુપિયા પોતાનીપાસે રાખવા, અથવા આપવા, અથવા મોકલવા, અર્ને એ પ્રમાણે રુપિયા મોકલવાસારૂં જે કામ કરવાની જરૂર અથવા યોગ્ય હોય તે સર્વ કામ કરવાં.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODREW,
Oriental Translator to Govt.

२२. या आकटाचे आधाराने केलेले, किंवा करण्याचे कोणतेही गोष्टीविषयी कोणतेही जस्टिस आफ् धि पीसावर; किंवा त्याचे छाकावर; किंवा पोलिसाचे कोणतेही माजिस्ट्रेटावर, किंवा त्याचे छाकावर; किंवा कोणतेही आसेसरावर, किंवा कलेक्टरावर; अथवा सदहू जस्टिस आफ् धि पीसाचे, किंवा माजिस्ट्रेटाचे, किंवा आसेसराचे, किंवा कलेक्टराचे हुकुमावरून चालणारे कोणतेही इतर अंमलदारावर; किंवा मनुष्यावर 'रिट' किंवा प्रोसेस काढू नये, किंवा त्यास लावू नये: रिट किंवा प्रोसेस काढणे, किंवा लावणे ती सदहू जस्टिस आफ् धि पीसाचे, किंवा माजिस्ट्रेटाचे छाकांस नोटीस दिल्यापासून, किंवा फियाद इतर अंमलदारांच्या किंवा मनुष्यावर असल्यास त्यास ती लेखी नोटीस दिल्यापासून, किंवा त्याचे कचेरीत, किंवा राहाण्याचे ठिकाणांत ठेवल्यापासून पुढे एक महिना झाल्यानंतर काढावी, किंवा लावावी; त्या नोटीसीत फियादींचे कारण, व फियाद करणारांचे नाव, व ठिकाण, व त्याचे वकीलाचे, किंवा त्याचे तरफेने त्या फियादींत काम चालिवणारांचे नाव, व ठिकाण स्पष्ट लिहिलेले असावे. आणि सदहू प्रमाणे दिलेले नोटीसीत फियादीचा जो पुरावा लिहिला असेल त्या पुराव्या वाचून दुसरा पुरावा फियादीचा इनसाफ होते वेळीं वादीस रुजू करू देऊ नये. आणि सदहू प्रमाणे नोटीस दिल्याची शाबिती न झाली तर प्रतिवादीचे तरफेने निवाडा करावा. आणि फियादींचे कारण उल्लेख झाल्यापासून ६ महिन्यांचे आंत सदहू प्रकारची फियाद करावी, किंवा सुरू करावी: मग करू नये. विलकुल ना कुलीचा जाव देण्यास, आणि हा आक्ट, व दुसरा विशेष मजकूर पुराव्यास देण्यास प्रतिवादी मुखत्यार आहे. आणि सदहू प्रमाणे फियादीची नोटीस कोणी मनुष्यास दिली असेल त्यास, ती नोटीस दिल्या पासून एका महिन्याचे आंत कोणतेही वेळीं वादीकडे, किंवा त्याचे वकीलाकडे, किंवा त्याचे तरफेने काम चालिवणाराकडे, नुकसानीचा बदला देण्यास काढण्याचा अधिकार आहे. आणि देण्यास काढलेला नुकसानीचा बदला कबूल न केला तर देण्यास काढलेले गोष्टीवरून फियाद रद्द करावी असा जाव देण्याचा, व कोर्टाचे परवानगीने विलकुल ना कुलीचा जाव, किंवा इतर जाव देण्याचा अधिकार प्रतिवादीस आहे. आणि सर्व फियादीविषयी दिलेले कोणतेही जाबावरून इशू ठरल्यानंतर प्रतिवादी तर्फे निवाडा बहुतकरून झाला, किंवा वादीची फियाद काढून टाकली, किंवा वादीने फियाद चालिवण्याची सोडली, अथवा निवाडा प्रतिवादी तर्फे झाला तर, फियादीचा सर्व खर्च मिळण्याचा दावा प्रतिवादीचा चालेल, आणि त्या प्रमाणे त्यास निवाडा मिळावा. आणि वरसांगितल्याप्रमाणे नुकसानीचा बदला देण्यास काढला नसेल, किंवा देण्यास काढलेला अपूर्त असेल तर, कोर्टाची परवानगी घेऊन इनसाफाचे पूर्वी कोणतेही वेळीं आपणास योग्य दिसेल ती रकम जाबा वरोवर कोर्टात भरण्याचा अधिकार प्रतिवादीस आहे. व त्याचप्रमाणे परवानगी घेऊन दावा विलकुल ना कुलीचा जाव देण्याचा अधिकार प्रतिवादीस आहे असे समजावे. या विरुद्ध कोर्टाची कानू, किंवा वडिवाट असेल.

या आकटावरून चालणारे जस्टिस आफ् धि पीसाचे व इतर अंमलदारांचे संरक्षणविषयी-

२३. सन १८४५ चे ११ वे आकटाचे ५ वे कलमाप्रमाणे लोकांकडे येणे राहिलेले दुकानांचे करा-बदल आज तागाईत झालेल्या जप्त्या, व लीलांचे योग्य अधिकार्याने केली आहेत असे समजावे; व सर्वेसर्वे ती खरी, व कायदेशीर आहेत असे समजावे; आणि सदहू प्रकारचे जमीनविषयी कोणतेही गोष्ट केल्याबद्दल कोणी मनुष्यावर "लाचे", किंवा "एक्झिटीचे" कोणतेही कोर्टात फियाद, किंवा मुकदमा, किंवा इतर काही काम आणू नये, किंवा चालवू नये.

दुकानांचे कराने वष्यांचे, आकटावरून केलेले कोणतेही जमीन विषयी फियाद चालणार नाही.

अर्थाविषयी-

२४. खाली लिहिलेले शब्दांचा, व वाक्यांचा अर्थ या कलमांत लिहिल्याप्रमाणे समजावा; परंतु अशे अर्थास विषयावरून, किंवा अन्वयावरून बाध येत असेल तर, तसा अर्थ समजू नये: म्हणजे एकवचनी शब्द अनेक मनुष्यांस, किंवा जिनसांस लागतात असे समजावे; आणि पुल्लिंगी शब्दांत स्त्रियांचा समावेश होतो असे समजावे; 'प्रेसिडेन्सी टोन' या शब्दांत मुंबईचे, व कुलाब्याचे टापूचा समावेश होतो असे समजावे.

अ. निशाणीचें परिशिष्ट.

या आकटाप्रमाणे आसेसर लोकानी काम चालवण्याचे पूर्वी प्रतिज्ञा केली पाहिजे तिचा फर्मा:—

मी अ. व. ईश्वर स्मरून प्रतिज्ञा करितों कीं, या आकटाचे आधारवरून मला आसेसराचे कामावर नेमला आहे तें काम मी तत्परतेने करीन; आणि या आकटांत, किंवा इतर आकटांत सांगितलेले नियमांप्रमाणे आकारणी करावयाचे कर हा आक्ट, किंवा इतर आक्ट बसवितो, त्या या आकटाप्रमाणे, किंवा इतर आकटाप्रमाणे मला आकारणी केली पाहिजे ती मी माझे अकलहुशारीप्रमाणे इमानेद्वतवारे, व भीडभाड ठेवल्या वाचून करीन.

आसेसरानी प्रतिज्ञा करावी तिचा फर्मा वगैरे.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Govt.

सन १८५५ चा आक्ट १३ वा.

लेजिस्लेटिव कौन्सिलने ठरविला तो इंडियाचे गवर्नर जनरल याणी सन १८५५ चे

मार्च महिन्याचे २७ वे तारिखेस मंजूर केला.

फियाद करण्या योग्य अपकृतीचे कारणाने कोणी मनुष्य मरण पावल्यामुळे झालेले नुकसानीचा

मोबादला कुटुंबास देवविण्याविषयी आक्ट-

कोणी मनुष्य आपले अपकृतीने, किंवा हयगईने, किंवा आपणास करणे अवश्य तें न केल्याने दुसरे मनुष्याचे मरणाचा कारण झाला असेल, त्यावर हालीं कोणतेही कोर्टीत फियाद, किंवा मुकदमा चालत नाही; आणि असे प्रसंगी अपकृती करणाराने आपण सदहूप्रमाणे केलेली नुकसानी भरून द्यावी हें बहुधा वाजवी, व योग्य असतें, यास्तव खाली लिहिल्याप्रमाणे ठरविलें आहे:—

१. अपकृतीचे, किंवा हयगईचे, किंवा जें करणे अवश्य तें न केल्याचे कारणाने कोणी मनुष्य मरण पावेल, आणि ती अपकृती, किंवा हयगय, किंवा करणे अवश्य तें करण्यास चुकणे असे प्रकारचें असेल कीं, मरण प्राप्त झालें नसतें तर, नुकसान झालेले मनुष्याचा त्याबाबद फियाद करण्याचा, व नुकसानी भरून घेण्याचा दावा चालता; तर मृत्यु प्राप्त न झाल्या प्रसंगी जा मनुष्यावर फियाद चालती तो मनुष्य, नुकसान झालेला मनुष्य मरण पावला असेल तथापि, व जा गोष्टीस कायदांत साहस अपराध, किंवा इतर अपराध मानितात तसे गोष्टीने मृत्यु झाला असेल तथापि, नुकसानी भरून घेण्याचे फियादीस, किंवा मुकदम्यास पात्र होतो. आणि आणि असें ठरविलें आहे कीं, सदहूप्रमाणे मरण पावलेले मनुष्याची वायको किंवा नवरा, व वडील, व मूल असल्यास त्याचे फायद्याकरिता सदहूप्रकारची फियाद, किंवा मुकदमा करावा, व ती फियाद, किंवा तो मुकदमा त्या मनुष्याचें एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा रेप्रेझेंटेटिव याणी, आपले नांवें करावा. आणि जा करितां, किंवा जाचे फायद्याकरितां सदहूप्रकारची फियाद केली असेल, त्या प्रत्येकास सदहूप्रकारचे मृत्यु पासून जसजसें नुकसान कोर्टाचे मते झालें असेल तसतशी नुकसानी कोर्टाने त्या फियादींत देववावी. आणि याप्रमाणे वसूल झालेले ऐवजांतून कोर्टाचा सर्व खर्च, व इतर खर्च, व प्रतिवादीपासून कोर्टाचा खर्च वसूल झाला नसेल तो खर्च वजा करून बाकी, वर सांगितलेले आसामीस, किंवा त्या पैकीं किती एकांस कोर्ट आपले निवाड्यांत, किंवा हुकूमनाम्यांत हिसेरसी फर्माविल त्याप्रमाणे वांटून द्यावी.

२. असें ठरविलें आहे कीं फियादींचें कारण झालें असेल त्यावरून एका पेक्षा अधिक फियादी, किंवा मुकदमे करूं नये; आणि मयत मनुष्याचे मरणांतर वारा क्यलेंडर महिन्याचे आंत सदहू प्रकारची फियाद करावी. आणि असें ठरविलें आहे कीं सदहू प्रकारचे अपकृतीने, किंवा हयगईने, किंवा करणे अवश्य तें न केल्याने मयत मनुष्याचे मालमिळकतीस पैक्याची नुकसानी झाली असेल ती विषयी सदहू प्रकारचे कोणतेही फियादींत, किंवा मुकदम्यांत दावा दाखल करून ती नुकसानी वसूल करण्याचा अधिकार मयत मनुष्याचे एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा रेप्रेझेंटेटिव यांस आहे. तो ऐवज वसूल झाल्यावर मयत मनुष्याचे मालमिळकतीचा तो भाग आहे असें समजावें.

३. जा-मनुष्या करितां, किंवा जा मनुष्याचे तरफेने सदहू प्रकारची फियाद, किंवा मुकदमा केला असेल त्या मनुष्याविषयी तपशीलवार मजकूर, व जा दाव्याबद्दल नुकसानीचा ऐवज मागत असतील त्या दाव्याचे प्रकाराचा तपशीलवार मजकूर, सदहू प्रकारचे कोणतेही फियादींचे, किंवा मुकदम्याचे अर्जीत ल्याहावा.

४. खाली लिहिलेले शब्दांचा व वाक्यांचा अर्थ अन्वयावरून, किंवा मजकुराचे प्रकारावरून दुसरा होत नसेल तर, त्या शब्दांचा व वाक्यांचा अर्थ या कलमांत जो केला आहे त्याप्रमाणे समजावा; म्हणजे एक्कचनी शब्द अनेक मनुष्यांस, किंवा जिनसांस लागू आहेत असें समजावें; आणि पुढीं गी शब्द स्त्रीजातीचे मनुष्यांस लागू आहेत असें समजावें; आणि मनुष्य हा शब्द “बाडीझ पालिटिक” व “कारपोरेट” या मंडळ्यांस लागू आहेत असें समजावें; आणि वडील या शब्दांत बाप, व आई, व आज्ञा, व आज्ञी, यांचा समावेश होतो असें समजावें. आणि मूल या शब्दांत मुलगा, व मुलगी, व नातू, व नात, व सावत्र मुलगा, व सावत्र मुलगी यांचा समावेश होतो असें समजावें.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Govt.

उद्देश-

फियाद करण्या योग्य अपकृती मुळें कोणी मनुष्य केल्याने त्याचे कुटुंबास नुकसानी होईल तिचे मोबादल्याविषयी फियाद करण्याबाबद.

एकाहून जास्ती फियादी करूं नये. व ती १२ महिन्यांचे आंत सुरू करावी त्याविषयी.

मालमिळकतीस नुकसान झाल्याबद्दलचाही दावा करावा त्याविषयी.

वादीने तपशील वगैरे दावात्याविषयी.

आक्टाचे अर्था- विषयी.

સન ૧૮૫૫ નો આક્ટ ૧૩ સો.

લેજિસ્લેટિવ કૌન્સિલે ઠરાવ્યો તે, ઇન્ડિઆના ગવર્નર જનરલે સન ૧૮૫૫ ના માર્ચ મહિનાની ૨૭ મી તારિખે મંજૂર કીધો.

ફરિયાદ કરવા લાયક અપકૃતીનાં કારણથી કોઈ માંણસ મરણ પામે તેથી જે નુકસાન થાય તેનો બદલો તેનાં કુટુંબને અપાવવા બાબતનો આવટ.

ઉદ્દેશ.

કોઈ માંણસ પોતાની અપકૃતીથી, અથવા ગફલતથી, અથવા પોતાને જે કરવું જોઈયે તે ન કન્યાથી વજા માંણસનાં મરણનું કારણ થયો હોય, તેની ઉપર હાલમાં કોઈ કોર્ટમાં ફરિયાદ, અથવા મુકરદમો ચાલતો નથી; અને એવે પ્રસંગે અપકૃતિ કરનારા સદહૂ પ્રમાણે જે નુકસાન કરી હોય તે ભરી આપવી એ વાત ઘણી વચ્ચે વાજવી, તથા યોગ્ય હોય છે; વાસ્તે હેઠલ્ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—

ફરિયાદ કરવા લાયક અપકૃતીથી કોઈ માંણસ મરી જાય તેથી તેનાં કુટુંબને નુકસાન થાય તેના બદલા વિશે ફરિયાદ કરવા બાબત.

૧. અપકૃતીથી, અથવા ગફલતથી, અથવા જે કરવું જોઈયે તે નહીં કન્યાથી કોઈ માંણસ મરી જાય, અને તે અપકૃતિ, અથવા ગફલત, અથવા જે કરવું જોઈયે તે કરવાને મૂલ્યું તે એવા પ્રકારનું હોય કે, મરણ પ્રાપ્ત થયું નહીં હોત તો, જે માંણસનું નુકસાન થયું હોય તેનો તે બાબત ફરિયાદ કરવાનો, તથા નુકસાન ભરી લેવાનો દાવો ચાલતે; તો મૃત્યુ પ્રાપ્ત થયું ન હોત તે પ્રસંગે જે માંણસ ઉપર ફરિયાદ ચાલતે તે માંણસ, જેનું નુકસાન થયું હોય તે મરી ગયો હોય તો પણ, તથા જે વાતને કાપડા પ્રમાણે સાહસ અપરાધ, અથવા વિજો અપરાધ માને છે તેવી વાતથી મોત આવ્યું હોય તો પણ, નુકસાન ભરી લેવાની ફરિયાદીને, અથવા મુકરદમાને પાત્ર થાય છે એવું સમજવું. અને વઢી એવું ઠરાવ્યું છે કે સદહૂ પ્રમાણે મરણ પામેલાં માંણસની વહૂ, અથવા વર, તથા વઢીલ, તથા છોકરૂં હોય તો તેના કાપડાનેસારૂં સદહૂ પ્રકારની ફરિયાદ કરવી, અથવા મુકરદમો ચલાવવો; તથા તે ફરિયાદ, અથવા મુકરદમો તે માંણસના એક્સક્ચૂટરે, અથવા આડ્-મિનિસ્ટ્રેટરે, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવે પોતાને નામે ચલાવવો. અને જેનેસારૂં, અથવા જેના કાપડાસારૂં સદહૂ પ્રકારની ફરિયાદ કરી હોય, તે દર એકને, કોર્ટની નજરમાં આવે કે સદહૂ પ્રકારનાં મરણથી આટલું નુકસાન થયું છે તો તેટલું નુકસાન કોર્ટે તે ફરિયાદીમાં અપાવવું. અને એ પ્રમાણે વસૂલ થયેલા એવેજમાંથી કોર્ટનો સપ્લો ચર્ચ, તથા વિજો ચર્ચ, તથા પ્રતિવાદીની પાસેથી કોર્ટનો ચર્ચ વસૂલ થયો નહીં હોય તે ચર્ચ વાદ કરતાં બાકી રહે તે, ઉપર કહેલી આસામીને, અથવા તેમાંના કેટલા એકને, કોર્ટ પોતાના ફેસલ્લામાં, અથવા હુકમનામાંમાં ભાગે પડતું આપવાનું ફરમાવે તે પ્રમાણે વેંદેંચી આપવું.

એક કર્તી વત્તી ફરિયાદ કરવી નહીં. તથા તે ૧૨ મહિનામાં સરૂં કરવી તે બાબત. માલ મિલકતને નુકસાન લાગ્યું હોય તે વિશેનો પણ દાવો કરવો તે બાબત.

૨. એવું ઠરાવ્યું છે કે ફરિયાદનું કારણ થયું હોય તે ઉપરથી એક કર્તી વત્તી ફરિયાદ, અથવા મુકરદમા ચલાવવા નહીં; અને મયત માંણસનાં મરણ પછી (૧૨) વાર ક્યારેંડર-મહિનામાં સદહૂ પ્રકારની ફરિયાદ કરવી. અને એવું ઠરાવ્યું છે કે સદહૂ પ્રકારની અપકૃતીથી, અથવા ગફલતથી, અથવા જે કરવું જોઈયે તે નહીં કન્યાથી મયત માંણસની માલ મિલકતને પૈસાનું નુકસાન લાગ્યું હોય તે બાબત સદહૂ પ્રકારની ફરિયાદીમાં, અથવા મુકરદમામાં, દાવો દાખલ કરીને તે નુકસાન વસૂલ કરીલેવાને મયત માંણસના એક્સ-ક્ચૂટર, અથવા આડ્-મિનિસ્ટ્રેટર, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવ મુખત્યાર છે. તે એવેજ વસૂલ થાય એટલે તે, મયત માંણસની માલમિલકતનો ભાગ છે એવું સમજવું.

વાદીએ વિગત વગેરે લખી આપવી તે બાબત.

૩. જે માંણસનેસારૂં, અથવા જે માંણસની તરફથી સદહૂ પ્રકારની ફરિયાદ, અથવા મુકરદમો ચલાવ્યો હોય તે માંણસબાબત વિગતવાર મજકૂર, તથા જે દાવા બાબત નુકસાનનો એવેજ માગતા હોય તે દાવાના પ્રકારનો વિગતવાર મજકૂર, સદહૂ પ્રકારની હરકોઈ ફરિયાદીની, અથવા મુકરદમાની અર્જીમાં લખવો.

આવટના અર્થે બાબત.

૪. હેઠલ્ લખેલા શબ્દોનો, તથા વાક્યોનો અર્થ અન્વય ઉપરથી, અથવા મજકૂરના પ્રકાર ઉપરથી વિજો થતો નહીં હોય તો, એ શબ્દોનો, તથા વાક્યોનો આ કલમમાં જે અર્થ કન્યો છે તે પ્રમાણે સમજવો; એટલે—એક વચની શબ્દ અનેક માંણસને, અથવા જનસેને લાગૂ છે એવું સમજવું; અને પુલિંગી શબ્દ સ્ત્રી-જાતનાં માંણસને લાગૂ છે એવું સમજવું; અને માંણસ આ શબ્દ “બાડિસ પાલિટિક્સ,” તથા “કોર્પોરેટ.” એ મંડલીઓને લાગૂ છે એવું સમજવું; અને વઢીલ આ શબ્દમાં વાપરો, તથા માનો, તથા દાદાનો, તથા દાદીનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું. અને છોકરૂં આ શબ્દમાં છોકરાનો, તથા છોકરીનો, તથા છોકરાના છોકરાનો, તથા છોકરાની છોકરાનો, તથા સાવકા છોકરાનો, તથા સાવકી છોકરીનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Govt.

[] सन १८५५ नो आक्ट १० मो.

१० सुकरदमानो पक्षकार होओ के न होओ, तेयां कोई मांणसने हाजर थईने साहेदी पुरवानो, अथवा दस्तावेज रज्जू करवानो समन हाथो हाथ पोहोचड्यो होय, अनेते कायदासर कारणवगर समन प्रमाणे चालवानी गफलत करसे, अथवा ना केहेसे, अथवा समन न हो पोंहोंचे एदलासारू ते नासीगयो, अथवा आपोरह्यो एवुं तेनीउपर साबि थाय तो ते, अने कोई मांणस कोईमां हाजर होय तेने कोई साहेदी पुरवाने, अथवा तेनां कबजा मां कोई दस्तावेज होय ते रज्जू करवाने फरमावे अने ते साहेदी पुरवानी, अथवा पोतानी चुबानीउपर सही करवानी, अथवा पोताना कबजा माहेना दस्तावेज रज्जू करवानी, कायदासर कारणवगरना केहेसे तो ते बाबत पोतानीउपर हमेशा माफक जे काम चालवाने ते पात्र थाय छे ते सिवाय वच्ची हेवळ लखेलो वातो बाबत ते पात्र थाय छे एवुं समजवुं; एदले—जे पक्षकारनी दरखास्त उपरथीसमन आव्यो होय, अथवा जे पक्षकारनां कल्याथी तेने साहेदी पुरवाने, अथवा दस्तावेज रज्जू करवाने फरमाव्युं होय ते पक्षकारने ते मांणसे सदई प्रकारनी गफलतथी, अथवा ना कल्याथी, अथवा नासीगयाथी, अथवा आवेरह्याथी जे सुकसांन थाय ते सघळुं भरी आपवाने ते मांणस पात्र थाय छे एवुं समजवुं; अने ते सुकसांन दिवानीमां फरियादकरीने भरी लेवुं.

जे मांणस समनवगेरे मानसे नही तेनीउपर सुकसांन भरी लेवासारू दिवानीमां फरियादचारुसे ते बाबत.

११ एकादो दस्तावेज रज्जू थयो नही होय तेदलावास्ते; अथवा कोई साहेद हाजर थवानी गफलत करे, अथवा ना केहे, अथवा नासीजाय, अथवा आपोरेहे तेनी साहेदीने वास्ते; अथवा कोई साहेदने समन पोहोचडातो नही होय तेनी साहेदीने वास्ते सुकरदमानो इनसाफ, अथवा फेसलो करवातुं काम सुकरदमानो सघळी हकीगतउपर नजर राखीने जेटली सुदतसुधी सुलतवी राखवातुं कोईना नजरमां आवे तेकती वत्तादिवस इनसाफ, अथवा फेसलो करवातुं काम सुलतवी राखवानी जरूर नथी; पण एवुं ठराव्युं छे के साहेदी पुरवासारू, अथवा दस्तावेज रज्जू करवासारू कोई सुकरदमाना वादीउपर, अथवा अपीलकरनारउपर हाजर थवानो समन काहाड्यो होय लारे, प्रतिवादी, अथवा अपीलनो जवाब देनार एवी दरखास्त आपेके वादीने, अथवा अपीलकरनारने हाथो हाथ समन पोहोचें लोहोसुधी, अथवा ते हाजर थईने साहेदीपुरे, अथवा जे दस्तावेज जोईये छे ते रज्जू करे लोहोसुधी इनसाफ, अथवा फेसलो करवातुं काम सुलतवी राखवुं, तो कोई ते दरखास्त प्रमाणे काम सुलतवी राखवुं; पण सुलतवी नही राखवातुं सारू कारण होय तो सुलतवी राखवुं नही. अने साहेदी पुरवासारू, अथवा दस्तावेज रज्जू करवासारू प्रतिवादीनीउपर, अथवा अपीलना जवाब देनारनीउपर हाजर थवानो समन काहाड्यो होय लारे वादी, अथवा अपील करनार एवी दरखास्त आपेके प्रतिवादीने; अथवा अपीलना जवाब देनारने हाथो हाथ समन पोहोचें लोहोसुधी, अथवा ते हाजर थईने साहेदीपुरे, अथवा जे दस्तावेज जोईये छे ते रज्जू करे लोहोसुधी इनसाफ, अथवा फेसलो करवातुं काम सुलतवी राखवुं, तो ते दरखास्त माफक सदई प्रमाणे काम सुलतवी राखवुं; पण सुलतवी नही राखवातुं सारू कारण होय तो सुलतवी राखवुं नही.

साहेद हाजरन थय भगेरेना सववथी सुकरदमां सुलतवी राखवातुं वन.

मुखसुबानीनी साहेदी
सीरीने लेवी ते बाबत.

१२. ईस्ट इंडिया कंपनीनी दिवांनी कोर्टांनी कोर्ट कोर्टां "रेग्युलर," अथवा "समरी" मुकरदमासां, अथवा अपीलसां, अथवा बिजां कांमसां, अने कायदा-ना आधारधी, अथवा पक्षकारांना सम्मनधी साहेदीनी साहेदी लेवाने जे कोर्टां, अथवा अंमलदाराने, अथवा बिजां सांगसने अधिकार होय ते कोर्टनी रुबरू, अथवा अंमलदारनी रुबरू, अथवा बिजां सांगसनी रुबरू, "समरी" मुकरदमा, अथवा बिजां दिवांनी कांम चालतुं होय तेसां हाजर थनारा साहेदीनी साहेदी लेवी, ते सुद्धि कोर्टां जडजनी रुबरू, तथा तेसां सोभळ्यासां आवे तेरीते, तथा ते हुकम करे ते प्रमाणे मुखसुबानी लेवी. ए प्रमाणे साहेदी लेवी बखते दर एक साहेद साहेदी पुर ते जडजे लखी लेवी, अथवा ते जडजनी रुबरू, तथा तेना हुकम प्रमाणे लखी लेवी. ते सवाल जबाबनी रीते लखी लेवी नहीं, पण हकीगत लखी लेखे ते प्रमाणे लखी लेवी. अने थरी थाय एवळे ते साहेद ते ते वांची संभळाववी, अने तेउपर जडजनी, तथा मुकरदमाचा पक्षकारांनी अथवा तेओना वकीलांनी रुबरू, अथवा तेओनांथी जे हाजर होय तेओनी रुबरू. तेनी सही लेवी. जुबांनी उपर साहेद सही करवाची ना केहेतो जडजे ते उपर सही करवी. अने साहेदे ना केहेवातुं कारण जाहेर कीधुं होयतो ते कारण जडजे दस्तरसां दाखल करतुं, अने ते कारण बाबत जे अभिप्राय आपवातुं पोवांनी नजरसां आवे ते अभिप्राय पण जडजे दस्तरसां लखवो. कोई सवाल जबाब लखी लेवातुं कोई विशेष कारण नजरसां आवे, अथवा कोई पक्षकार, अथवा तेनो वकील ते लखी लेवातुं केहेतो ते लखी लेवाने, अथवा लखावी लेवाने जडजे मुखस्यार छे. साहेदने पुछेला हर कोई सवाल बाबत पक्षकारांसांथी कोई पक्षकार, अथवा तेना वकीलांसांथी कोई वकील वांधो काहाड, अने कोर्ट ते सवाल पुछवा देतो, ते सवाल जबाब लखी लेवो. अने ते वांधो, तथा तेवांधो काहाडनारा, पक्षकारांतुं नांम सुबानी लखी लेवी बखते लखतुं. अने वांधा बाबत कोर्ट ठराव करे ते पण लखी लेवो. साहेद साहेदी पुरती बखते जेरीते चाले ते चाल बाबत सुद्दांनी जेवातो जडजनी नजरसां आवे ते पण तेणे दस्तरसां लखवी; पण एवुं उशायुं छे के मद्रास प्रेसिडेन्स मोहेना "डिस्ट्रिक्ट" मुनसफ (१०) बीस रुपिया सुधीना मुकरदमाना इनसाफ करे ते मुकरदमासां, अथवा तेज प्रेसिडेन्सना "विलेज" मुनसफ जे मुकरदमाना इनसाफ करे छे ते मुकरदमासां साहेदनी साहेदी लखी लेवाची जरूर नथी एवुं समजतुं.

पडदेनीशीन खीओ-
नी साहेदी लेवाबाबत.

१३. जे खीओने इनसाफनी कोर्टां साहेदी पुरवासारू हाजर थवानी जरूर पाडवी एवात देश चाल प्रमाणे वाय न होय, ते खीओनी साहेदीनी कोई मुकरदमासां गरज होय, अने इनसाफनो हेतू पार पडवासारू कमिशन आपवातुं जरूर, तथा वाजवी छे एवुं कोर्टनी नजरसां आवेतों, देश रेवाज, तथा चाल उपर नजर राखी जे रीते साहेदी लेवाने कोर्ट फरमावे तेरीते, तथा पक्षकारांना, अथवा तेओना वकीलांसां संभळ्यासां आवे तेरीते, अने पक्षकारांने, अथवा तेओना वकीलांने अरख्यारस सवाल पुछवा देवाची हूर आपीने सदहू प्रकारनी खीओनी साहेदी लेवासारू कोर्टां हा हर कोई अंमलदारनी, अथवा बिजां सांगसने कमिशन आपवाने कोर्ट मुखस्यार छे. ते कमिशनसां ते अंमलदारानुं, अथवा ते बिजां सांगसनुं नांम लखतुं. सन १८४९ ना ७ वा आक्टनी ५ मी कलम साहेदी कोई वात सदहू ठरावथी बिरुद्ध होय तो पण सदहू प्रमाणे करवाने कोर्ट मुखस्यार छे.

मुकरदमाना पक्षकार-

१४. मुकरदमाना, अथवा अपीलनां, अथवा बिजां कांमसां कोई पक्षकारनी साहेदी

साहेदी तेज कोसमां साहेद प्रमाणे लेवी होय तो, जे साहेदो सुकरदमाना पक्षकार न होय ते ओही साहेदी लेवा बाबत जे कातुन नाल होय ते कातुन प्रमाणे ने ओही साहेदी लेवी; अने ते खेदी साहेदी पुरे तो पक्षकार न होत तो तेने जे शेत शिक्षा थने तेजरीने ते शिक्षा पांमचाने पांम थसे एवुं समजवुं.

नी साहेदी कई कातुन प्रमाणे लेवी; अने खेदी साहेदी पुरे तो तेने सीरी ते शिक्षा थसे ते बाबत.

१५. सन १८४१ ना ७ सा आक्ट सां "साहेद तथा साहेदो" आ शब्दो छे ते प्रत्येक मां सुकरदमाना पक्षकारनो अथवा पक्षकारनो समस थाय छे एवुं समजवुं; अने सदहू आक्ट सां "साहेद अथवा साहेदो" ए शब्दोनी साथे "अथवा पक्षकार," "अथवा पक्षकारो" ए शब्दो होत तो जेवो अर्थ थने, तेवो सदहू आक्टनो अर्थ करवो. एवुं ठरावुं छे के कोई पक्षकारनी जुबानी प्रति पक्षकारनो कट्याथी आ कलसना ठराव प्रमाणे लिखी होय ते सदहू आक्टनी ५ मी कलसमां कट्या प्रमाणे साबिती कयावगर प्रति पक्षकार, अथवा तेनी तरफथी कोई पुरावासां आपे तो चिंता नथी. अने वळी एवुं ठरावुं छे के आ कलस प्रमाणे पक्षकारनी लिखेली जुबानी प्रति पक्षकारनो कट्याथी लेईने दाखल करी नही होय, अथवा साहेद भंदवाडने लिधे, अथवा अशक्तीथी पोतानी जाते साहेदी पुरवाने हाजर थई सकवो नथी एवुं साबित नहि थाय, अथवा एवुं साबित थाय के ते सेलाफी थया वगर, अथवा सुकरदमाना संबंध वगर कोरटथी एटले आघे रेह छे के त्यां दोथी नेने साहेदी पुरवासारु पोतानी जाते काटमां हाजर थवानुं फरमाववुं एवात ठीक नथी, एवुं कोर्टनी नजरमां आवे तो, ते जुबानी पुरवासां दाखल करवी नही, अथवा ते पुरवासां कोसमां लेवी नही. साहेद थणो आघो रेह तो होय थारे सुकरदमाना, तथा आपेली जुबानीनो स्वरुप उपर नजर राखीने ते जुबानी दाखल करवा देवाने, अथवा मां के देवाने कोर्ट वरु थारे.

सन १८४१ ना ७ सा आक्ट सां "साहेद" आ शब्द छे तेना अर्थ बाबत.

विशेष ठराव.

१६. सुकरदमाना कोई पक्षकारने समस करवा बाबत, अथवा तेनी साहेदी लेवा बाबत, अथवा पाछली कलस प्रमाणे कोई जुबानी दाखल करवा देवा बाबत जड जे हुकम, अथवा ठराव की थो होय ते विशेष अपील नाल से नही.

समन वगैरे बाबत जड जे जे हुकम की थो होय ते उपर अपील नाल से नही ते बाबत.

१७. सदहू प्रेसिडेन्सि सांथी कोई प्रेसिडेन्सि सांहेनी, अथवा बंगाल प्रेसिडेन्सि सांहेनी ईस्ट इंडिआ कंपनीनी हर कोई दिवानी कोर्ट सांहेना सुकरदमानो कोई पक्षकार पोतानी करियादनी अर्जीमां, अथवा जवाबमां, अथवा बिजा उत्तर वगैरेमां पोताना कयजा सांहेना, अथवा अस्वावेज सांहेना कोई दस्तावेज बाबत एवुं लखे के ते दस्तावेज द्वाारा दाखली, अथवा जवाबनी सजबूतीनो स्मोय पुरावो छे; अने ते दस्तावेज दुकोननो बाप हो, अथवा हि साबनी वही नही होय तो तेणे ते दस्तावेज करियादनी अर्जी साथे, अथवा जवाब साथे, अथवा बिजा उत्तर वगैरे साथे दाखल करवो; अने सारो, तथा सजबूत सबब देखावया उपरथी ते दस्तावेज रजु करवानुं कोर्ट साफ कयुं नही होय, अथवा ते रजु करवानी सुहल बधागी नही होय तो सदहू प्रकारनी करियादनी अर्जी, अथवा जवाब, अथवा उत्तर वगैरे सदहू प्रकारनो दस्तावेज वगर लेयो नही; अने सदहू प्रकारनो दस्तावेज जो कोनो, तथा तेनी नकल लेवानो प्रति पक्षकारने, अथवा तेना वकीलने अधिकार छे एवुं समजवुं.

करियादनी अर्जीमां अथवा जवाबमां लखेलो दस्तावेज दाखल करवो जो ईथे ते बाबत.

१८. खसूस करीने बिजा अर्थ ठरावेला न होय, अथवा विषयनी, अथवा अन्य थनी कोई बात हेठल लखेला अर्थथी विरुद्ध नही होय, अथवा हेठल लखेलो अर्थ

अर्थ बाबतनी कलस.

सन १८५५ नो आक्ट १० मो.

अर्थ ते वांत उपरथी प्रसंगने लागू पडवोनथी एवुं नही होय तो, आ आक्ट नो अर्थ करवी वरवते हे ठळ लखेला शब्दो नो अर्थ हे ठळ लख्या प्रमाणे समजवो; एटले - कोर्ट आ शब्द नो अर्थ ईस् ईडि आ कंपनीनी हर कोई दिवांनी कोर्ट एवो समजवो; अने जडज आ शब्द मांजे अंमल दारने, अथवा माणसने कायदाना आधारथी, अथवा पक्षकारोनां अनुमत थी साहेदोनी साहेदी लेवांनो, तथा इनसाफनुं काम चलाववानो अधिकार होय ते अंमल दारे नो, तथा माणस नो समास थाय छे एवुं समजवुं, सुकरद मो आ शब्द नो अर्थ हर कोई सुकरद मो, अथवा अपील, अथवा चालेलुं काम एवो समजवो; कोई माणस, कोई सुकरद मां, अथवा चालेला कामसा पक्षकार होय के न होय, ते साहेदी पुरवांनो लायक होय अने शत्रु होय तो ते नो, साहेद आ शब्द मां समास थाय छे एवुं समजवुं. पुलिंगी शब्द मां, अथवा एकवचनी शब्द मां, रत्नी लिगनो, अथवा अनेक वचन नो समास थाय छे एवुं समजवुं, अने व्युत्क्रमस्थिनी ए पण तेज प्रमाणे समजवुं.

आक्ट क्यारे अंमल-
मां आवसे ते बाबत.

१९ आ आक्ट सन १८५५ ना से महिना नी १ ली तारिख थी अंमल मां आवसे.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Govt.

**“ A BILL FOR GRANTING EXCLUSIVE PRIVILEGES TO
INVENTORS.”—Goozerattee.**

આક્ટનો હેઠલ લખેલો મસુદો સન ૧૮૫૫ ના જુલે મહિનાની ૨૮ મા તારીખે લેજિસ્લેટિવ કૌન્સિલમાં વિજીવાર વાંચીને સિલેક્ટ કમિટીને સોંપ્યો, તે કમિટી આવતા નવેમ્બર મહિનાની ૧ લી તારીખ પછી તે મસુદાવાવત રિપોર્ટ કરનાર છે.

નવી યુક્તિ કાહાડનારાને અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર આપવાવાવતના આક્ટનો મસુદો.

નવા તથા ઉપયોગી *મ્યાનુષ્યાકચરની યુક્તિ કાહાડનારાઓને ઉત્તેજન આપવાસારૂ, તેઓની કાહાડેલી નવી યુક્તિવાવત તેઓને હિંદુસ્થાનમાં અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર આપવો એ યોગ્ય છે; વાસ્તે હેઠલ લખ્યાપ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—

ઉદ્દેશ.

૧. હરકાંઈ નવા તથા ઉપયોગી મ્યાનુષ્યાકચરની યુક્તિ જે માંણસે ખરેશ્વર પહેલ વેહેલી કાહાડી હોય તેની મર્જી હોય તો તેણે તે નવી કાહાડેલી યુક્તિની વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી મળવાસારૂ ઇંડિઆના ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌન્સિલને અર્જી કરવી; એ પ્રમાણે અર્જી કરવી તે, આ આક્ટને જોડેલાં પરિશિષ્ટમાં લખેલા નમુનાપ્રમાણે, અથવા મચકૂરપ્રમાણે લખીને કરવી, અને તે ઉપર અરજદારે, અથવા અરજદાર હિંદુસ્થાનમાં ન હોય તો તેના મુખત્યાર વકીલે સહી કરવી; અને તે અર્જીમાં અરજદારનું નામ, તથા ધંધો, તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું, તથા નવી કાહાડેલી યુક્તિનો પ્રકાર લખવો.

નવી કાહાડેલી યુક્તિની વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવાસારૂ યુક્તિ કાહાડનારે મર્જીમાં આપવો અર્જી કરવી તે વાવત.

અર્જીના નમુના વાવત.

૨. સદહૂ પ્રકારની અર્જી આવ્યા પછી ઇંડિઆના ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌન્સિલ, તે નવી કાહાડેલી યુક્તિની વિગત દાખલ કરવાનો અરજદારને હુકમ આપવાને મુખત્યાર છે.

વિગત દાખલ કરવાના હુકમ વાવત.

૩. સદહૂ પ્રકારનો હુકમ આપ્યા પહેલાં, તે અર્જી ચોકસી કરીને રિપોર્ટ કરવાસારૂ કોઈ માંણસને, અથવા માંણસોને સોંપવાનો ઇંડિઆના ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌન્સિલને અધિકાર છે, અને ચોકસી કરીને રિપોર્ટ કરવાવાવત વાજબી ફી મળવાનો સદહૂ પ્રકારના માંણસનો, અથવા માંણસોનો હક છે એવું સમજવું; અને તે ફીના આકડાવાવત વાંધો પડે તો ઇંડિઆના ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌન્સિલે તે આકડો નક્કી ઠરાવવો.

ચોકસી કરીને રિપોર્ટ કરવાસારૂ અર્જી સોંપવાના અધિકાર વાવત. ચોકસીના સ્વર્ચ વાવત.

૪. સદહૂ હુકમની તારીખથી છ ક્વાલેન્ડર મહિનામાં અરજદાર પોતાની નવી યુક્તિની વિગત આ આક્ટમાં હેઠલ કહ્યું છે તે પ્રમાણે દાખલ કરાવે તો વિગત દાખલ કર્યાની તારીખથી ચૌદ વર્ષ સુધી, અને પહેલાંનાં ચૌદ વર્ષ પછી વઢી કોઈ મુદત મઢી હોય તો તે મુદત સુધી નવી કાહાડેલી યુક્તિથી હિંદુસ્થાનમાં જનસ કરવાનો, તથા હિંદુસ્થાનમાં તે નવી યુક્તિ વેચવાનો, તથા તેનો ઉપયોગ કરવાનો, તથા એ પ્રમાણે કરવાની મુખત્યારી વિજાને આપવાનો, અનન્ય ગ્રાહ્ય અધિકાર સદહૂ અર્જદારને, તથા તેના એક્સ-ક્લૂટરને, તથા આડમિનિસ્ટ્રેટરને, તથા આસેનને છે એવું સમજવું; આ કલમ ઉપરથી આપેલા અનન્ય ગ્રાહ્ય-અધિકારની મુદતનાં ત્રે વર્ષ પુરાં થયાં પછી, અને સાહાડા ત્રે વર્ષ પુરાં થયાં પહેલાં ગમે તે વસ્તે ઇંડિઆના ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌન્સિલને નવી યુક્તિ કાહાડનાર, અથવા તેનો એક્સક્લૂટર, અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટર, અથવા આસેન અર્જી કરે તો, તે પોતાની નજરમાં આવે તે પ્રમાણે ઘણાંમાં ઘણાં ચૌદ વર્ષ સુધી મુદત વધારવાને મુખત્યાર છે.

ચૌદ વર્ષ સુધીના અનન્ય ગ્રાહ્ય અધિકાર વાવત.

૫. વિગત દાખલ કરવા વાવતના, અથવા સદહૂ પ્રકારના અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારની મુદત વધારવાના હુકમમાં પોતાની નજરમાં આવે તેવા કરાર, તથા સરતો ધાલવાને ઇંડિઆના ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌન્સિલ મુખત્યાર છે.

વિગત દાખલ કરવાવાવતના હુકમમાં સરતો લખવાનો અધિકાર છે તેવાવત.

૬. નવી કાહાડેલી યુક્તિની વિગત આ આક્ટપ્રમાણે દાખલ કરવી તે લખેલી જોડીયે, તથા તે ઉપર અરજદારની સહી જોડીયે, તથા નવી યુક્તિનો પ્રકાર, તથા તે કેમ ચલાવવી, એ વાત તેમાં સવિસ્તર લખવી.

વિગતવાવત.

અર્જી, તથા વિગત
સરકારના સેક્રેટારીને
આપવી તેવાબત-
અર્જી વગેરેની સાથે
એકરાર મોકલવો તે
વાબત.

અર્જી આપ્યાની
તારીખ તે અર્જીની પીઠ
ઉપર લખવી તેવાબત.

એકરારમાં છોટો
મજકૂર લખસે તો
છોટા સમ પ્રમાણે
શિક્ષા થસે તેવાબત.

ફી આપ્યા પેહેલાં
વિગત દાખલ કરવી
નહીં.

વિગતની નકલો
પૉહોંચાડવી, તથા વે-
હેંચવી તેવાબત.

અર્જી, તથા વિગત
વગેરે નોંધવાની ચોપડી
વાબત.

નોંધની ચોપડી જોવા
વગેરેવાબત-
બારનિસીની નકલ
સહી કરીને આપવી
તેવાબત.

સહીવાળી નકલ
પ્રથમદર્શની પુરાવો છે
અને સમજવું તેવાબત.

નવી કાહાડેલી
યુક્તિ નવી નહીં હોય,
અથવા

૭. વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવાની અર્જી, તથા આ આવટ પ્રમાણે દાખલ કરવાની વિગત, ઈંડિઆ સરકારના હોમ ડિપાર્ટમેંટ મધેના સેક્રેટારીને આપવી, અને દર એક અર્જીની, તથા વિગતની સાથે, આ આવટને જોડેલી અ, અને બ નિસાંળીનાં પરિશિષ્ટમાં લખેલા નમુના પ્રમાણે, અથવા મજકૂર પ્રમાણે લખેલો એકરાર નવી યુક્તિ કાહાડનારાની સહીનો જોડાયે, અને નવી યુક્તિ કાહાડનારો હિંદુસ્થાનમાં ન હોય તો, જે મુખલ્યારનો અર્જી આપે, અથવા વિગત દાખલ કરે તેની સહીનો પણ એકરાર તે અર્જીની, અથવા વિગતની સાથે જોડાયે; તે મુખલ્યારનો એકરાર હેઠળ લખેલી મતલબનો, તથા આ આવટને જોડેલા ક નિસાંળીના નમુના પ્રમાણે જોડાયે; તે મતલબની વિગત:—નવી યુક્તિ કાહાડનારાનો કરીને જે એકરાર છે તે ઉપર તેની સહી છે, તથા તેમાંહેનો મજકૂર ધરો છે એવું મને લખીત લાગે છે. સદહૂં પ્રકારની અર્જી, તથા વિગત આપવાની તારીખ તે દર એકની પીઠ ઉપર લખવી, તથા તે તારીખ સેક્રેટારીની કચેરીનાં દરમમાં લખવી.

૮. કોઈ માંણસ આ આવટ પ્રમાણે એકરાર આપે તેમાં જાંળી જોડેને, તથા લાલચથી છોટું લખસે તો તેણે છોટા સમ લખાંનો, અથવા છોટી પ્રતિજ્ઞા કીધાંનો ગુન્હો કીધો એવું સમજવું; અને તેની ઉપર કાંમ ચલાવ્યા પછી ગુન્હો સાબિત થસે તો તેને શિક્ષા થસે એવું સમજવું.

૯. ચોકસી કરીને રિપોર્ટ કરવાસાલ્ જો માંણસને, અથવા માંણસને અર્જી સોંપી હોય, તેઓને કાંઈ ફી આપવી હોય તો, તે ફી સુદ્ધાં આ આવટ પ્રમાણે જે ફી આપવાની હોય તે સચ્છી ફી અરજદાર આપે ત્યાંહાંસુધી વિગત દાખલ કરવી નહીં.

૧૦. વિગત દાખલ કરવાસાલ્ આપવી વખતે અરજદારે સદહૂં સેક્રેટારીને તે વિગતની છાપેલી પચાસ નકલો પૉહોંચાડવી. તે નકલોની વ્યવસ્થા સદહૂં સેક્રેટારીએ, વખતે વખતે ગવરનર જનરલ ઇન્ કૉસલ ફરમાવે તે પ્રમાણે કરવી; પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે:—

એક નકલ બંગાલા સરકારના સેક્રેટારીમાંથી એક સેક્રેટારીને મોકલવી, અને તેણે તે દાખલ કરવી.

સદહૂં નકલમાંથી એક નકલ મદ્રાસ સરકારના સેક્રેટારીમાંથી એક સેક્રેટારીને મોકલવી, અને તેણે તે દાખલ કરવી.

એક નકલ મુંબઈ સરકારના સેક્રેટારીમાંથી એક સેક્રેટારીને મોકલવી, અને તેણે તે દાખલ કરવી, અને

સદહૂં નકલમાંથી એક નકલ આગ્રા સરકારના સેક્રેટારીમાંથી એક સેક્રેટારીને મોકલવી, અને તેણે તે દાખલ કરવી; અને એક રૂપિયો ફી જે આપે તેને જોવા દેવાસાલ્ સદહૂં દરેક સેક્રેટારીની કચેરીમાં સદહૂં પ્રકારની વિગતની નકલ યોગ્ય વખતે ડાહડી રાખવી.

૧૧. ઈંડિઆ સરકારના સદહૂં સેક્રેટારીની કચેરીમાં એક ચોપડી રાખવી, તેમાં સદહૂં પ્રકારની અર્જી-તથા વિગત, તથા સદહૂં પ્રકારની અર્જીવાબત, અથવા તે અર્જીમાં લખેલી નવી કાહાડેલી યુક્તિવાબત જે હુકમ થયો હોય તે હુકમ દાખલ કરવો. સદહૂં પ્રકારની ચોપડીમાં જે અનુક્રમે વિગત દાખલ થાય તે અનુક્રમે દર એક વિગત ઉપર નંબર માંડવો, અને સદહૂં પ્રકારની ચોપડીમાં દર એક વિગતની બારનિસી થાય તેનાં હાસિઆ ઉપર નવી કાહાડેલી યુક્તિવાબત જે જે હુકમ થયા હોય તે સચ્છા ટીપી મુકવા.

૧૨. જે કોઈ એક રૂપિયો ફી આપે તેને જોવા દેવાસાલ્ સદહૂં ચોપડી, અથવા તેની નકલ યોગ્ય વખતે ડાહડી રાખવી; અને તેમાંની હર કોઈ બારનિસીની નકલ કોઈ માંણસ માગે અને તે પાંચ રૂપિયા ફી, તથા નકલ કરવાનો ખર્ચ આપે તો સદહૂં સેક્રેટારીએ પોતાની સહી કરીને નકલ તેને આપવી.

૧૩. સદહૂં પ્રકારની સહી કરેલી નકલ જે દસ્તાવેજની કેહેતા હોય તે દસ્તાવેજનો તે નકલ પ્રથમ-દર્શની પુરાવો છે એવું સમજવું.

૧૪. વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવાવાબતની અર્જી આપતી વખતે સદહૂં પ્રકારની નવી કાહાડેલી યુક્તિનો લોક ઉપયોગ કરતા હોય, અને તેઓને તે નવી ન હોય તો;—અથવા

તે યુક્તિ લોકોને ઉપયોગી ન હોય તો ;—અથવા

અરજદાર નવી યુક્તિનો ધરેલો, તથા પેહેલો કાહાડનારો ન હોય તો ;—અથવા

દાખલ કરેલી વિગતમાં નવી યુક્તિનો પ્રકાર, તથા તે સી રીતે ચલાવવી એવાવત સવિસ્તર લખ્યું ન હોય તો ;—

કોઈને આ આક્ટ પ્રમાણે અનન્ય ગ્રાહ્ય અધિકાર મળે નહીં.

૧૫. આ આક્ટ પ્રમાણે આપેલા અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારથી, અથવા તે ચલાવવાની રીતથી રાજ્યને નુકસાન થાય છે, અથવા લોકોને હરકત થાય છે એવું ઈંડિઆના ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌસલ ઠરાવે તો તે અધિકાર બંધ થશે એવું સમજવું; અથવા જે વિશેષ કરારથી અરજદારને વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી આપી હોય, અથવા અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારની મુદત વધારી હોય તે કરાર તોડ્યો એવી કલકત્તાની ઇનસાફની સુપ્રિમ કોર્ટની ચાતરી થાય, અને ત્યારપછી તે અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર બંધ એવું ઈંડિઆના ગવરનર જનરલ ઠરાવે તો, તે અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર બંધ થશે.

૧૬. નવી કાહાડેલી યુક્તિ આ દેશમાં જેણે આંગી હોય તેણેજ તે કાહાડી નહોય તો તે આ આક્ટના અર્થપ્રમાણે પેહેલો તથા ધરેલો કાહાડનારો છે એવું સમજવું નહીં.

૧૭. નવી યુક્તિ ધરેલો કાહાડનારો પારકા મુલકનો હોય, અને બાહાર રહેતો હોય તો પણ તે આ આક્ટના અર્થપ્રમાણે પેહેલો તથા ધરેલો કાહાડનારો છે એવું સમજવું.

૧૮. નવી કાહાડેલી યુક્તિની વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવાસારૂ અર્જી કન્યા પેહેલાં તે યુક્તિ હિંદુસ્થાનમાં, અથવા રાણીનાં રાજ્યના બિજા કોઈ ભાગમાં, અથવા કોઈ પારકા મુલકમાં સર્વ લોકોને માલમ્ હોય, અથવા લોકો તેનો ઉપયોગ કરતા હોય તો, તે યુક્તિ આ આક્ટની ૧૯ મી કલમમાં જે પ્રસંગો કહ્યા છે તે શિવાય બિજે પ્રસંગે આ આક્ટના અર્થપ્રમાણે નવી કાહાડેલી યુક્તિ છે એવું સમજવું નહીં; પણ તે નવી કાહાડેલી યુક્તિ સદહૂ પ્રમાણે લોકોને માલમ પડ્યાં પેહેલાં, અથવા લોકોનાં કામમાં આવ્યાં પેહેલાં ઇંગ્લંડમાં, અથવા જે ઠેકાણે તે યુક્તિ સર્વને માલમ હતી, અથવા તેનો ઉપયોગ કરતા હતા તે ઠેકાણે તે બાબત કાહાડનારને, અથવા તેની મારફતે જે માણસને હક્ક મળ્યો હોય તેને અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર મળ્યો હોય, અને આ આક્ટ પ્રમાણે વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવા બાબતની તે અર્જી સદહૂ અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર સરૂ થયા પછી છ મહિનામાં આપી હોય, અને તે અર્જીમાં એવો અધિકાર છે, તથા તે ક્યારે સરૂ થયો તે તારીખ, તથા તે સી રીતે મળ્યો તે રીત, તથા તેની મુદત એ સઘડો મજકૂર લખ્યો હોય તો, તે યુક્તિ આ આક્ટના અર્થપ્રમાણે નવી છે એવું સમજવું.

૧૯. ધરેલો નવી યુક્તિ કાહાડનારને તે યુક્તિનો ઉપયોગ કરવાસારૂ અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારની સનદ આ આક્ટ ચાલૂ થયાં પેહેલાં રાણીની પાસેથી મળી હોય તેણે, અથવા તેની મારફતે જે માણસને હક્ક મળ્યો હોય તેણે તે નવી યુક્તિની વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવાબાબત ઈંડિઆના ગવરનર જનરલને આ આક્ટ ઠંઠ્યા પછી એક વર્ષમાં મર્જી હોય તો અર્જી કરવી. પછી સદહૂ પ્રકારની સનદ મળતી વખતે, નવી યુક્તિનો લોક ઉપયોગ કરતા ન હોય, અને તેઓને તે નવી હોય તો આ આક્ટના સર્વ ઠરાવ સદહૂ પ્રકારની અર્જીને તથા તે નવી કાહાડેલી યુક્તિને લાગૂ છે એવું સમજવું. પણ “વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવાસારૂ અર્જી કરતી વખતે નવી કાહાડેલી યુક્તિનો લોક ઉપયોગ કરતા હોય, અને

ઉપયોગી ન હોય, અથવા

અરજદાર પેહેલો કાહાડનારો ન હોય, અથવા

યુક્તિનો પ્રકાર વિગતમાં લખ્યો ન હોય તો, કોઈને અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર મળે નહીં.

અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારથી લોકોને નુકસાન થાય છે એવું ઠરાવે તો તે બંધ થશે તેવાવત.

અથવા કરાર તોડવાના સંબંધી તે બંધ કિંધો છે એવું સરકાર ઠરાવે તો બંધ થશે.

નવી કાહાડેલી યુક્તિ આ દેશમાં લાવનારા બાબત.

નવી યુક્તિ કાહાડનારો પારકા મુલકનો હોય તેવાવત.

નવી કાહાડેલી યુક્તિ અર્જી આપતી વખતે રાણીનાં રાજ્યના કોઈ ભાગમાં, અથવા કોઈ પારકા મુલકમાં લોકોને માલમ્ હોય તો તે આ આક્ટના અર્થપ્રમાણે નવી છે એવું સમજવું નહીં.

પણ સનદ મળી હોય તો તેવું સમજવું નહીં.

અને છ મહિનામાં અર્જી આપી હોય તો તેવું સમજવું નહીં.

અર્જીમાં સું લખવું તેવાવત.

આ આક્ટ ચાલૂ થયાં પેહેલાં ધરેલો નવી યુક્તિ કાહાડનારને ઇંગ્લંડના સનદ મળી હોય તેની મર્જી હોય તો તેણે આ આક્ટ પ્રમાણે એક વર્ષમાં અર્જી કરવી તે બાબત.

અપવાદવાબત.

सनद मळी छे, अने तेनी आटली मुदत बाकी रही छे, ए वात अर्जीमां लखी न होय तो आ कलम-प्रमाणे अनन्यग्राह्य अधिकार मळसे नहीं तेबाबत.

सन १८५५ ना जुलै महिनानी ७ मी तारीख पेहेलां नवी काहाडेली युक्तीनो जे मांगसे उपयो कयो होय तेनो हक राखवा-बाबत.

ब्रिटिश सरकार-मांथी, अथवा पारकी सरकारमांथी जे युक्ति बाबत सनद मळी होय, ते युक्तीबाबत ते सनदनी मुदतवियां पछी अनन्यग्राह्य अधिकार चालसे नहीं तेबाबत.

अनन्यग्राह्य अधिकार तोडवाबाबतनी फरियाद विशे.

अनन्यग्राह्य अधिकार तोडवाबाबत फरियाद थाय तो विगतमां खांमी छे, अथवा नवी युक्तीना एकादा भागमां काई नवुं नथी, ए सबब फरियादना जबाबमां चालसे नहीं तेबाबत. नवी काहाडेली युक्तीना जे भागबाबत अनन्यग्राह्य अधिकार मळ्यो होय ते भागबाबत नुकसानी भरी लेबासे तेबाबत.

अनन्यग्राह्य अधिकार प्राप्त थयो नथी एवुं ठरावबाबत कलकत्तानी सुप्रीम कोर्टने दरखास्त आपवाबाबत.

तेओने ते नवी नहीं होय तो, आ आक्टप्रमाणे कोई मांगसने अनन्यग्राह्य अधिकार मळसे नहीं. एटलो १४ मी कलमनो भाग सदहू प्रकारनी अर्जीने, तथा नवी काहाडेली युक्तीने लागू नथी एवुं समजवुं. सनद मळी छे, तथा तेनी आटली मुदत बाकी रही छे, ए वात विगत दाखल करवानी परवांनगी लेवाबाबतनी अर्जीमां लख्या वगर आ कलमप्रमाणे कोई मांगसने अनन्यग्राह्य अधिकार मळसे नहीं.

२०. नवी काहाडेली युक्तीनो कोई मांगसे सन १८५५ ना जुलै महिनानी ७ मी तारीख पेहेलां हिंदुस्थानमां उपयोग कीधो होय तो, ते मांगसने ते युक्तीनो उपयोग करवानी मनाई करवानो उपरनी छेली कलम प्रमाणे संपादन करेला अनन्यग्राह्य अधिकार उपरथी ते अधिकारना धणीने हक नथी.

२१. नवी काहाडेली युक्तीना उपयोग बाबत राणीनां राज्यना कोई भागमां, अथवा कोई पारका मुलकमां सनद, अथवा तेवा प्रकारनो बिजो अधिकार अगाऊ मळ्यो होय ते युक्तीनी, आ आक्ट प्रमाणे विगत दाखल करी तो सनद, अथवा तेवा प्रकारनो बिजो अधिकार जेटली मुदतनो मळ्यो होय तेटली मुदत पुरी ययां पछी, अथवा फरीथी जेटली मुदत मळी होय तेटली मुदत पुरी थयां पछी युक्ति काहाडनारानो आ आक्ट उपरथी मळेलो अनन्यग्राह्य अधिकार चालसे नहीं एवुं समजवुं; अथवा एक कर्तो वत्ता प्रकारनी सनदो, अथवा सदहू प्रकारना अधिकार मळ्या होय तो जे सनदनी मुदत पेहेली पुरी थती होय ते सनदनी मुदत पुरी थयां पछी, युक्ति काहाडनारानो आ आक्ट उपरथी मळेलो अनन्यग्राह्य अधिकार चालसे नहीं.

२२. कोई मांगस सदहू प्रकारनो हर कोई अनन्यग्राह्य अधिकार चालू होय त्यारे नवी युक्ति खरेखरा पेहेला काहाडनारानी, अथवा तेना एक्सक्यूटरनी, अथवा आडमिनिस्ट्रेटरनी, अथवा असैनी परवांनगी वगर सदहू नवी काहाडेली युक्तीयां काई जनस करसे, अथवा ते युक्तीनो उपयोग करसे, अथवा युक्ति वेचसे, अथवा ते युक्ति चलावसे, अथवा कोई मांगस सदहू युक्तीयां करेली जनस प्रमाणे वनावटनी, अथवा तेना सरखी जनस करसे तो ते उपर नवी युक्ति काहाडनारानी, अथवा तेना एक्सक्यूटरनी, अथवा आडमिनिस्ट्रेटरनी, अथवा असैनी फरियाद चालसे.—पण जे हदमां फरियादनुं कारण उल्लेख थयुं होय, अथवा प्रतिवादी स्थाई रहेतो होय ते हदमां ईस्ट इंडिया कंपनीनो जे मुख्य अवल दिवानो कोर्टनी हुकमत होय ते कोर्ट सिवाय बिजो कोर्टमां सदहू प्रकारनी फरियाद चालनार नथी.

२३. आ आक्टप्रमाणे आपेलो अनन्यग्राह्य अधिकार तोडवाबाबत फरियाद थाय तो, आ आक्ट-प्रमाणे दाखल करेली विगतमां खांमी छे, अथवा ते विगत पुरी नथी ए सबब ते फरियादना जबाबमां चालसे नहीं एवुं समजवुं; अथवा अर्जीमां, अथवा विगतमां लखेली नवी युक्तीनो काई भाग, विगत दाखल करवानी परवांनगीनी अर्जी आपती वखते नवी नहीं हतो, अथवा सदहू भागनी युक्ति अरजदारे काहाडी नथी, अथवा ते उपयोगी नथी एवा सबबो उपरथी आ आक्टप्रमाणे आपेलो हर कोई अनन्य-ग्राह्य अधिकार तोड्यानी फरियादमां वादीनो दावो डुबी जसे एवुं समजवुं नहीं; पण नवी काहाडेली युक्तीना जे भागनो वादी खरो तथा पेहेलो काहाडनारो हसे, अने सदहू अर्जी आपती वखते ते भाग लोकानां काममां आवतो नहीं हसे पण नवो, तथा उपयोगी होय ते भागबाबत अनन्यग्राह्य अधिकार तोड्यो एवुं साबित थसे तो, सदहू प्रकारनी फरियादीमां वादीनो नुकसानिनो दावो चालसे.

२४. हरकोई नवी युक्तीबाबत मळेलो अनन्यग्राह्य अधिकार हेठळ लखेली तकरारो उपरथी, अथवा तेमांनि गमे ते तकरार उपरथी आ आक्टना ठरावप्रमाणे प्राप्त थयो नथी, एवुं कलकत्ता मधेनी इनसाफनी सुप्रीमकोर्ट सा वास्ते ठरावुं नहीं तेनुं कारण देखाडवाबाबत हुकम थवो जोईये, एवी दरखास्त सदहू कोर्टने आपवानो सर्वेने अधिकार छे. (ते तकरारो हुकममां लखवी जोईये) तेनी विषय.

વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી મળવાસાથે અર્જી આપતી વચ્ચે સદહૂં યુક્તિનો લોકો ઉપયોગ કરતા હતા અને નવી નહીં હતી;—અથવા

સદહૂં યુક્તિ લોકોને ઉપયોગી નથી;—અથવા

અરજદાર તેનો ચેરેચેરો, તથા પેહેલો કાહાડનારો નથી;—અથવા

નવી કાહાડેલી યુક્તિનો પ્રકાર, અથવા તે સા રીતે ચલાવવી એ વાત દાખલ કરેલી વિગતમાં સવિસ્તર લખ્યું નથી;—અથવા

જે નવી કાહાડેલી યુક્તિનો, અથવા તેના ભાગનો અરજદાર ચેરેચેરો, તથા પેહેલો કાહાડનારો નથી તે યુક્તિનો, અથવા તેના ભાગનો વ્યાખ્યા પોતાની કાહાડેલી નવી યુક્તિના ભાગની છે એવું અર્જીમાં, અથવા વિગતમાં અરજદારે કપટથી લખ્યું છે;—અથવા

નવી કાહાડેલી યુક્તિની, અથવા તેના ભાગની, અથવા તે યુક્તિ, અથવા તેનો હરકોઈ ભાગ ચલાવવાની રીતની વ્યાખ્યા સદહૂં વિગતમાં લખી છે તે પૂરી નથી, અને તે ચામી, અથવા અધૂરી વાત કપટથી તે વ્યાખ્યામાં રાખી છે, અને તેમાં લોકોની નુકસાની છે.

૨૫. જે સરતથી વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી મળી હોય તે સરતમાંહેની ગમે તે સરત તોડ્યાની વાતની તપાસ, અથવા આ આક્ટમાં પાછલ લખેલા અધિકાર ઉપરથી ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌંસલે અનન્ય-ગ્રાહ્ય અધિકાર રદ કરવો, અથવા ન કરવો તેનો સંબંધ, સદહૂં ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌંસલનાં મત પ્રમાણે જે બનેલી વિજી વાત સાથે હોય તે વાતની તપાસ, કલકત્તામધેની ઇનસાફની સદહૂં સુપ્રિમ કોર્ટ ઇશૂ ઠરાવસે તે પ્રમાણે સા સાથે કરવી નહીં તેનું કારણ અરજદારે, અથવા તેના એક્સિક્યુટરે, અથવા આઈમિ-નિસ્ટ્રેટરે, અથવા આસૈને દેખાડવું એવો હુકમ કોર્ટે કરવો, વાસ્તે ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌંસલની આજ્ઞા ઉપરથી સદહૂં કોર્ટેને અર્જી કરવાનો કલકત્તા પ્રેસિડેન્સના ઈસ્ટ ઇન્ડિઆ કંપનીના આઈવોલેટ જનરલને અધિકાર છે; અને સરત તોડ્યાની વાત, અથવા બનેલી વિજી વાત કબૂલ ન કીધી તો, સદહૂં ઇશૂની તપાસ કીધા પછી તેનો જે પરિણામ થાય તે ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌંસલને જાહેર કરવાનો હુકમ કોર્ટે આપવો; અને સદહૂં કોર્ટમાં આ આક્ટના ઠરાવ પ્રમાણે ગમે તે થયેલાં કામ વાત તપાસ થાય તેના ચર્ચ વાત હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

૨૬. ઉપરની છેલ્લી બે કલમમાં લખ્યાપ્રમાણે હુકમ મળ્યાની, અથવા કામ ચલાવ્યાની નોટીસ (એટલે સુચના) આ આક્ટની ૩૨ માં કલમના ઠરાવ પ્રમાણે જે અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારના ધર્મી માલમ પડતા હોય તેઓને, અથવા અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારમાં જેનો ભાગ, અથવા સંબંધ હોય તે સર્વને આપવી; અને વિજી કોઈ માંગસને તે નોટીસ આપવાની જરૂર નથી એવું સમજવું.

૨૭. કોઈ વિજી વાત વાત સદહૂં પ્રકારની અર્જી ઉપરથી કોઈ તકરાર નિકળે, તે તકરારની તપાસ કરવાસાથે, વાદચાહી અથવા ઈસ્ટ ઇન્ડિઆ કંપનીની વિજી હરકોઈ કોર્ટમાં ઇશૂ મોકલવાનું ઠીક જણાય તે પ્રમાણે મોકલવાને સદહૂં સુપ્રિમ કોર્ટ મુખત્યાર છે; અને તે હુકમ પ્રમાણે સદહૂં ઇશૂની તપાસ કરવી, અને જે કોર્ટની રુચર તે ઇશૂની તપાસ થાય તે કોર્ટે તપાસનો પરિણામ કલકત્તામધેની ઇનસાફની સુપ્રિમ કોર્ટેને જણાવવો.

૨૮. આ આક્ટની ૨૪ માં કલમના ઠરાવ પ્રમાણે અર્જી કરી હોય તેની રજુઆત થતી વચ્ચે તે અર્જીમાં લખેલી હરકોઈ તકરાર ઉપરથી સદહૂં સુપ્રિમ કોર્ટેને માલમ પડે કે, સદહૂં અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર, અથવા તેનો કોઈ ભાગ પ્રાપ્ત થયેલો નથી, તો કોર્ટે તે અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર, અથવા તેનો ભાગ રદ કરવો; અને એવી અર્જીના ચર્ચ વાત, તથા અર્જી થયાને લિધે આગલ ચર્ચ થસે તે વાત પોતાની નજરમાં વાજવી આવે તે પ્રમાણે હુકમ કરવો.

૨૯. સદહૂં પ્રકારની કોઈ અર્જીની ઉપલી કલમમાં કહ્યાપ્રમાણે રજુઆત થતી વચ્ચે સદહૂં સુપ્રિમ-કોર્ટેને એવું લાગે કે, અરજદાર જે નવી યુક્તિનો, અથવા તેના ભાગનો પોતે ચેરેચેરો તથા પેહેલો કાહાડનારો નથી, તે યુક્તિનો, અથવા તે ભાગનો વ્યાખ્યા પોતાની અર્જીમાં, અથવા વિગતમાં લખી છે; અથવા સદહૂં પ્રકારની વિગતમાં કોઈ વાતવાત ચામી છે, અથવા તે વિગત અધૂરી છે; પણ તે ચૂક, અથવા ચામી, અથવા અધૂરી વાત કપટથી રાખી નથી, તો જે ભાગ એવી ચુકથી, અથવા ચામીથી, અથવા અધૂરી વાતથી

વિશેષ સરતો તોડે-
તો આઈવોલેટ જનરલ
અર્જી કરવી તેવાવત.

અનન્યગ્રાહ્ય અધિ-
કાર ઉપર જેનો સંબંધ
હોય તે સર્વને કામ
ચાલ્યાની સુચના કર-
વી.

ગમે તે ઇશૂની તપાસ
કરવાનું વિજી કોર્ટેને
કહેવાનો કલકત્તાની
સુપ્રિમ કોર્ટેને અધિ-
કાર છે તે વાત.

ફેસલાવાત.

ચર્ચવાત.

વિગત સુધારવા-
વાત.

દૂષિત હોય તે ભાગ સિવાય બિજા સઘળા ભાગવાત, સદહૂં અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર પ્રાપ્ત થયેલો છે, અને તે સ્વેચ્છે એવું ઠરાવવાને કોર્ટ મુખ્યત્વાર છે; અને જે સરતો યોગ્ય દેખાય તે સરતો પ્રમાણે સદહૂં વાતવાતમાં વિગત સુધારવાનો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખ્યત્વાર છે. અને હુકમ થયા પછી અરજદારે, અથવા તેના એક્સિક્યુટરે, અથવા આડમિનિસ્ટ્રેટરે, અથવા આસેને, સદહૂં કોર્ટ જે મુદત ઠરાવી હોય તે મુદતમાં સદહૂં વાતવાત નવી વિગત દાખલ કરવી; અને આ આક્ટ પ્રમાણે દાખલ થવાની વિગતવાત આ આક્ટમાં પાછલ જે ઠરાવ કહ્યા છે તે સર્વ ઠરાવ સદહૂં વિગતને લાગૂ થશે એવું સમજવું.

અધિકાર રદ છે
એ રીતે ફેસલા વગેરે
થાય તેની બારનિસી,
નોંધની ચોપડીમાં કર-
વા તેવાવત

૩૦. સદહૂં પ્રકારના સર્વ અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર, અથવા તેનો કોઈ ભાગ પ્રાપ્ત થયો નથી, અને તે સ્વેચ્છે એવું કલકત્તાની સુપ્રિમ કોર્ટ ઠરાવે ત્યારે ફેસલો, અથવા હુકમ રજૂ કર્યા પછી તેની બારનિસી ઈન્ડિઆ સરકારના સદહૂં સેક્રેટરીએ ચોપડીમાં કરાવવી; અને પાછલ કહ્યા પ્રમાણે સદહૂં ચોપડીમાં વિગતની બારનિસી કરી હોય તે બારનિસીના હાસિઆ ઉપર સદહૂં બારનિસી ટીપી મુકાવવી.

વિગતવાર હકીગત
લખી આપવાવાત.

૩૧. સદહૂં પ્રકારનો અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર તોડ્યાવાતની ફરિયાદીમાં વાદીએ પોતાની ફરિયાદીની અર્જીની સાથે અધિકાર તોડ્યાનો વિગતવાર મજકૂર લખી આપવો; અને નવી કાહાડેલી યુક્તિના અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારવાત વાદીનો દાવો પોંદોંચતો નથી એવી તકરાર કરવાના સબબો હોય તો તે સબબોનો વિગતવાર મજકૂર પ્રતિવાદીએ પોતાના જવાબની સાથે લખી આપવો. આ આક્ટની ૨૪ મી કલમ પ્રમાણે કલકત્તા-મધેની ઇનસાફીની સુપ્રિમ કોર્ટને અર્જી કરી હોય, અથવા તે અર્જી ઉપરથી કોઈ ઇશૂનો હુકમ થયો હોય તો જે તકરાર ઉપરથી કામ ચલાવવાનો અરજદારનો વિચાર હોય, તે તકરારનો વિગતવાર મજકૂર અરજદારે સદહૂં પ્રમાણે લખી આપવો. સદહૂં પ્રમાણે વિગતવાર લખી આપેલા મજકૂરમાં જે પુરાવો ન હોય તે પુરાવો, અધિકાર તોડ્યાની વાત સાબિત કરવાસાથ, અથવા સદહૂં પ્રકારનો અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર સ્વેચ્છે રજૂ કરવા દેવો નહીં. વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવાસાથ આપેલી અર્જીની તારિખ પહેલાં નવી યુક્તિ સર્વને માલમ હતી, અથવા તેનો સર્વ લોક ઉપયોગ કરતા હતા એવી તકરાર હોય તો, જે ઠેકાણે તથા જે રીતે તે યુક્તિ સર્વને માલમ હતી, અથવા તેનો સર્વ લોક ઉપયોગ કરતા હતા તે ઠેકાણાં, તથા તે રીત સદહૂં વિગતવાર મજકૂરમાં લખવી; પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે ઉપર કહ્યા પ્રમાણે લખી આપેલો વિગતવાર મજકૂર યોગ્ય સરત પ્રમાણે સુધારવાની પરવાનગી વાદીને, તથા પ્રતિવાદીને આપવાનો અધિકાર, જે કોર્ટમાં ફરિયાદ, અથવા કામ ચાલતું હોય, અથવા ઇશૂની તપાસ થતી હોય તે કોર્ટને છે.

ચાલેલાં કામની
સુચના પોંદોંચાડવા-
વાત.

૩૨. કલકત્તામધેની ઇનસાફીની કોર્ટના માસ્ટરની કચેરીમાં એક ચોપડી રાખવી, તે ચોપડી ફી લિધા વગર સર્વને જોવા દેવાસાથ ઉઘાડી રાખવી. આ આક્ટ પ્રમાણે વિગત દાખલ કરનારાં દર એક માંણસનો અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર રદ કરવા વાત કોઈ હુકમ થાય, અથવા કામ ચાલે તો તેની સુચના સદહૂં કોર્ટની હકુમતની હદમાં ક્યાંમાં પોંદોંચાડવી, તે ઠેકાણું તે ચોપડીમાં તેણે લખાવવું. તે ઠેકાણું લખાવવું તે, ઈન્ડિઆ સરકારના સેક્રેટરીની કચેરીમાં રાખેલી નોંધની ચોપડીમાંહેની વિગતના નંબર સાથે મળતા નંબર હેઠલ લખાવવું. સદહૂં પ્રકારના અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારના ધળી વચ્ચે વચ્ચે જે હોય, અથવા તે અધિકારમાં જેનો હિસ્સો, અથવા સંબંધ હોય તે સર્વ જણાવે સદહૂં ચોપડીમાં ઉપર કહેલા પ્રકારના નંબર હેઠલ પોતાનાં નામો, તથા ઉપર કહ્યા પ્રમાણે ચાલેલાં કામની સુચના સદહૂં હદમાં કયે ઠેકાણે આપવી તે ઠેકાણાં નામ લખવું. સદહૂં પ્રકારની ચોપડીમાં લખેલે ઠેકાણે, અથવા સદહૂં ચોપડીમાં સદહૂં ઠેકાણાંને બદલે બિઝું ઠેકાણું નોંધ્યું હોય તો તે ઠેકાણે રહેનારાં ગમે તે માંણસને, અથવા તે ઠેકાણું જે માંણસને સ્વાધીન હોય તેને સદહૂં પ્રકારના હુકમની, તથા ચાલેલાં કામની નકલ આપીને, તે ઠેકાણે મુકી ઇટલ તે સર્વ હુકમની, તથા ચાલેલાં કામની સુચના સદહૂં અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારના ધળી વગેરેને બરાબર રીતે પોંદોંચાડી એવું સમજવું; અને સદહૂં પ્રમાણે કોઈ ધળી, અથવા બિઝું માંણસ સદહૂં પ્રકારની નોંધણી કરવાને, અથવા કરાવવાને ગફલત કરશે તો, સદહૂં પ્રકારના ગમે તે હુકમની, અથવા ચાલેલાં કામની નકલ સદહૂં સુપ્રિમ કોર્ટના ઓટલા ઉપર મારવી ઇટલે તે હુકમની, અથવા ચાલેલાં કામની સુચના બરાબર આપી એવું સમજવું.

આ આક્ટના ઠરાવ-
થી બાદશાહાના હક્કને
હરકત થતી નથી તે
વાત.

૩૩. નવી કાહાડેલી યુક્તિ વાત, અથવા બિજા કસા વાત સનદ આપવાનો, અથવા નહીં આપવાનો બાદશાહાનો હક્ક છે. તે હક્ક આ આક્ટના ઠરાવ ઉપરથી ઓછો થાય છે, અથવા તે હક્કને આ આક્ટના ઠરાવ ઉપરથી હરકત થાય છે એવું સમજવું નહીં; અથવા કોઈ નવી કાહાડેલી યુક્તિ વાત બાદશાહે આજસુધી સનદ આપી હોય, અથવા આજપછી આપશે તે સનદોને સદહૂં ઠરાવથી હરકત થાય છે એવું સમજવું નહીં.

૩૪. આ આવટના ઠરાવ પ્રમાણે વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવાસારૂ, અથવા અનન્યગ્રાહ્ય અધિકારનો મુદત વધરાવવાસારૂ અર્જી કરવી તે, (૧૦૦) સો રૂપિયાના છાપના કાગઝ ઉપર લખવી, અથવા છપાવવી. અર્જીના છાપના કાગઝવાવત.

૩૫. આ આવટમાહેના હેઠઢ લખેલા શબ્દોનો, તથા વાક્યોનો અર્થ આ કલમમાં લખ્યાપ્રમાણે સમજવો; પણ એવા અર્થને વિષય ઉપરથી, અથવા અન્ય ઉપરથી બાધ આવતો હોય તો, તેવો અર્થ સમજવો નહીં. અર્થવાવત.

એકવચની શબ્દમાં અનેકવચનનો સમાસ થાય છે, અને અનેકવચની શબ્દમાં એકવચનનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

પુલિંગી શબ્દમાં સ્ત્રીનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

મ્યાન્યુપ્યાકચર એ શબ્દમાં ગમેતે જનસ ઉત્પન્ન કરવાની અથવા વનાવવાની કઢાનો, અથવા રીતીનો, અને ઉત્પન્ન કરેલી ગમેતે જનસનો પણ સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

ઈંડિઆ શબ્દનો અર્થ ઈસ્ટ ઈંડિઆ કંપની સરકારના કબજામાં, તથા તાવામાં વચ્ચેવચ્ચે જે મુલક હોય તે સમજવો.

ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌંસલ આ શબ્દોમાં કૌંસલના પ્રેસિડેન્ટનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

ઈંડિઆ સરકારના સેક્રેટરી આ શબ્દોમાં, સદહૂ સરકારના ગમેતે અંડર સેક્રેટરીનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

અર્જીનો નમુનો.

ઈંડિઆના ગવરનર જનરલ ઇન્ કૌંસલની યાજમતમાં,

અરજદાર (અહિંયાં નામ, તથા ધંધો, તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું.) સન ૧૮૫૫ ના ફાળાંના આવટ પ્રમાણે વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવા વાવત,

અર્જ કરું છૌં કે, મ્હારીપાસે (અહિંયાં યુક્તીનું નામ લખવું.) ની નવી યુક્તિ છે, તે યુક્તિ લોકોને બહુકામ લાગસે એવું મને લાગે છે, અને તે યુક્તીનો પહેલો, તથા ચેરેચરો કાઢાડનારો હું છૌં; અને મ્હારા જાણ્યાં પ્રમાણે તેનો વિજું કોઈ માંણસ ઉપયોગ કરતું નથી. (જો તે યુક્તિ કોઈ ઠેકાણે સર્વ લોકોને માલમ હોય, અથવા સનદ ઉપરથી, અથવા વિજા અનન્યગ્રાહ્ય અધિકાર ઉપરથી તેનો કોઈ ઉપયોગ કરતું હોય તો તે પ્રમાણે અહિંયાં લખવું—અને તે સનદ વગેરે ચ્યારે સરૂ થઈ તે, તથા વિજો મજકૂર ૧૮ મી કલમપ્રમાણે લખવાની જરૂર હોય તે લખવો.)

(નવી કાઢાડેલી યુક્તિ વાવત જો આ આવટ ઠંયાં પહેલાં સનદ મળી હોય તો ૧૯ મી કલમના ઠરાવ પ્રમાણે લખવું.)

નવી કાઢાડેલી યુક્તીની વ્યાખ્યાની વિગત (અહિંયાં વ્યાખ્યા લખવી.)

વાસ્તે મ્હારી અરજ એ છે કે, સદહૂ નવી કાઢાડેલી યુક્તીની વિગત સન ૧૮૫૫ ના ફાળાંના આવટના ઠરાવપ્રમાણે દાખલ કરવાની મ્હને પરવાનગી આપવી એજ અરજ.

તારીખ—

(સહી.)

એકરારનો નમુનો.

નિસાંણી અ.

હુ ફાળાંના નો ઈશ્વરનું સ્મર્ણ કરીને નિષ્કપટથી એકરાર લખી આપું છૌં કે, મ્હારી પાસે (અહિંયાં અર્જીપ્રમાણે યુક્તીનું નામ લખવું.) ની નવી કાઢાડેલી યુક્તિ છે, અને મ્હને લાગે છે કે સદહૂ યુક્તિ લોકોને બહુ કામ લાગસે, અને તેનો ચેરેચરો, તથા પહેલો

કાહાડનારો હું છૌં; અને મ્હારા જાણ્યાપ્રમાણે તે યુક્તિ લોકોને માલમ નથી, તથા કોઈ માંગસ, અથવા માંગસો તેનો ઉપયોગ કરતાં નથી; અને તે યુક્તિની વિગત દાખલ કરવાની પરવાનગી લેવાવાગતની મ્હારી અર્જીમાં તે યુક્તિની યથાસ્થિત વ્યાખ્યા કીધી છે.

તારીખ—

(સહી.)

નિસાળી બ.

હું ફલાંણાં નો ઈશ્વરનું સ્મર્ણ કરીને નિષ્કપટથી એકરાર લખી આપું છૌં કે, મ્હારી પાસે (અહિંયાં યુક્તિનો પ્રકાર લખવો.) ની નવી કાહાડેલી યુક્તિ છે, અને મ્હને લાગે છે કે તે યુક્તિ લોકોને બહુ કામ લાગશે, અને તેનો ધરેધરો, તથા પેહેલો કાહાડનારો હું છૌં; અને મ્હારા જાણ્યાપ્રમાણે તે યુક્તિ લોકોને માલમ નથી, અથવા વિજું કોઈ માંગસ, અથવા માંગસો તેનો ઉપયોગ કરતાં નથી; અને તે યુક્તિના પ્રકારની, તથા તે સી રીતે ચલાવવી તેની વ્યાખ્યા આ એકરારને જોડેલા મ્હારી સહીના દસ્તાવેજમાં લખી છે.

તારીખ—

(સહી.)

નિસાળી ક.

હું ફલાંણાં નો ઈશ્વરનું સ્મર્ણ કરીને નિષ્કપટથી એકરાર લખી આપું છૌં કે, ફલાંણાં મ્હને ફલાંણાં કામસારૂ પોતાનો મુખત્યાર નેમ્યો છે, અને તેનો એકરાર કરીને જે છે, અને જેની ઉપર (—) નિસાળી છે તે એકરાર ઉપર તેણે સહી કરી છે, તથા તેમ્હિનો મજ-કૂર ધરો છે એવું મ્હને ધરવાત લાગે છે.

તારીખ—

(સહી.)

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODEW,

Oriental Translator to Govt.

“A BILL FOR THE REPEAL OF THE USURY
LAWS.”—Murathee.

खाली लिहिलेला आकटाचा मसुदा सन १८५५ चे मार्च महिन्याचे ३ रे तारिखेस लेजिस्लेटिव कौन्सिलांत दुसरे वेळी वाचून सिलेक्ट कमिटीकडे सोंपला, ती कमिटी सन १८५५ चे जून महिन्याचे ७ वे तारिखे नंतर त्या मसुद्या विषयी रिपोर्ट करणार आहे:—

व्याजासंबंधी कायदे रद्द करण्याविषयीचे आकटाचा मसुदा.

व्याजासंबंधी जे कायदे हालीं चालू आहेत ते रद्द करणे योग्य आहे; यास्तव खाली लिहिल्याप्रमाणे ठरविले आहे:—

उद्देश.

१. “ईस्ट इंडिया कंपनीचा कारभार हिंदुस्थानांत, व युरोप खंडांत अधिक चांगले रितीने चालविण्याकरितां कित्तेक नेम ठरविण्याविषयी आक्ट” म्हणून मयत तिसरे जाज वादशाहाचे कारकीर्दीचे १३ वे वर्षी पार्लमेंटाने आक्ट ठरविला, त्या आक्टाचे ३० वें कलम हा आक्ट ठरल्या नंतर सदहू कंपनी सरकारचे कब्जातील, व ताब्यांतील मुलकांत झालेले कोणतेही खतास, किंवा करारनाम्यास, किंवा हामीपत्रास सदहू मुलकाचे कोणतेही भागांत लागू नाहीं असें समजावें.—आणि या आक्टाचे परिशिष्टांत सांगितलेले कायद्याचे भाग, व व्याजासंबंधी सदहू मुलकाचे कोणतेही भागांत जे कायदे चालू असतील ते सर्व, या कलमावरून रद्द केले आहेत.

तिसरा जाज वादशाहा याचे कारकीर्दीचे १३ वे वर्षीत ठरलेले ६३ वे वावेचें ३० वें कलमव (इतर) कायदे रद्द केले आहेत त्याविषयी.

२. या पुढें कोणताही करारनामा होईल त्यांत व्याजाचा दर ठरविला असेल तर, तो व्याजाचा दर कायदेशीर आहे; आणि पक्षकारानी त्या प्रमाणे चाललें पाहिजे असें समजावें.

या पुढें करारनामे होतील त्यांत व्याजाचा कोणताही दर ठरविला असेल तो कायदेशीर आहे असें समजावें.

३. दरसाल दर शेंकडा साहा टक्यांहून जास्ती व्याजाचा दर जा जवळून ध्यावयाचा त्याचे सहीचे लेखी करारांत तो दर मुदाम ठरविला नसेल तर, दरसाल दर शेंकडा साहा टक्यांहून जास्ती दराचें व्याज या पुढें कोणताही व्यवहार होईल त्यांत देवजून नये.—परंतु असें ठरविलें आहे कीं, सदहू प्रकारचे लेखी करारावरून फियाद होईल त्या फियादींत निवाडा, किंवा हुकूमनामा होईल त्याचें व्याज करारनाम्यांत लिहिलेले दरापर्यंत अमुक दराने चढेल असा हुकूम करण्यास कोणतेही कोर्टास अधिकार आहे.

दर शेंकडा साहा टक्यांहून जास्ती दराचे व्याजाविषयी लेखी करार नसेल तर साहा टक्यांहून जास्ती दराचें व्याज देवजून नये. लेखी करारांत लिहिलेले व्याजाचे दराने निवाडा वगैरेचें व्याज चढेल असा हुकूम करण्यास कोर्टास अधिकार आहे त्याविषयी.

४. तमसुकवरून, किंवा खतावरून ऐवज देणे असेल तो देण्याचा, किंवा त्याचा उलगाडा करण्याचा हुकूम करण्याकरितां कोर्टास आधार होण्यासाठीं जो पुरावा अवश्य आहे, त्या पुराव्यासंबंधी बंगालचे कायदे पुस्तकांतील सन १७९३ चे ३ रे कायद्याचें १५ वें कलम, किंवा त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १७९५ चे ७ वे कायद्याचें ९ वें कलम, किंवा सन १८०५ चे ८ वे कायद्याचे ६ वे कलमाची ३ री रकम, किंवा इतर चालू कायदा, किंवा कानू लागू असेल तिला, या आक्टांत मागें लिहिलेले कोणतेही गोष्टीवरून व्यत्यय येतो असें समजू नये.

खतावरून केलेले फियादींत कायद्याप्रमाणे पुरावा पाहिजे त्यास व्यत्यय येत नाहीं.

५. चक्रवाढ व्याज जा जवळून ध्यावयाचें त्याणे, पहिलें व्याज मुदलाप्रमाणे समजावें असें तें पहिलें व्याज चढल्यानंतर, आपले सहीचे लेखावरून कजूल केलें नसेल तर, चक्रवाढ व्याजाचा दावा चालणार नाहीं असें समजावें.

चक्रवाढ व्याजाचा दावा केव्हां चालेल त्याविषयी.

६. या पुढें कोणी जमीन गाहाण ठेवतील, किंवा तिची सांकेतिक विक्री करतील त्या गाहाणाबद्दल, किंवा सांकेतिक विक्रीबद्दल मुदल रुपये, व व्याज देणे असेल तें, बंगालचे कायदे पुस्तकांतील कायदा

बंगालचे कायद्या-अन्वये सांकेतिक विक्री

झाली असतां व्या-
जाची किती रकम
अनामत ठेवावी व
देण्यास काढावी त्या
विषयीं.

या नंतर हिशेब
नकी होतील त्यांचे
व्याजाचे दराविषयीं.

या आकटा पूर्वी
झालेले व्यवहारास
व्यत्यय येत नाहीं त्या
विषयीं.

अन्वये अमानत ठेवले असतां, किंवा देण्यास काढले असतां व्याजाची रकम अमानत ठेवणे, किंवा देण्यास काढणे ती करारनाम्यांत ठरविलेले दराप्रमाणे असावी, किंवा दर ठरला नसेल तर दरसाल दरशेंकडा साहा टक्यांप्रमाणे असावी.

७. हा आकट ठरल्या नंतर स्थावर भिळकत गाहाण ठेवतील, किंवा तिची सांकेतिक विक्री होईल, किंवा इतर कोणताही करारनामा होईल त्याविषयीं पैका धोरणारा, व पैका उसना घेणारा या दम्यांचे हिशेब नकी करणे जरूर होईल तेव्हा, दस्तावेजांत ठरविलेले दराप्रमाणे व्याजाचा हिशेब करावा, किंवा व्याजाचा दर ठरविलेला नसेल तर दरसाल दरशेंकडा साहा टक्यांप्रमाणे हिशेब करावा.

८. हा आकट ठरल्यापूर्वी केलेले कोणतेही कृत्यासंबंधी, किंवा करारनाम्यासंबंधी कोणी मनुष्याचे हकास, किंवा इलाजास हरकत होते, किंवा व्यत्यय येतो असें; अथवा त्या कृत्यासंबंधी, किंवा करारनाम्यासंबंधी, कोणी मनुष्याचे पंच कमी होतात, किंवा फिरतात असें, या आकटांत मागे लिहिलेले कोणतेही गोष्टीवरून समजू नये.

परिशिष्ट.

बंगालचे कायदे पुस्तकांतील सन १७९३ चे १५ वे कायद्याचें ४, ६, ७, ८, आणि ९ वें कलम.

त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १८०३ चे ३४ वे कायद्याचें ३, ५, ६, ७, आणि ८ वें कलम,

त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १८०५ चे ८ वे कायद्याचे २३ वे कलमाचे १ ले रकमेंत जे जिल्हे सांगितले आहेत, त्या जिल्ह्यांस सन १८०३ चे ३४ वे कायद्याचीं सदहू कलमे त्या रकमेचे जा भागा वरून लागू होतात तो त्या रकमेचा भाग.

सदहू कायदे पुस्तकांतील सन १८०५ चे १४ वे कायद्याचे ९ वे कलमाची ३, ४, आणि ५ वा रकम आणि त्याच कायद्याचे ११ वे कलमाचे जा भागावरून सदहू रकमांपैकी कोणतीही रकम, किंवा कलमांपैकी कोणतेही कलम, कटक जिल्ह्यास लागू होत असेल तो भाग.

त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १८०६ चे १७ वे कायद्याचे २ रे कलमाचे जा भागावरून सन १७९३ चे १५ वे कायद्याचीं सदहू कलमे कांहीं कंपेशाने, व त्याच कायद्याचें ४ थें कलम बनारस प्रांतास लागू केले आहेत तो भाग.—

त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १७९३ चे १५ वे कायद्याचें १० वें कलम, व सन १८०३ चे २४ वे कायद्याचें ९ वें कलम, व सन १८०५ चे ८ वे कायद्याचे २३ वे कलमाची १ ली रकम, व सन १८०५ चे १४ वे कायद्याचे ९ वे कलमाची ६ वा रकम, व सन १८०६ चे १७ वे कायद्याचें ६ वें कलम यांचे जा भागावरून गाहाणखताबदल, किंवा स्थावरभिळकतीचे गाहाणखताबदल देवविण्याचे व्याजाने दराची इयत्ता होत असेल ते भाग.

मद्रासचे कायदे पुस्तकांतील सन १८०२ चे ३४ वे कायद्याचें २, ४, ५, व ६ वे कलम; आणि त्याच कायद्याचे ८ वे कलमाचे जा भागावरून गाहाणखताबदल देवविण्याचे व्याजाचे दराची इयत्ता होत असेल तो भाग.

त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १८१६ चे ४ थे कायद्याचें २२ वें कलम.

त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १८१६ चे ५ वे कायद्याचें १४ वें कलम.

त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १८१६ चे ६ वे कायद्याचें १५ वें कलम.

त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १८१६ चे ७ वे कायद्याचें १३ वें कलम.

हा आकट ठरल्यानंतर खेले वगैरे दस्तावेज होतील, त्यांबद्दल कोर्टांनी देवविण्याचे व्याजाचे दराची इयत्ता, त्याच कायदे पुस्तकांतील सन १८२५ चे २ रे कायद्याचे ७ वे कलमाचे जा भागावरून होते तो भाग.

मुंबईचे कायदे पुस्तकांतील सन १८२७ चे ५ वे कायद्याचें १०, ११, आणि १२ वें कलम.

(True Translation.)

VENAYEK WASSODEW,
Oriental Translator to Govt.

**“ A BILL FOR THE REPEAL OF THE USURY
LAWS.”—Goozerattee.**

આવૃત્તિનો હેઠળ લેખેલો મસુદો સન ૧૮૫૫ ના માર્ચ મહિનાની ૩ જી તારીખે લેજિસલેટિવ કૉસલમાં વિજીવાર વાંચીને સિલેક્ટ કમિટીને સોંપ્યો, તે કમિટી સન ૧૮૫૫ ના જૂન મહિનાની ૭ મી તારીખ પછી તે મસુદા બાબત રિપોર્ટ કરનાર છે:—

વ્યાજ બાબતના કાયદા રદ કરવાવિશેના આવૃત્તિનો મસુદો.

વ્યાજ બાબત હાલ જે કાયદા ચાલે છે તે રદ કરવા યોગ્ય છે, વાસ્તે હેઠળ લખ્યાપ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—

ઉદ્દેશ.

૧. “ઈસ્ટ ઇન્ડિઆ કંપનીનો કારભાર હિંદુસ્થાનમાં, તથા યુરોપિયનમાં વધારે સારી રીતે ચલાવવાસાચું કેટલા એક નિયમ ઠરાવવા બાબતનો આવૃત્તિ” એ નામનો આવૃત્તિ મરહૂમ ત્રિજા જાર્જ બાદશાહની કારકિર્દીનાં ૧૩ માં વર્ષમાં પાર્લમેંટે ઠરાવ્યો તે આવૃત્તિની ૩૦ મી કલમ, આ આવૃત્તિ ઠરાવપછી સદરૂં કંપની સરકારના કબજામાંહેના, તથા તાવામાંહેના મુલકમાં જે સ્વતંત્ર, અથવા કરારનાંમુ, અથવા હાંમીપત્ર થયું હોય તેને સદરૂં મુલકના હરકોઈ ભાગમાં લાગુ નથી એવું સમજવું.—અને આ આવૃત્તિનાં પરિશિષ્ટમાં કહેલા કાયદાના ભાગ, તથા વ્યાજ બાબત સદરૂં મુલકના હરકોઈ ભાગમાં જે કાયદા ચાલૂ હોય તે સઘળા, આ કલમ ઉપરથી રદ કીધા છે.

ત્રિજા જાર્જ બાદ-
શાહની કારકિર્દીનાં
૧૩ માં વર્ષમાં ઠરા-
વેલા ૬૩ માં બાબતી
૩૦ મી કલમ, તથા
(વિજા) કાયદા રદ
કીધા છે તેવાવત.

૨. આજપછી જે કોઈ કરારનાંમુ થાય તેમાં વ્યાજનો દર ઠરાવ્યો હોય તો, તે વ્યાજનો દર કાયદા સર છે; અને તરફેને તે પ્રમાણે ચાલવું જોઈએ એવું સમજવું.

આજપછી કરાર-
નાંમુથાય તેમાં વ્યાજ-
નો જે કોઈ દર ઠરા-
વ્યો હોય તે કાયદા
સર છે એવું સમજવું.

૩. દર વર્ષે દર સેંકડે છ ટકા કર્તી વતું વ્યાજ જેની પાસેથી લેવું હોય તેની સહીના લેખેલા કરારમાં તે દર સ્પષ્ટ કરીને ઠરાવ્યો નહીં હોય તો, દર વર્ષે દર સેંકડે છ ટકા કર્તી વતું વ્યાજ આજ પછી હરકોઈ વેહેવાર થાય તેમાં અપાવવું નહીં.—પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, સદરૂં પ્રકારના લેખેલા કરાર ઉપરથી ફરિયાદ થાય તે ફરિયાદમાં ફેસલો, અથવા હુકમનાંમુ થાય તેવું વ્યાજ કરારનાંમુમાં લેખેલા દર સુધી ફલાળાં દરપ્રમાણે ચઢસે એવો હુકમ કરવાનો હરકોઈ કોર્ટને અધિકાર છે.

દર સેંકડે છ
ટકા કર્તી વતું વ્યાજ
બાબત લેખેલો કરાર
ન હોય તો છ ટકા
કર્તી વતું વ્યાજ અ-
પાવવું નહીં.

લેખેલા કરારમાં
વ્યાજનો જે દર લેખ્યો
હોય તે પ્રમાણે ફેસલા
વગેરેનું વ્યાજ ચઢસે
એવો હુકમ કરવાનો
કોર્ટને અધિકાર છે
તેવાવત.

૪. “તમસુક” નીરૂપ, અથવા સ્વતંત્રનીરૂપ દેણું હોય તે આપવાનો, અથવા તેનો ફડચો કરવાનો હુકમ કરવાનો કોર્ટને આધાર મઝવાસાચું જે પુરાવાની જરૂર છે, તે પુરાવા બાબત વંગાલાના કાયદા પુસ્તક માંહેના સન ૧૭૯૩ ના ૩ જા કાયદાની ૧૫ મી કલમ, અથવા તેજ કાયદા પુસ્તકમાંહેના સન ૧૭૯૫ ના ૭ મા કાયદાની ૯ મી કલમ, અથવા ૧૮૦૫ ના ૮ મા કાયદાની ૬ થી કલમની ૩ જી રકમ, અથવા વિજો કોઈ ચાલૂ કાયદો, અથવા કાનુન લાગુ હોય તેને આ આવૃત્તિમાં પાછળ જે વાંતો લખી છે તેમાંની કોઈ વાંતથી હરકત થાય છે એવું સમજવું નહીં.

સ્વતંત્ર ઉપરથી કરેલી
ફરિયાદમાં કાયદા
પ્રમાણે પુરાવો જોઈએ
તે વાંતને હરકત થતી
નથી.

૫. ચક્રવૃદ્ધી વ્યાજ જેની પાસેથી લેવું હોય તેણે, પહેલું વ્યાજ મુદ્દલપ્રમાણે જાણવું એ રીતે તે પહેલું વ્યાજ ચઢાવપછી, પોતાની સહીના લેખમાં લખી આપીને કબૂલ કીધું નહીં હોય તો ચક્રવૃદ્ધી વ્યાજનો દાવો ચાલસે નહીં એવું સમજવું.

ચક્રવૃદ્ધી વ્યાજનો
દાવો વ્યારે ચાલસે
તેવાવત.

૬. આજપછી કોઈ જમીન ઘરેણે મુકસે, અથવા તે બાબત કોઈ બોલી કરીને વેચાણ કરસે તે ગીરો બાબત, અથવા બોલીથી કરેલાં વેચાણ બાબત મુદ્દલ રૂપિયા, તથા વ્યાજ આપવું હોય તે વ્યાજ મુદ્દલ વંગાલાના કાયદા પુસ્તકમાંહેના કાયદા પ્રમાણે અનામત મુકે, અથવા આપવાને કહે તો, વ્યાજના રૂપિયા

વંગાલાના કાયદા
પ્રમાણે કોઈ બોલી
કરીને વેચાણ કીધું

હોય તો વ્યાજને પેટે
કેટલા રૂપિયા અના-
મત મુકવા, તથા આ-
પવાને કેહેવું તેવાવત.

આજપછી હિસાબ
નક્કી થાય તેનાં વ્યાજ
ના દર વાવત.

અનામત મુકવા, અથવા આપવાને કેહેવું તે કરારનાંમાં ઠરાવેલા દર પ્રમાણે જોડાયે, અથવા દર ઠરાવેલો
નહીં હોય તો દર વર્ષે દર સેંકડે છ ટકા પ્રમાણે જોડાયે.

૭. આ આક્ટ ઠંઠ્યાપછી સ્થાવર મિલકત ધરેણે મુકે, અથવા તેનું કોઈ વોલીથી વેચાણ થાય, અથવા
વિનું કોઈ કરારનામું થાય તે વાવત, રૂપિયા ધીરનારનો, તથા કરજ કાઢાડનારનો હિસાબ નક્કી કરવાની
જરૂર પડે ત્યારે દસ્તાવેજમાં ઠરાવેલા દર પ્રમાણે વ્યાજ ગણવું, અથવા વ્યાજનો દર ઠરાવ્યો નહીં હોય
તો દર વર્ષે દર સેંકડે છ ટકા પ્રમાણે વ્યાજ ગણવું.

આ આક્ટ પહેલાં
જે વેહેવાર થયો હોય
તેને હરકત થતી નથી
તેવાવત.

૮. આ આક્ટ ઠંઠ્યા પહેલાં જે કોઈ કામ, અથવા કરારનામું થયું હોય તે વાવત કોઈ માંગસના
હકને, અથવા ઉપાયને હરકત થાય છે, અથવા વાષ નડે છે એવું; અથવા તે કામ વાવત, અથવા કરારનામાં
વાવત કોઈ માંગસનો પેચ ઓછો થાય છે, અથવા ફરે છે, એવું આ આક્ટમાં પાછલ જે વાતો લખી છે
તેમાંની કોઈ વાત ઉપરથી સમજવું નહીં.

પરિશિષ્ટ.

વંગાલાના કાયદા પુસ્તકમાહેનાં સન ૧૭૯૩ ના ૧૫ મા કાયદાની ૪ થી, ૬ થી, ૭ મી, ૮ મી, અને
૯ મી કલમ.

તેજ કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૦૩ ના ૩૪ મા કાયદાની ૩ જી, ૫ મી, ૬ થી, ૭ મી, અને ૮ મી કલમ.

તેજ કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૦૫ ના ૮ મા કાયદાની ૨૩ મી કલમની ૧ લી રકમમાં જે જિલ્લા
કચ્છા છે, તે જિલ્લાઓને સન ૧૮૦૩ ના ૩૪ મા કાયદાની સદહૂં કલમો તે રકમના જે ભાગ ઉપરથી
લાગુ થાય છે તે રકમનો ભાગ.

સદહૂં કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૦૫ ના ૧૪ મા કાયદાની ૯ મી કલમની ૩ જી, ૪ થી, અને
૫ મી રકમ; અને તેજ કાયદાની ૧૧ મી કલમના જે ભાગ ઉપરથી સદહૂં રકમમાહેની ગમે તે રકમ,
અથવા કલમમાહેની ગમે તે કલમ, કટક જિલ્લાને લાગુ થતી હોય તે ભાગ.

તેજ કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૦૬ ના ૧૭ મા કાયદાની ૨ જી કલમના જે ભાગ ઉપરથી સન
૧૭૯૩ ના ૧૫ મા કાયદાની સદહૂં કલમો કોઈ કમપેશ કરીને, તથા તેજ કાયદાની ૪ થી કલમ વના-
રસ પ્રાંતને લાગુ કીધી છે તે ભાગ.

તેજ કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૭૯૩ ના ૧૫ મા કાયદાની ૧૦ મી કલમ, તથા સન ૧૮૦૩ ના
૨૪ મા કાયદાની ૯ મી કલમ, તથા સન ૧૮૦૫ ના ૮ મા કાયદાની ૨૩ મી કલમની ૧ લી રકમ,
તથા સન ૧૮૦૫ ના ૧૪ મા કાયદાની ૯ મી કલમની ૬ થી રકમ, તથા સન ૧૮૦૬ ના ૧૭ મા કાયદાની
૬ થી કલમ એઓના જે ભાગ ઉપરથી ધરેણાઝાં ખત વાવત, અથવા સ્થાવર મિલકતનાં ધરેણાઝાં ખત વાવત
અપાવવાનાં વ્યાજના દરની મર્યાદા થતી હોય તે ભાગ.

મદ્રાસના કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૦૨ ના ૩૪ મા કાયદાની ૨ જી, ૪ થી, ૫ મી, તથા ૬ થી
કલમ; અને તેજ કાયદાની ૮ મી કલમના જે ભાગ ઉપરથી ધરેણાઝાં ખત વાવત અપાવવાનાં વ્યાજના
દરની મર્યાદા થતી હોય તે ભાગ.

તેજ કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૧૬ ના ૪ થા કાયદાની ૨૨ મી કલમ.

તેજ કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૧૬ ના ૫ મા કાયદાની ૧૪ મી કલમ.

તેજ કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૧૬ ના ૬ થા કાયદાની ૧૫ મી કલમ.

તેજ કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૧૬ ના ૭ મા કાયદાની ૧૩ મી કલમ.

આ આક્ટ ઠંઠ્યા પછી ખત વગેરે દસ્તાવેજ થાય તે વાવત, કોર્ટે કેટલું વ્યાજ અપાવવું તે વ્યાજના
દરની મર્યાદા તેજ કાયદા પુસ્તક માહેના સન ૧૮૨૫ ના ૨ જા કાયદાની ૭ મી કલમના જે ભાગ ઉપરથી
થાય છે તે ભાગ.

મુંબઈના કાયદા પુસ્તકમાહેના સન ૧૮૨૭ ના ૫ મા કાયદાની ૧૦ મી, ૧૧ મી, અને ૧૨ મી કલમ.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Govt.

“ A BILL TO ALTER AND AMEND THE LAWS RELATING TO CERTAIN OF THE MUNICIPAL TAXES IN THE PRESIDENCY TOWN OF BOMBAY AND TO LEGALIZE CERTAIN PROCEEDINGS CONNECTED WITH THE COLLECTION OF THE SHOP AND STALL TAX.”—Goozerattee.

આવક અને હેઠલ લખેલો મસુદો સન ૧૮૫૫ ના આગસ્ટ મહિનાની ૨૫ મી તારીખે લેજિસ્લેટિવ કૌન્સિલમાં વિજીવાર વાંચીને સિલેક્ટ કમિટીને સોંપ્યો, તે કમિટી આવતા નવેમ્બર મહિનાની ૨૯ મી તારીખ પછી તે મસુદા બાબત રિપોર્ટ કરનાર છે :—

મુંબઈ સેહેરમાહિના, સેહેર સુધારવાના વેરામાહિના કેટલા એક વેરાવાવતના કાયદા ફેરવીને સુધારવાવિશેના, તથા દુકાનના વેરાનાં વસૂલ બાબત થયેલાં કેટલાં એક કામ કાયદાસર છે એવું ઠરાવવા વિશેના આવકનો મસુદો.

સન ૧૮૨૭ ના ૧૯ મા કાયદાની ૯ મી કલમ ઉપરથી, તથા સન ૧૮૪૫ ના ૧૧ મા આવકની ૫ મી કલમ ઉપરથી મુંબઈ સેહેરમાં દુકાન ઉપર વેસાડેલાં વેરો કાઢાડી નાંખવો યોગ્ય છે; પણ સદહૂં કાયદાઓ ઉપરથી વેરાનો આંકડો જે માંગસની ઉપર ઠરાવ્યો હોય તેણે તે આંકડા પ્રમાણે જેટલા રૂપિયા આપવાના હોય તેટલા રૂપિયા હજુસુધી આપ્યા નહીં હોય તો તે રૂપિયા વસૂલ લેવાસાચું તેની જામ મિલકતની જમી થવાને તે પાત્ર છે એવું પણ ઠરાવવું યોગ્ય છે; અને સદહૂં વેરો વસૂલ કરવાસાચું કરેલાં પ્રોસેસો બાબત દિવાનીમાં ફરિયાદ કરવી નહીં એવું ઠરાવવું યોગ્ય છે; વાસ્તે હેઠલ લખ્યાપ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

૧. સન ૧૮૨૭ ના ૧૯ મા કાયદાની ૯ મી કલમ, તથા સન ૧૮૪૫ ના ૧૧ મા આવકની ૫ મી કલમ રદ કીધી છે; પણ આ આવક ઠરે ત્યાંહાંસુધી દુકાનના વેરાનો અવેજ ચઢ્યો હોય તે વસૂલ કરવા-બાબત સદહૂં કલમો રદ નથી.—

ઉદેશ.

સન ૧૮૨૭ ના ૧૯ મા કાદાની ૯ મી કલમ, તથા સન ૧૮૪૫ ના ૧૧ મા આવકની ૫ મી કલમ રદ કીધી છે; પણ દુકાનના વેરાના ચેટલા અવેજ વાવત તે કલમો રદ નથી.

૨. સભામાં એકઠા થયેલા મુંબઈ સેહેરના, તથા ટાપૂના વાદશાહી જસ્ટિસ આર્થર પિસે, અથવા સેહેર સુધારવાના અવેજ વાવત મુંબઈની સરકારે વિજાં માંગસને અધિકાર આપ્યો હોય તેણે સેહેર સુધારવાના વેરાના આસેસરનું, તથા કલેક્ટરનું કામ કરવાસાચું એક, અથવા વત્તાં માંગસો મુંબઈના ગવર્નર ઇન્ કૌન્સિલી મંજૂરીથી નેમવાં; અને યોગ્ય તથા જરૂર હોય તે પ્રમાણે તે દર એક માંગસને પગાર, તથા તેના હાથ હેઠલ માંગસો આપવાં; અને આ આવકમાં આગલ કહ્યું છે તે પ્રમાણે વેસાડેલા વેરાનો આંકડો તેઓ ઠરાવીને વસૂલ કરવો.

આસેસરની તથા કલેક્ટરની નેમણૂક બાબત.

૩. સદહૂં પ્રકારના આસેસરનું કામ કારતાં પહેલાં સદહૂં પ્રકારના દર એક આસેસરે પોલિસના માજિ-સ્ટ્રેટની સ્વરૂ, અથવા પેટિસેશનની કોર્ટની સ્વરૂ આ આવકને જોડેલી અ નિસાંણીનાં પરિશિષ્ટમાં લખેલા નમુના પ્રમાણે પ્રતિજ્ઞા કરીને તે ઉપર સહી કરવી.

આસેસરે પ્રતિજ્ઞા કરવી તે બાબત.

૪. સભામાં એકઠા થયેલા સદહૂં પ્રકારના જસ્ટિસ આર્થર પિસે મુંબઈ સેહેરમાહિનાં જે ધરની, અથવા અમલની, અથવા જગની ઉપજનો વરસદાહાડે ૪૮ રૂપિયાનો, તથા તે કરતાં વત્તા રૂપિયાનો આંકડો થયો હોય તે ધરમાં, અથવા અમલામાં, અથવા જગામાં રહેનારા ઉપર, સરખો આંકડો સેહેર સુધારવાનો અવેજ ઉપજવાસાચું વચ્ચે વચ્ચે ઠરાવવો. તે આંકડો રહેવાના સવવથી રહેનારાઓ ભાડું આપતા હોય તે ભાડાં ઉપર દર સેકડે ૩ ૧/૨ ટકા કરતાં વત્તા વરસ દાહાડે ઠરાવવો નહીં; એવા આંકડાને “રહેવા વાવતનો વેરો કેહેવો.”

રહેવા વાવતના વેરા વિશે.

૫. એવું ઠરાવ્યું છે કે પોતાનાં ધરમાં, અથવા અમલામાં, અથવા જગામાં રહેનાર માંગસ ધરપટ્ટી, તથા જમીનપટ્ટી આપતો હોય તે સવવથી તેને આ આવક ઉપરથી વેસાડેલો રહેવા વાવતનો વેરો આપવાનું

વિશેષ ઠરાવવાવત.

છુટે છે એવું સમજવું નહીં; અને સદહૂં ઘર, અથવા અમલો, અથવા જગા માટે આપી તો આટલે રૂપિયે માટે લેસે એવું સદહૂં જસ્ટિસ આફ ધિ પીસની નજરમાં આવે તે સુમારે સદહૂં પ્રસંગે રહેવાવાવતના વેરાનો આંકડો ઠરાવવો; વઠ્ઠી એવું ઠરાવ્યું છે કે દરમિયાનનાં માંગસો, અથવા ફજારદાર ઘરો, અથવા અમલા, અથવા જગા ધણીની પાસેથી માટે લેઈને વરસ દાહાડે ૪૮ રૂપિયા કર્તી ઓછું માડું આપવાના સવ્વથી જે લોક પાછલી કલમ પ્રમાણે રહેવાવાવતનો વેરો વેસાડવાને પાત્ર ન હોય તેઓને તે ઘરનો, અથવા અમલાનો, અથવા જગાનો સ્કંડ, અથવા ભાગ પેટાં માટે આપતા હોય; અને તે દરમ્યાનનું માંગસ, અથવા ફજારદાર ઘરના, અથવા અમલાના, અથવા જગાના ધણીને એકંદર માડું આપતો હોય તે વરસ દાહાડે ૪૮ રૂપિયા, અથવા તે કર્તી વત્તા હોય તો તે એકંદર માડાં પ્રમાણે તે દરમ્યાનનાં માંગસ ઉપર, અથવા ફજારદાર ઉપર ઘરમાં રહેવાવાવતના વેરાનો આંકડો ઠરાવવો.

આસેસરને ઇયાદી આપવી એવા મજકૂરની પબ્લિક નોટીસ આપવાવાવત.

૬. સદહૂં સેહેરમાહેનાં ઘરમાં, અથવા અમલામાં, અથવા જગામાં રહેનારા, અથવા માડુતે આ આક્ટમાં આગઢ ફરમાવ્યાપ્રમાણે ઇયાદી, અથવા એકરાર તૈયાર કરીને નોટીસની તારીખ પછી એક મહિનામાં ઉપર કહેલા વેરાના આસેસરને આપવા, એવી નોટીસ ચડંટામાં મારવાનો સદહૂં આસેસરને વચ્ચે વચ્ચે હુકમ કરવાને સભામાં એકઠા થયેલા સદહૂં જસ્ટિસ આફ ધિ પીસ, અથવા સેહેર સુધારવાના અવેજનો અધિકાર વિજાં માંગસને સોંપ્યો હોય તે મુખત્યાર છે; અને સદહૂં પ્રકારની ઇયાદી, અથવા એકરાર ઘરમાં, અથવા અમલામાં, અથવા જગામાં રહેનારે, અથવા માડુતે આપવા જોઈયે એવું આ કલમ-ઉપરથી ઠરાવ્યું છે; અને સદહૂં પ્રકારની જનરલ નોટીસ ઉપર કહ્યાપ્રમાણે વચ્ચેવચ્ચે મારી એટલે સદહૂં સેહેરમાં રહેનારાં માંગસોએ કેટલી મુદતમાં ઇયાદી આપવી જોઈયે તે મુદતની તે સર્વેને પૂરી સુચના આપી એવું સમજવું; અને સદહૂં પ્રમાણે મારેલી નોટીસ જે માંગસ જાણી જોઈને ફાડસે, અથવા ચરાવ કરસે તેનો ઉપર પેટિસેશનની કોરટમાં ગુન્હો સાબિત થાય એટલે તેને એવા દરએક ગુન્હાવાવત (૨૦૦) વસો રૂપિયા સુધી ગુન્હેગારી વેસસે; અને વઠ્ઠી એવું ઠરાવ્યું છે કે સદહૂં પ્રકારની ઇયાદી, તથા એકરાર ઢંઢેરો ફેરવીને પણ મંગાવવાનો અધિકાર છે.

ઇયાદીમાં કેવી વિગત જોઈયે તેવાવત.

૭. સદહૂં સેહેરમાહેના ઘરમાં, અથવા અમલામાં, અથવા જગામાં રહેનારાં, અથવા માટે રહેનારાં દરએક માંગસે સદહૂં પ્રકારની નોટીસની તારીખથી એક મહિનામાં વિગતવાર ચરી ઇયાદી, અથવા એકરાર લખીને તૈયાર કરાવીને તે ઉપર પોતાની સહી કરીને, અથવા પોતાની તરફથી વિજા પાસે સહી કરાવીને આ આક્ટપ્રમાણે નેમેલા આસેસરને અપાવવા; એ પ્રમાણે નહીં કરસે તો આગઢ કહ્યાપ્રમાણે ગુન્હેગારી વેસસે.—તે ઇયાદીમાં, અથવા એકરારમાં તે માંગસના પોતાના વાપરમાં, અથવા તેનાં માડુતના વાપરમાં આસું, અથવા થોડું રહેવાનું ઘર, તથા કચેરી, તથા કારખાનું, તથા દુકાન, તથા વિજાં અમલો, તથા જગા હોય તે સર્વની વિગત લખવી; અને તે રહેવાનું ઘર, તથા કચેરી, તથા દુકાન, તથા વિજાં અમલો, તથા જગા પોતાની છે કે વિજા કોઈ પાસેથી માટે લિધી છે તે લખવું; અને કોનીપાસેથી કેટલે માટે લિધી છે તે લખવું. અને પોતાની હોય તો જેટલે માટે આપવાની આશા હોય તેટલો માડાંનો સુમાર લખવો; અને સદહૂં પ્રકારની ઇયાદી આ આક્ટપ્રમાણે નેમેલા આસેસરને આપવી જોઈયે, નહીં તો આગઢ કહ્યાપ્રમાણે ગુન્હેગારી વેસસે.

ઇયાદી આપવાની ગફલત કરવા વાવત, અથવા ચોટી ઇયાદી આપવાવાવત ગુન્હેગારી વેસસે તેવિશે.

૮. સદહૂં વેરો આપવાને જે પાત્ર હોય, તે આ આક્ટમાં કહ્યા પ્રમાણે ઇયાદી, અથવા એકરાર આપવાનો ગફલત કરસે; અથવા તે ઇયાદીમાં, અથવા એકરારમાં કોઈ માંગસનું નામ, અથવા કોઈ મજકૂર, અથવા વાત આ આક્ટ પ્રમાણે જોઈયે તે વાત તેમાંથી જાણી જોઈને ગાઢી મુક્કસે, અથવા ઇયાદીમાહેનો, અથવા એકરાર માહેનો કોઈ વાત વાવત ચોટી મજકૂર લખસે તો, તે માંગસની ઉપર પેટિસેશનની કોર્ટમાં ગુન્હો સાબિત થયા પછી તે માંગસને એવા દર એક ગુન્હા વાવત (૫૦૦) પાંચસો રૂપિયા સુધી ગુન્હેગારી વેસસે; અને એ રીતે વેઢેલી ગુન્હેગારીના નિમે ભાગ સુધી ચાવર આપનારને આપવાને સદહૂં કોર્ટ મુખત્યાર છે.

સદહૂં પ્રકારની ઇયાદી ઉપરથી આંકડો ઠરાવવાવાવત.

૯. પાછલો સેવટનો આંકડો ચરો છે એવી સદહૂં જસ્ટિસ આફ ધિ પીસની ચાતરી હોય તો સદહૂં વેરો આપવાને જે પાત્ર હોય તેઓની ઉપર, નવી ઇયાદી મંગાવીને તે તૈયાર થાય ચાંહાંસુધી તે સેવટના આંકડા પ્રમાણે આંકડો ઠરાવવાને, તથા તે તેને નામે લખવાને સદહૂં જસ્ટિસ આફ ધિ પીસ મુખત્યાર છે.— અને વેરો આપનારાં આપેલી ઇયાદી ચોટી છે, તથા ફલાંણાં માંગસનું નામ, અથવા મજકૂર, અથવા વાત તે ઇયાદીમાં જોઈયે, તે ગાઢી મુક્કી છે, અથવા ચોટી લખી છે; અથવા તે ઇયાદી આપ્યા પછી તે વિજી મિલકત વાવત, વેરો આપવાને પત્ર થયો છે, અથવા ઇયાદીમાં લખેલી મિલકત વાવત, અથવા તેના કોઈ ભાગ વાવત તે હવે પાત્ર નથી એવું યોગ્ય રીતે ચોકસી કન્યા પછી આસેસરની નજરમાં આવસે

તો આ આવકના હેતુ પ્રમાણે, તથા અર્થ પ્રમાણે તે માંગસ ઉપર જે વાસ્તવિક વેરો વેસાડવો જોઈયે તે વેરાનો તે માંગસ ઉપર ચોરસરો આંકડો ઠરાવવાને તે આસેસર મુખ્યત્વાર છે.

૧૦. કોઈ આસેસર, અથવા કલેક્ટર, અથવા તેણે, અથવા તેઓ જે માંગસને અચલ્યાર આપ્યો હોય તે સદહૂ પ્રકારનો આંકડો ઠરાવતો હોય તે વચ્ચે, અથવા વેરો વસૂલ લેતો હોય તે વચ્ચે, અથવા આ આવકના ઠરાવપ્રમાણે તેને, અથવા તેઓને જે કામ કરવાની જરૂર હોય તે કરતો વચ્ચે કોઈ માંગસ જાળી જોઈને તેને હરકત કરસે તો, પેટિશનની કોરટમાં તેની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયા પછી તેને એવા દરેક ગુનાશ્રુત (૨૦૦) વસો રૂપિયા સુધી ગુન્હેગારી વેસસે.

આસેસર, અથવા વિજા અંમલદાર વગેરેને હરકત કરસે તો ગુન્હેગારી વેસસે તે વાવત.

૧૧. આ આવકપ્રમાણે રહેવાવાવતના વેરાનો દર ઠરાવવાનું કામ ચલાવ્યાં પહેલાં સદહૂ જસ્ટિસ આફ ધિ પીસે અજમાસ કહાડાવશે. તે અજમાસમાં હેઠલ લખેલો મજકૂર જોઈયે તેની વિગત. સદહૂ વેરાથી જેટલો અવેજ ઉઠો કરવાનો દરાદો હોય તે અવેજની રકમ; તથા વેરાનો દર જેટલી મુદત સુધી ઠરાવ્યો હોય તેટલી મુદત; તથા તે મુદતમાં સંદેર સુધારવાનો અવેજ ઉઠો કરવાનો દરાદો હોય તે સઘડા અવેજની તે રકમ કેટલામો હિસ્સો છે તે; તથા જે મિલકતમાં રહેવાવાવતના વેરાનો દર ઠરાવવો તે મિલકતની વેરો લેવા લાયક કેટલી કિંમત છે તે; તથા તે કિંમતના દર રૂપિયે જેટલો વેરો લેવાની જરૂર હોય તેટલા વેરાની રકમ.—અને એ પ્રમાણે કાહાડેલો અજમાસ સમામાં એકઠા થયેલા સદહૂ જસ્ટિસ આફ ધિ પીસે મંજૂર કીધો એટલે તાવડતોવ વેરાની ચોપડીમાં દાખલ કરવો, તથા તે અજમાસ ક્ષાર્ક આફ ધિ પીસની કચેરીમાં કચેરીના વચ્ચે લોકોને જોવા દેવા સારૂ ઉચાડો રાખવો.

અજમાસ કાહાડવા વાવત.

૧૨. રહેવાવાવતના વેરાનો દર ઠરાવવાના દરાદાની, તથા જે વચ્ચે દર ઠરાવવાનો દરાદો હોય તે વચ્ચે, તથા તે વેરાનું પત્રક લોકોને જોવાદેવાસારૂ જે ઠેકાણે મુક્યું હોય તે ઠેકાણાની પબ્લિક નોટીસ વેરાનો દર જે તારિખે ઠરાવવાનો દરાદો હોય તે તારિખ પહેલાં નેદાન છ અઠવાડિયાં આગમચ આસેસરે આપવી.

વેરાની સુચના-વાવત.

૧૩. આ આવકપરથી વેસાડેલા રહેવાવાવતના વેરાસાથે કોઈ માંગસનો સંબંધ હોય, અથવા તે વેરાવાવત કોઈ માંગસઉપર આંકડો ઠરાવ્યો હોય તે માંગસને તે પત્રક, તથા તે પહેલાં જે કોઈ અજમાસ કાહાડ્યો હોય તે જોવાનો, તથા ફી અથવા વક્ષીસ આપ્યા વગર તેની નકલો, અથવા તેનો ફતેખાવ ઉતારી લેવાનો અધિકાર છે. અને સદહૂ પ્રકારના અજમાસનું, અથવા વેરાનું પત્રક જે માંગસને સ્વાધીન હોય તે માંગસ સદહૂ પ્રમાણે દેખાડવાની ના કહેસે, અથવા જોવાદેસે નહીં. અથવા સદહૂ પ્રકારની નકલો અથવા ફતેખાવ ઉતારી લેવા દેસે નહીં, તો તે એવા દરેક ગુનાશ્રુત (૧૦) પચાસ રૂપિયાસુધી ગુન્હેગારીને પાત્ર થસે.

વેરાનું પત્રક જોવા-સારૂ ઉચાડું રાખવું તેવાવત.

૧૪. સદહૂ પ્રકારની નોટીસપ્રમાણે રહેવાવાવતના સદહૂ પ્રકારના વેરાનો દર ઠરાવવાસારૂ એકઠા થયેલા જસ્ટિસ આફ ધિ પીસની સમામાં સદહૂ પ્રકારના વેરાવાવત ફરિયાદ ન થયે તો રહેવાવાવતનો સદહૂ પ્રકારનો વેરો, તથા વેરાનાં સદહૂ પત્રકમાં લખેલા લોકઉપર તેજ પત્રકમાં લખેલી મિલકતવાવત જે આંકડો ઠરાવ્યો હોય તે આંકડો આખરનો છે અને તે પ્રમાણે સર્વ જણાણ ચાલવું એવું સમજવું; પણ રહેવાવાવતનો સદહૂ વેરો વરાવર વેસાડ્યો નથી, અથવા આપવાને હું પાત્ર નથી એવી કોઈ ફરિયાદ કરે તો તે સમામાં, અથવા આગલ સમા ભરાય તેમાં તે જસ્ટિસ આફ ધિ પીસે, ફરિયાદીમાં જેનો સંબંધ હોય તે સાહેદો હાજર કરે તેઓની સાહેદી લેઈને, અથવા વિજા સાહેદોની સાહેદી લેવાને ઘટારત હોય તેઓની સાહેદી લેઈને ફરિયાદીની ચોકસીનું કામ ચલાવવું. અને રહેવાવાવતના સદહૂ પ્રકારના વેરાવાવત, અને ફરિયાદ કરનારાઉપર આંકડો ઠરાવ્યો હોય તેવાવત જસ્ટિસ આફ ધિ પીસે ફેસલો કરસે તે સર્વ વાતે આખરનો, તથા સેવટનો છે એવું સમજવું. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, સદહૂ જસ્ટિસ આફ ધિ પીસની નજરમાં આવસે તો તેઓ વાદશાહી કોર્ટના જજોનું અનુમત લેવાસારૂ મુકરદમો મોકલવાને મુખ્યત્વાર છે.

વેરાવાવત ફરિયાદ ન થાય તો આખરનો સમજવો.

૧૫. સદહૂ વેરાનો દર ઠરાવવાનો, તથા તેનો આંકડો ઠરાવવાનો અધિકાર આ આવક ઉપરથી આપ્યો છે, તે વેરાનો આંકડો જસ્ટિસ આફ ધિ પીસની નજરમાં આવે તે વચ્ચે ઠરાવવો અને તે વેરો ત્રણ ત્રણ મહિને વસૂલ કરવો; અને દર ત્રણ મહિનાની પહેલી તારિખે, તથા ત્યારપછી તે ચાલૂ ત્રણ મહિનાના વેરાની મુદત ભરાઈ છે તથા તે આપવાને યોગ્ય છે એવું સમજવું.

વેરો ત્રણત્રણ મહિનાનો અગાડ લેવો તેવાવત.

કેટલેક પ્રસંગે
માગે પડતો છૂટ આપ-
વાવાવત.

૧૬. આ આક્ટ પ્રમાણે કોઈ ઘર બાવત, અથવા અમલાબાવત, અથવા જગા બાવત કોઈ માંણસ ઉપર
વેરાનો આંકડો ઠરાવ્યો હોય તે માંણસે ચાલતા ત્રણ મહિનામાં સદહૂં ઘરમાં, અથવા અમલામાં, અથવા
જગામાં રહેવાનું મોકુફ કીધું હોય અને ઠરાવેલો વેરો આપ્યો નહીં હોય તો તે બાવત તેને માગે પડતી આવે
તે પ્રમાણે છૂટ આપવાનું, અથવા આપ્યો હોય તો છૂટનો અવેજ પાછો આપવાનો હુકમ કરવાનું, અથવા
આગળના આંકડામાં તે માંણસને તે મજરે આપવાનો હુકમ કરવાનું સમામાં એકઠા થયેલા જસ્ટિસ આફ ધિ
પીસની નજરમાં આવશે તો તે પ્રમાણે કરવાને તેઓ મુક્ત્યાર છે.

વેરાની ચિઠ્ઠી ક-
લેક્ટરે મોકલવી.

૧૭. સદહૂં વેરો આપવાની મુદત ભરાયા પછી તે આપવાને યોગ્ય થાય ત્યારે, અથવા અમરપછી
અનુકૂળ પડે ત્યારે સદહૂં વેરો આપવાને જે માંણસો પાત્ર હોય, તે માંણસોની પાસે તે વેરા બાવત જે અવેજ
નિકળતો હોય તે અવેજની ચિઠ્ઠીઓ કલેક્ટરે મોકલવી. અને સદહૂં કલેક્ટરનાં નેમેલાં માંણસે, અથવા
માંણસોએ સદહૂં વેરાનો અવેજ વસૂલ થાય એટલે પહેલો લેવો. તે માંણસ, અથવા માંણસો પોતાનું કામ
બરાબર કરે એટલાસાથ તેઓની પાસેથી કલેક્ટરે પોતાની નજરમાં આવે તે પ્રમાણે અગાઉથી બરાબર જમીન
લેઈ મુકવો. અવેજ આપ્યો એટલે અવેજ લેનારાં માંણસે, અથવા માંણસોએ કલેક્ટરની સહીની પોંહોંચ
આપવી.

વેરો માગ્યા પછી
નહીં આપે તો સું
કરવું તે બાવત.

૧૮. જે વેરાનો આંકડો ઠરાવ્યો હોય તે વેરો, અથવા તે સિવાય જાસ્તી વેસાડેલો વેરો આ આક્ટ
ઉપરથી આપવાનો થાય તે; અથવા આ આક્ટ ઠન્યાપેહેલાં સન ૧૮૪૫ ના ૧૧ મા આક્ટની ૫ મી કલમ
પ્રમાણે આપવાનો થયો હોય તે, માગ્યા પછી આઠ દિવસ સુધી ન આપે તો ઠરાવેલો વેરો, અથવા તે સિવાય
સદહૂં પ્રકારનો જાસ્તી વેસાડેલો વેરો યોગ્ય રીતે વેસાડ્યો છે તથા તે સદહૂં પ્રમાણે માગ્યો, એવું કોઈ
જસ્ટિસ આફ ધિ પીસની આગળ સમ ધારેને સાબિત કન્યા પછી તે જસ્ટિસ આફ ધિ પીસ પોતાની સહીનું
વારંટ આપીને વેરો નહીં આપનારાની જંગમ માલમલકત જપ્ત કરીને, તથા લિલામ કરીને તે વેરો વસૂલ
કરવાને મુક્ત્યાર છે, તથા તે પ્રમાણે તેણે કરવું જોઈયે; અને જે ઉપજ્યું હોય તેમાંથી વેરો નિકળતો હોય
તે, તથા જમિનો અને લિલામનો સ્વર્ચ થયો હોય તે, બાદ કરતાં બાકી રહે તે ધણીને પાહું આપવું.

દંડ વગેરે નહીં
આપે તો ગુન્હેગારને
કેદ કરવાવાવત.

૧૯. આ આક્ટ પ્રમાણે કરેલો દંડ, તથા ગુન્હેગારી નહીં આપે તો પેટિસેશનની કોર્ટનાં, અથવા પોલિસ-
ના માજિસ્ટ્રેટનાં વારંટ ઉપરથી ગુન્હેગારની જંગમ માલમલકત જપ્ત કરીને વેચીને તે દંડ, તથા ગુન્હેગારી
વસૂલ કરવી. અને માલમલકત નહીં જડે, અથવા જડે તે કરેલો દંડ, અથવા ગુન્હેગારી વસૂલ થાય
તેટલી નહીં હોય તો વારંટ આપીને ગુન્હેગારને તુરંગમાં મોકલવાને પેટિસેશનની કોર્ટ, અથવા પોલિસનો
માજિસ્ટ્રેટ મુક્ત્યાર છે. જે દંડ, અથવા ગુન્હેગારી આપી ન હોય તે (૧૦૦) સો રૂપિયા કરતાં વત્તી નહીં
હોય તો, કેદની મુદત (૩) ત્રણ વ્યાલેંડર મહિના કરતાં વત્તી ઠરાવવી નહીં. અને જે દંડ, અથવા ગુન્હેગારી
આપી ન હોય તે (૧૦૦) સો રૂપિયા કરતાં વત્તી હોય તો, કેદની મુદત (૬) છ વ્યાલેંડર મહિના
કરતાં વત્તી ઠરાવવી નહીં. પણ અવેજ આપે તો સદહૂં પ્રસંગમાંથી ગમે તે પ્રસંગે કેદમાંથી છોડી મુકવો.

ધણીનું, અથવા
રેહેનારનું નામ માલમ
નહીં હોય ત્યારે કેમ
કરવું તે બાવત.

૨૦. આ આક્ટ પ્રમાણે જે રેહેનારું માંણસ વેરો વેસાડવાને પાત્ર હોય, તે માંણસનું નામ આ આક્ટ-
પ્રમાણે નેમેલા આંસેસરને માલમ નહીં હોય ત્યારે જે ઠેકાણાંનો આંકડો ઠરાવ્યો હોય તે ઠેકાણે “રેહેનારો”
એવું, વત્તી વિગત લખ્યાબગર વેરાનાં પત્રકમાં લખીને તે માંણસ ઉપર આંકડો ઠરાવ્યો તથા તે માંણસ
જણાવ્યો એટલે ચાલસે એવું સમજવું. અને સદહૂં વેરાબાવત કોઈ ચિઠ્ઠી, અથવા સમન, અથવા વિજું કામ
ચાલે તે બાવતના કાગળ તેને પોંહોંચાડવાના હોય તેમાં સદહૂં પ્રમાણે તે માંણસ જણાવ્યો એટલે ચાલસે
એવું સમજવું.

પદ્ધતિમાં કોઈ
ખામી હોય તેથી જમી
કાયદા વિરુદ્ધ છે
એવું સમજવું નહીં તે
બાવત.

૨૧. નોટીસમાં, અથવા ચિઠ્ઠીમાં, અથવા સમનમાં, અથવા માગવાની નોટીસમાં, અથવા જમિનાં વારંટમાં,
અથવા ફયાદી અથવા તે બાવત ચાલેલાં વિજાં કામમાં પદ્ધતિની ખામી, અથવા ન્યૂનતા હોય તેમાં
આક્ટના આધારથી કરેલી જમી કાયદા વિરુદ્ધ છે એવું સમજવું નહીં, અથવા જમી કરનારો “ટ્રેસપાસર”
થાય છે એવું સમજવું નહીં. અથવા તે પાછળથી કોઈ ગેરરીતે કામ ચલાવશે તેને લિધે તે આરંભથી
“ટ્રેસપાસર” થાય છે એવું સમજવું નહીં.

આ આક્ટના આ-
ધારથી ચાલનારા જ-
સ્ટિસ આફ ધિ પીસ-
નું, તથા વિજા અંમલ-

૨૨. આ આક્ટના આધારથી કરેલી અથવા કરવાની કોઈ વાત બાવત કોઈ જસ્ટિસ આફ ધિ પીસ-
ઉપર, અથવા તેના ક્લાર્ક ઉપર, અથવા પોલિસના કોઈ માજિસ્ટ્રેટ ઉપર, અથવા તેના ક્લાર્ક ઉપર, અથવા કોઈ
આસેસર ઉપર, અથવા કલેક્ટર ઉપર, અથવા સદહૂં જસ્ટિસ આફ ધિ પીસના, અથવા માજિસ્ટ્રેટના, અથવા
આસેસરના, અથવા કલેક્ટરના હુકમ પ્રમાણે ચાલનારા વિજા કોઈ અંમલદાર ઉપર, અથવા માંણસ ઉપર

“રિટ” અથવા પ્રોસેસ કઢાવવું નહીં, અથવા પૌહોંચાડવું નહીં. રિટ, અથવા પ્રોસેસ કઢાવવું, અથવા, દારૂનું રક્ષણ કરવા બાબત.

પૌહોંચાડવું તે સદહૂં જસ્ટિસ આફ ધિ પીસના, અથવા માજિસ્ટ્રેટના ક્લાર્કને લખેલી નોટીસ આપ્યાની તારિખથી, અથવા વિજા એમલદાર ઉપર, અથવા માંણસ ઉપર ફરિયાદ હોય તો તેને લખેલી નોટીસ આપ્યાની તારિખથી, અથવા તેની કચેરીમાં, અથવા રહેવાને ઠેકાણે મુક્યાની તારિખથી એક મહિનો થયા પછી કઢાવવું, અથવા પૌહોંચાડવું. તે નોટીસમાં ફરિયાદનું કારણ, તથા ફરિયાદ કરનારનું નામ, તથા ઠેકાણું, તથા તેના વકીલનું, અથવા તેની તરફથી તે ફરિયાદીનું કામ ચલાવનારનું નામ, તથા ઠેકાણું સ્પષ્ટ લખવું, અને સદહૂં પ્રમાણે ઓપેલી નોટીસમાં ફરિયાદીનો જે પુરાવો લખ્યો હોય તે પુરાવાવગર વિજો પુરાવો ફરિયાદીનો ફાઇનલ થતો વચ્ચે વાદીને રજૂ કરવા દેવો નહીં. અને સદહૂં પ્રમાણે નોટીસ આપ્યાની સાવિતી ન થાય તો પ્રતિવાદીની તરફનો ફેસલો કરવો. અને ફરિયાદીનું કારણ ઉમ્મર થયાની તારિખથી (૬) છ મહિનામાં સદહૂં પ્રકારની ફરિયાદ કરવી, અથવા સરૂં કરવી, પછી કરવી નહીં. બિલકુલ નાકબુલિઅતનો જવાબ આપવાને, અને આ આક્ટ તથા વિજો વિશેષ મજકૂર પુરાવામાં આપવાને પ્રતિવાદી મુખત્યાર છે. અને સદહૂં પ્રમાણે જે માંણસને ફરિયાદીની નોટીસ આપી હોય તેને તે નોટીસ પુગ્યાની તારિખથી એક મહિનામાં ગમે તે વચ્ચે તે વાદીને, અથવા તેના વકીલને, અથવા તેની તરફથી કામ ચલાવનારને નુકસાનીનો બદલો આપવા કાઢાડવાને મુખત્યાર છે. અને નુકસાનીનો બદલો આપવા માંડ્યો હોય તે કબૂલ નહીં કરે તો આપવા માંડવાની વાત ઉપરથી ફરિયાદ રદ કરવી એવો જવાબ આપવાને, તથા કોર્ટની પરવાનગીથી બિલકુલ નાકબુલિઅતનો જવાબ, અથવા વિજો જવાબ આપવાને પ્રતિવાદી મુખત્યાર છે. અને સઘડી ફરિયાદીવાબત જે કાંઈ જવાબ આપ્યો હોય તે ઉપરથી ઇશૂ ઠન્યા પછી પ્રતિવાદીની તરફનો ઘણું કરીને ફેસલો થાય, અથવા વાદીની ફરિયાદ કાઢાડી નાંખે, અથવા વાદી ફરિયાદનું કામ ચલાવવાનું મુકી દે, અથવા ફેસલો પ્રતિવાદીની તરફનો થાય તો ફરિયાદનો સઘડો ચર્ચ મઠવાબાબત પ્રતિવાદીનો દાવો ચાલસે અને તે પ્રમાણે તેને ફેસલો કરી આપવો. અને ઉપર કહ્યાપ્રમાણે નુકસાનીનો બદલો આપવા માંડ્યો નહીં હોય, અથવા આપવા માંડ્યો હોય તે પૂરો નહીં હોય તો કોર્ટની પરવાનગી લેઈને ફાઇનલ થતાં પહેલાં ગમે તે વચ્ચે પોતાની નજરમાં આવે તેટલો અવેજ જવાબ સાથે કોર્ટમાં ભરવાને પ્રતિવાદી મુખત્યાર છે. તથા તેજપ્રમાણે પરવાનગી લેઈને દાવો બિલકુલ ના કબૂલ કરવાનો જવાબ, અથવા વિજો જવાબ આપવાને પ્રતિવાદી મુખત્યાર છે એવું સમજવું. આ વાત વિરુદ્ધ કોર્ટની કાનૂન, અથવા વહિવટ હોય તો પણ સદહૂં પ્રમાણે સમજવું.

૨૩. સન ૧૮૪૫ ના ૧૧ મા આક્ટની ૫ મી કલમ પ્રમાણે લોકો ઉપર ટુકાનનો વેરો બાકી રહ્યો હોય તે બાબત આજસુધી જમી, તથા લિલામ થયાં તે યોગ્ય અધિકારીએ કીધાં છે એવું સમજવું, તથા તે સર્વ વાતે ધરાં તથા કાચદાસર છે એવું સમજવું. અને સદહૂં પ્રકારની જમી વિશે કાંઈ વાત કન્યા બાબત કાંઈ માંણસ ઉપર “લા” ની અથવા “એક્વિટી” ની કોઈ કોર્ટમાં ફરિયાદ, અથવા મુકરદમો, અથવા વિજૂં કાંઈ કામ લાવવું નહીં, અથવા ચલાવવું નહીં.

ટુકાનના વેરાબાબત-
ના આક્ટ ઉપરથી
કરેલી કોઈ જમી-
બાબત ફરિયાદ ચાલ-
સે નહીં.

૨૪. હેઠલ લખેલા શબ્દોનો, તથા વાક્યોનો અર્થ આ કલમમાં લખ્યાપ્રમાણે સમજવો; પણ એવા અર્થને વિષય ઉપરથી, અથવા અન્વય ઉપરથી વાધ નડતો હોય તો તેવો અર્થ સમજવો નહીં.— એટલે એક વચની શબ્દ અનેક માંણસોને, અથવા જનસોને લાગે છે એવું સમજવું; અને પુલિંગી શબ્દમાં સ્વિઓનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું. “પ્રેસિડેન્સ ટૌન” આ શબ્દમાં મુંબઈનો, તથા કુલાવા ટાપૂનો સમાસ થાય છે એવું સમજવું.

અર્થવાબત.

અ. નિર્ણયનું પરિશિષ્ટ.

આ આક્ટ પ્રમાણે આસેસર લોકોએ કામ ચલાવતાં પહેલાં પ્રતિજ્ઞા કરવી જોઈએ તેનો નમુનો.

હું **અ. વ.** ઈશ્વરનું સ્મરણ કરીને પ્રતિજ્ઞા કરું છું કે, આ આક્ટના આધારથી મને આસેસરનાં કામ ઉપર નેમ્યો છે તે કામ હું તસરતાથી કરીશ; અને આ આક્ટમાં, અથવા વિજા આક્ટમાં કહેલા નિયમ પ્રમાણે જે વેરાના આંકડા ઠરાવવા જોઈએ તે વેરા આ આક્ટ ઉપરથી, અથવા વિજા આક્ટ ઉપરથી ઠરે છે તે આક્ટ પ્રમાણે અથવા વિજા આક્ટ પ્રમાણે મારે આંકડો ઠરાવવો જોઈએ તે હું મારી અક્કલ હોશિયારી પ્રમાણે ફાઇનલ થતી કોઈની મીઠભાડ રાખ્યાવગર ઠરાવીશ.

આસેસરે પ્રતિજ્ઞા
કરવી તેના નમુના
વગેરેવાબત.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Govt.

ACT No. XII. of 1855.—Murathee.

सन १८५५ चा आक्ट १२ वा.

इंडियाचे लेजिस्लेटिव कोन्सिलाने ठरविला तो, गवरनर जनरल याणी सन १८५५ चे मार्च महिन्याचे २७ वे तारिखेस मंजूर केला.

कितीएक *अपकृतीबद्दल एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा रेप्रेझेंटेटिव यांस फियाद करिता यावी, व यांवर फियाद करिता यावी असा बंदोबस्त करण्याविषयी आक्ट.

उद्देश.

हालींचे कायद्यांप्रमाणे कितीएक अपकृतीविषयी एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा रेप्रेझेंटेटिव यांचा दावा पांचत नाही, किंवा यांवर दावा चालत नाही, त्या अपकृतीबद्दल कितीएक प्रसंगां सदहू एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा रेप्रेझेंटेटिव यांस फियाद करिता येईल, व यांवर फियाद करिता येईल असा बंदोबस्त करणे योग्य आहे; यास्तव खाली लिहिल्याप्रमाणे ठरविले आहे:—

मयत मनुष्यांचे हयातीमध्ये घडलेले अपकृतीबद्दल कितीएक प्रसंगां त्यांचे एक्सक्यूटरांनी किंवा एक्सक्यूटरांवर फियाद करण्याचा अधिकार आहे त्याविषयी.

१. कोणतेही मयत मनुष्याचे हयातीत केलेले अपकृतीवरून त्याचे मालमिळकतीस पैक्याची नुकसानी झाली असेल, व त्या अपकृतीविषयी त्या मनुष्याने फियाद केली असती तर ती चालती, व ती अपकृती त्याचे मरणापूर्वी एका वर्षाचे आत घडलेली असेल तर, त्या अपकृतीबद्दल त्या मनुष्याचे एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा रेप्रेझेंटेटिव यांची फियाद चालेल; परंतु असे ठरविले आहे की सदहू प्रकारची फियाद तो मनुष्य मयत झाल्यापासून एकावर्षाचे आत केली पाहिजे. आणि नुकसानीचा ऐवज वसूल झाला म्हणजे तो ऐवज त्या मनुष्याचे जंगम मिळकतीचा भाग आहे असे समजावे. आणि असे ठरविले आहे की कोणी मयत मनुष्याने हयातीत केलेले जा अपकृतीबद्दल त्यावर फियाद चालती तशी अपकृती त्या मनुष्याचे मरणापूर्वी एका वर्षाचे आत त्याने केली असेल तर, त्या अपकृतीबद्दल फियाद त्या मयत मनुष्याचे एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा वारिस, किंवा रेप्रेझेंटेटिव यांवर चालेल; व ती फियाद अपकृती घडल्या नंतर दोन वर्षांचे आत सुरू झालेली असावी; आणि असे प्रकारचे फियादांत नुकसानीचा ऐवज वसूल करणे तो इंग्लिश 'ला' प्रमाणे जा एक्सक्यूटरास, किंवा आडमिनिस्ट्रेटरास मिळकतीची व्यवस्था करणे अवश्य असेल त्या एक्सक्यूटराजवळून, किंवा आडमिनिस्ट्रेटराजवळून वसूल केला तर, मयत मनुष्याचे मिळकतीची व्यवस्था करिताना त्याची देणी केवळ खतावरून असतील ती जा रितीने देण्यांत येतात त्या रितीने तो ऐवज द्यावा.

पक्षकारा पैकी कोणी मेल्यामुळे फियाद बंद होणार नाही त्याविषयी.

विशेष ठरावा विषयी.

२. या आक्टाचे ठरावाप्रमाणे चालू झालेली फियाद पक्षकारा पैकी कोणी मेल्यामुळे बंद होणार नाही; परंतु ती फियाद मयत पक्षकाराचे एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा रेप्रेझेंटेटिव याणी चालवावी, किंवा यांवर चालवावी; परंतु असे ठरविले आहे की असे प्रकारची फियाद मयत पक्षकाराचे एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा रेप्रेझेंटेटिव यांवर चालवितील तेव्हा, मालमिळकत नाही असा जाब संपूर्ण फियादीबद्दल, किंवा फियादीचे कांही भाग बदल देण्याचा अधिकार सदहू प्रकारचे एक्सक्यूटर, किंवा आडमिनिस्ट्रेटर, किंवा रेप्रेझेंटेटिव यांस आहे. हा जाब त्यांवरच मुळी फियाद झाली असता ते जा रितीने जाब देते त्या रितीने त्याणी द्यावा.

*अपकृती म्हणजे कोणतेही वारंट क्ल्यामुळे दुसऱ्याची नुकसानी होत असेल ते वारंट क्लय.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODEW,

Oriental Translator to Govt.

ACT No. XII. of 1855.—Goozerattce

સન ૧૮૫૫ નો આક્ટ ૧૨ નો.

ઈંડિઆની લેજિસ્લેટિવ કૌંસલે ઠરાવ્યો તે, ઈંડિઆના ગવરનર જનરલે સન ૧૮૫૫ ના માર્ચ મહિનાની ૨૭ મી તારિખે મંજૂર કીયો.

કેટલી એક *અપકૃતિ બાબત એક્સિક્યુટર, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટર, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવ ફરિયાદ કરી સકે, તથા તે ઓનીં ઉપર ફરિયાદ થઈ સકે એવો બંદોબસ્ત કરવા બાબતનો આવડ.

હાલના કાયદા પ્રમાણે કેટલી એક અપકૃતિ બાબત એક્સિક્યુટરનો, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટરનો, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવનો દાવો પોહોંચતો નથી, અથવા તે ઓનીં ઉપર દાવો ચાલતો નથી, તે અપકૃતિ બાબત કેટલે એક પ્રસંગે સદહૂં એક્સિક્યુટર, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટર, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવ ફરિયાદ કરી સકે, તથા તે ઓનીં ઉપર ફરિયાદ થઈ સકે એવો બંદોબસ્ત કરવો યોગ્ય છે; વાસ્તે હેઠઝ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

ઉદેશ.

૧- કોઈ મયત માંગસની હદયાતિમાં કરેલી અપકૃતિથી તેની માલમિલકતને પૈસાનું નુકસાન થયું હોય, અને તે અપકૃતિ બાબત તે માંગસે ફરિયાદ કરી હોત તો ચાલતે, તથા તે અપકૃતિ તે માંગસ મરણ પાંખ્યાં પહેલાં એક વર્ષમાં થઈ હોય તો, તે અપકૃતિ બાબત તે માંગસના એક્સિક્યુટરની, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટરની, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવની ફરિયાદ ચાલસે; પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદહૂં પ્રકારની ફરિયાદ તે માંગસ મરણ પાંખ્યાં પછી એક વર્ષમાં કરવી જોઈયે. અને નુકસાનનો અવેજ વસૂલ થાય એટલે તે અવેજ તે માંગસની જંગમ મિલકતનો ભાગ છે એવું સમજવું. અને વઢી એવું ઠરાવ્યું છે કે કોઈ મયત માંગસે પોતાની હદયાતિમાં કોઈ અપકૃતિ કરી હોત તે બાબત તેની ઉપર ફરિયાદ ચાલતે, તેવી અપકૃતિ તે માંગસનાં મરણ પહેલાં એક વર્ષમાં તેણે કરી હોય તો, તે અપકૃતિ બાબત તે મયત માંગસના એક્સિક્યુટરની, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટરના, અથવા વારસની, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવની ઉપર ફરિયાદ ચાલસે; અને તે ફરિયાદ અપકૃતિ થયા પછી (૨) વ વર્ષમાં સરૂ કરવી જોઈયે; અને એવા પ્રકારની ફરિયાદોમાં નુકસાનનો અવેજ વસૂલ કરવો, તે ઈંગ્લિશ “લા” પ્રમાણે જે એક્સિક્યુટરને, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટરને મિલકતની વ્યવસ્થા કરવાની જરૂર હોય તે એક્સિક્યુટરની પાસેથી, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટરની પાસેથી વસૂલ લે તો તેણે, મયત માંગસની માલ-મિલકતની વ્યવસ્થા કરતી વખતે તેનું ફક્ત રીતે આપ્યામાં આવે તે રીતે, તે અવેજ આપવો.

મયત માંગસની હદયાતિમાં થયેલી અપકૃતિ બાબત કેટલે એક પ્રસંગે તેના એક્સિક્યુટરને, અથવા એક્સિક્યુટરની ઉપર, ફરિયાદ કરવાનો અધિકાર છે તે બાબત.

૨- આ આવડના ઠરાવ પ્રમાણે ચાલૂ થયેલી ફરિયાદ પક્ષકારોમાંથી કોઈ મરીગયાના સબથી બંધ થસે નહીં; પણ તે ફરિયાદ મયત પક્ષકારના એક્સિક્યુટરે, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટરે, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવે ચલાવવી, અથવા તે ઓનીં ઉપર ચલાવવી; પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે એવા પ્રકારની ફરિયાદ મયત પક્ષકારના એક્સિક્યુટર ઉપર, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટર ઉપર, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવ ઉપર ચલાવે ત્યારે માલમિલકત નથી એવો આશી ફરિયાદીનો, અથવા તેના કોઈ ભાગનો જવાબ આપવાને સદહૂં પ્રકારના એક્સિક્યુટર, અથવા આડ્મિનિસ્ટ્રેટર, અથવા રેપ્રેઝેન્ટેટિવ મુખત્યાર છે. એવો જવાબ, તે ઓનીં ઉપરજ ફરિયાદ થઈ હોત તો ઓ જે રીતે જવાબ દેતે તેજ રીતે તે ઓ આપવો.

પક્ષકારોમાંથી કોઈ મરીગયાના સબ-થી ફરિયાદ બંધ થસે નહીં તે બાબત.

વિશેષ ઠરાવ બાબત.

*અપકૃતિ એટલે કોઈ ગેરવાજબી કાંમથી વિજાંનું નુકસાન થતું હોય તે માટું કાંમ.

†પક્ષકાર એટલે ફરિયાદીનો વાદો, અથવા પ્રતિવાદી.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODWE,

Oriental Translator to Govt.

सन १८५५ चा आक्ट १० वा.

जेजिस्टरिब कोन्सिलाने ठरविला तो, इंडियाचे गवर्नर जनरल यांनी सन १८५५ चे मार्च महिन्याचे २९ वे तारिखेस मंजूर केला.

मद्रास, व मुंबई प्रेसिडेन्सीतील ईस्ट इंडिया कंपनीचे दिवाणी कोर्टीत साक्षीदार हजर होण्याबाबदचा, व त्यांची साक्ष घेण्याबाबदचा कायदा सुधारण्याविषयी, आणि सन १८५३ चे १९ वे आक्ताचे ४० वे कलमांतील ठराव सुधारण्याविषयी आम्स.

मद्रास, व मुंबई प्रेसिडेन्सीतील ईस्ट इंडिया कंपनीचे दिवाणी कोर्टीत साक्षीदार हजर होण्याबाबदचा, व त्यांची साक्ष घेण्याबाबदचा कायदा सुधारणे योग्य आहे; आणि सन १८५३ चे १९ वे आक्ताचे ४० वे कलमांतील ठराव सुधारणे योग्य आहे; यास्तव खाली लिहिल्या प्रमाणे ठरविले आहे:—

उद्देश.

१ मद्रासचे कायदे पुस्तकांतील सन १८०९ चे ७ वे कायद्याने २२ वें कलम, व सन १८०९ चे १२ वें कायद्याने ८ वें कलम, व सन १८५३ चे १९ वे आक्ताचे ४० वें कलम रद्द केले आहे.

पूर्वीचे कायदे वगैरे रद्द करण्याबाबद.

२ मुकदम्यांतील कोणतेही पक्षकारांचे असे दणणें असेल की, त्या मुकदम्यांतील दुसरा कोणता पक्षकार साक्षीदारा प्रमाणे हजर होई असें करावें तर, त्या पक्षकारास हजर होणे जरूर पडे असें समन देण्याचा हुकूम कोर्टीने करावा हाणून कोटीस पक्षकारानें स्वतः, किंवा आपले वकिलाचे मार्फतें मुद्दाम दरखास्त द्यावी; आणि सदर हुक्माचे दरखास्ता बाबद मजबूद सबबी कोर्टीची खात्री होई अशी शितीचा दाखवाव्या; नाही तर समन मिळणार नाही; कोर्टीचे वहिवाटी प्रमाणे इनसाफाचा दिवस ठरविण्याची चाल असेल तर, असा दिवस ठरविल्या पूर्वी दरखास्त दिली पाहिजे.

मुकदम्यांतील पक्षकारास साक्षीदाराप्रमाणे हजर होण्याचे जरूर पाडण्याबाबद मुद्दाम दरखास्त द्यावी त्या विषयी.

३ मुकदम्यांतील कोणतेही पक्षकारानें साक्षीदाराप्रमाणे हजर व्हावें असें दणत असतील त्याणें को हजर होऊ नये, आणि साक्ष को देऊ नये याचें कारण त्याणें अमुक दिवशीं दाखवावें अशी नोटीस सदर हुक्माप्रमाणे समन देण्याचा हुकूम केल्या पूर्वी त्यास, किंवा त्याचे वकिलास देवविण्याचा अधिकार कोटीस आहे. अशी नोटीस त्या पक्षकाराचे वकिलाचे दरखास्तावरून कोर्टीने देववावी, किंवा कोटीस योग्य वाटेल तर दरखास्ताच्यान देववावी. आणि चांगले, व मजबूत कारणावरून सदर हुक्माविषयीची मुदत वाढविणे जरूर असेल तर, ती येळावेळी वाढविण्याचाही अधिकार कोटीस आहे.

पक्षकारानें हजर को होऊ नये याचें कारण दाखविण्याविषयी नोटीस देवविण्याचा हुकूम करण्यास कोर्ट मुखत्यार आहे.

४ रकम १ ली — पक्षकारानें आपले लेखी इकरारान्वर सही केली असेल, आणि पक्षकार स्वतः, किंवा त्याचा वकील तो इकरार कोर्टीत देईल तर, दाखविलेले कारणाचे मजबुती विषयी कोटीने तो इकरार घ्यावा.

पक्षकाराचा लेखी इकरार घ्यावा त्या विषयी.

रकम २ री — सदर हुक्माप्रकारचा इकरार करणारा पक्षकार बुद्ध्या, आणि खालुचीने त्या इकरारांत कोही खोटा मजकूर लिहील तर, खोटी शपथ केल्याचा गुन्हा त्याने केला आहे असें समजावें; आणि त्या प्रमाणे त्यावर काम चालवून गुन्हाची श्राविती द्याली असता त्यास शिक्षा करावी.

खोटा मजकूर लिहिल्याबद्दल शिक्षा होईल त्या विषयी.

सन १८५५ चा आक्ट १० वा.

मुकदम्यांतील पक्षकारास जातीची माहिती नाही आणि त्याचाने मुद्याची साक्ष देवयत नाही अशी कोर्टाची रवाची झाली असता कोर्टाने त्या पक्षकारास साक्ष देण्या करितां हजर होण्याचें जरूर पाडूं नये.

मजबूत कारण न दाखविलें तर समन द्यावें.

मुकदम्यांतील पक्षकार साक्ष देण्यास स्वतःसिद्ध झाला असतां साक्ष देण्याचे रीती विषयी विशेष ठराव.

समना प्रमाणें न चालण्याबद्दल गुन्हेगारी पडेल त्याविषयी.

मुकदम्यांत साक्षीदारास समन केलें असेल त्या मुकदम्यांत तो साक्षीदार पक्षकार नसेल तर त्यास कोणते प्रसंगी आपली रवतें पत्रें हजर करणे अवश्य आहे.

जो मनुष्य समन वगैरे न मानील त्यावर दिवा-

५ मुकदम्यांतील चवकशी करण्याचे कोणतेही मुद्याचे गोष्टी विषयी मला जातीची माहिती नाही, आणि मुकदम्यांत माझानें मुद्याची साक्ष देवयत नाही, अशी

कोर्टाची रवाची मुकदम्यांतील कोणी पक्षकार करील तर, त्या पक्षकारास मुकदम्यांत साक्ष देण्या करितां हजर होण्याचें जरूर पाडणें कोर्टास अवश्य नाही.

६ ठरविलेले दिवशीं, किंवा कारण दाखविण्यासाठी पुढील जा दिवसापर्यंत कोर्टानें मुदत वाढविली असेल त्या दिवशीं, मजबूत कारण न दाखविलें तर, पक्षकारास हजर होऊन साक्ष देण्याचें जरूर पाडण्या करितां कोर्टानें समन देवयावें.

७ मुकदम्यांतील, किंवा अपिलांतील, किंवा इतर कामांतील कोणी पक्षकार त्या कामांत साक्ष देण्यास स्वतःच सिद्ध होईल तर, देशचाल, व रिवाज लक्षांत ठेवून कोर्टाची रीतीने साक्ष घेण्यास परमाचील त्या रीतीने त्याची साक्ष खुले कोर्टा शिवाय इतर ठिकाणी घेऊं नये; परंतु सर्व पक्षकारांची कबूल केलें तर इतर ठिकाणी घ्यावी. अथवा या आक्ताचे १२ वे किंवा १४ वे कलमांत सांगितलेले नियमा प्रमाणें साक्ष घेणें असेल तर ती इतर ठिकाणी घ्यावी.

८ साक्ष देण्याचें, किंवा दस्ताऐवज हजर करण्याचें समन मुकदम्यांतील पक्षकार असणारे साक्षीदारास खुद दिलें असतां तो साक्षीदार कायदेशीर कारणावांचून त्या समना प्रमाणें न चालेल; अथवा हजर होऊन, अथवा कोर्टांत हजर असून साक्ष देण्यास, किंवा जबानीवर सही घालण्यास, किंवा आपले स्वाधीनचा, अथवा कचजोतला कोणताही दस्ताऐवज हजर करण्यास कायदेशीर कारणावांचून नाही झाले तर, साक्षीदारास करणे अवश्य तें करण्यास जुकणारे साक्षीदारां विषयी प्रेसीडेन्सींतले चालू कायद्यांत सांगितलेले रीती प्रमाणें काम चालविण्याचे बदला कोर्टानें तो साक्षीदार, वादी किंवा अपील करणारा, किंवा अर्जदार असेल तर, त्याची फिर्याद किंवा अपील, किंवा अर्ज काढून टाकावी; आणि खर्च त्याचे माथी घालावा; अथवा तो पक्षकार, प्रतिवादी, किंवा अपिलाचा जाब देणारा असेल तर, कोर्टाने मुकदम्याचा इनसाफ एक तर्फी करून त्या प्रतिवाद्याचे, किंवा अपिलाचा जाब देणाराचे विरुद्ध फैसला करावा; — सदर प्रकारची फिर्याद, किंवा अपील, किंवा अर्ज सदर प्रकारचे कारणावरून काढून टाकण्यांत आली तर, त्याच बाबतींत दुसरी अर्ज, किंवा अपील, किंवा फिर्याद सदर फिर्याद करणारास, किंवा अर्ज करणारास करता येणार नाही.

९ जा मुकदम्यांत, किंवा कामांत साक्षीदारास समन दिलें असेल त्या मुकदम्यांत, किंवा कामांत तो साक्षीदार पक्षकार नसेल तर, त्यास आपले स्वतःचीं रवतें पत्रें हजर करणे अवश्य नाही; परंतु जो पक्षकार तीं हजर करण्याचें सांगत असेल त्याबरोबर, अथवा जाचे द्वारे तो पक्षकार दावा करित असेल त्या बरोबर त्या साक्षीदाराचें सदर प्रकारचीं रवतें पत्रें हजर करण्याचा लेखी करार केला असेल तर, त्यास तीं हजर करणे अवश्य आहे.

१० हजर होऊन साक्ष देण्याचें, अथवा दस्ताऐवज हजर करण्याचें समन मुकदम्यांतील पक्षकार असणारे, किंवा नसणारे कोणतेही मनुष्यास खुद दिलें असेल, आणि

[] सन १८५५ चा आक्ट १० वा.

आणि तो कायदेशीर कारणाबांधून समना प्रमाणें चालण्यास हयगय करील किंवा नाहीं ह्मणेल, अथवा समन न लागावें ह्मणून तो पळाला आहे, किंवा आड राहिला आहे, असें त्यावर वाबीत होईल तर तो, आणि कोणी मनुष्य कोटीत हजर असून त्यास साक्ष देण्यास, किंवा त्याचे कबजांतील दस्ताऐवज हजर करण्यास कोटीनें फरमाविलें असतां तो साक्ष देण्यास, किंवा आपले जबाबीवर सही करण्यास, किंवा अजबजांतील दस्ताऐवज हजर करण्यास, कायदेशीर कारणाबांधून नाहीं ह्मणेल तर, तो त्याबाबत एरवीं जें काम आपणावर चालण्यास पात्र होतो त्याशिवाय अणखी खातीं लिहिलेले गोष्टी विषयीं तो पात्र होतो असें समजावें: ह्मणजे ना पक्षकाराचे दरखास्ती वरून समन दिलें असेल, किंवा ना पक्षकाराचे आग्रहावरून त्यास साक्ष देण्यास, अथवा दस्ताऐवज हजर करण्यास फरमाविलें असेल, त्या पक्षकारास त्या मनुष्याचे सदरहू प्रकारचे हयगई मुळे, किंवा नाहीं ह्मणण्यामुळे, किंवा पळण्यामुळे, किंवा आड राहाण्यामुळे, जी नुकसानी होईल ती सर्व भरून देण्यास तो मनुष्य पात्र होतो असें समजावें; आणि ती नुकसानी दिवाणींत फिर्याद करून वसूल करावी.

फिर्याद चालून नुकसानी भरून देण्यास तो पात्र होतो.

११ एखादा दस्ताऐवज हजर न झाला ह्मणून; अथवा कोणी साक्षीदार हजर होण्यास हयगय करील, किंवा नाहीं ह्मणेल, किंवा पळेल, किंवा आड राहील, त्याचे साक्षी करितां किंवा कोणी साक्षीदारास समन लाववत नसेल त्या साक्षी करितां मुकदम्याचा तपास, किंवा फेसला सर्व हकिकत लक्षांत घेऊन जितके मुदती पर्यंत तहकूब ठेवणें कोटीस योग्य वाटेल, त्या मुदती बाहेर इतसाफ, किंवा फेसला तहकूब ठेवणें जस्त नाहीं; परंतु असें ठरविलें आहे कीं साक्ष देण्यासाठीं, अथवा दस्ताऐवज हजर करण्यासाठीं मुकदम्यांतील वादीस, किंवा अपील करणारास हजर होण्याचे समन काढलें असेल तेव्हां प्रतिवादी, किंवा अपिलाचा जाब देणारा अशी दरखास्त देईल कीं वादीस, किंवा अपील करणारास खुद समन देण्यांत येई तो पर्यंत, अथवा तो हजर होऊन साक्ष देई, किंवा मागितलेला दस्ताऐवज हजर करी तो पर्यंत इतसाफ, किंवा फेसला तहकूब ठेवावा तर, कोटीनें त्या दरखास्ती प्रमाणें काम तहकूब ठेवावें; परंतु तहकूब न ठेवण्यास चांगलें कारण असेल तर तहकूब ठेवूं नये; आणि साक्ष देण्याकरितां, किंवा दस्ताऐवज हजर करण्याकरितां प्रतिवादीनें, किंवा अपिलाचा जाब देणारानें हजर व्हावें ह्मणून समन काढलें असेल तेव्हां वादी, किंवा अपील करणारा अशी दरखास्त देईल कीं प्रतिवादीस, किंवा अपिलाचा जाब देणारास खुद समन देण्यांत येई तो पर्यंत, अथवा तो हजर होऊन साक्ष देई, किंवा मागितलेला दस्ताऐवज हजर करी तो पर्यंत इतसाफ, किंवा फेसला तहकूब ठेवावा तर, त्या दरखास्ती अन्वये सदरहू प्रमाणें काम तहकूब ठेवावें; परंतु तहकूब न ठेवण्यास चांगली सबब असेल तर तहकूब ठेवूं नये.

साक्षीदार हजर न झाल्याचे बगैरे सबबीमुळे मुकदमा तहकूब ठेवण्याविषयीं.

विशेष ठराव विषयीं.

१२ ईस इंडिया कंपनीचे दिवाणी कोटीपैकी कोटीतले रेग्युलर, अथवा समरी मुकदम्यांत, किंवा अपिलांत, किंवा इतर कामांत, आणि कायद्यावरून, किंवा पक्षकाराचे समतावरून साक्षीदाराची साक्ष घेण्याचा अधिकार असणारे कोणतेही कोटी समक्ष, किंवा अंमलदारासमक्ष, किंवा इतर मनुष्या समक्ष समरी मुकदमा, किंवा इतर दिवाणी कोटीतल असेल त्यांत हजर होणारे साक्षीदाराची साक्ष घेणें ती, खुले कोटीत जज्जाने समक्ष, आणि त्यास एकू येई अशी रीतीनें, आणि तो हुकूम करील त्या प्रमाणें मुखजबानी घ्यावी. — सदरहू प्रमाणें साक्ष घेतानां प्रत्येक साक्षीदार साक्ष देईल ती, जज्जानें लिहून घ्यावी, किंवा ती जज्जाने समक्ष, व त्याचे हुकूम प्रमाणें लिहून घ्यावी. ती प्रायः सवाल जबाबा प्रमाणें लिहून घेऊं नये; परंतु हकिकतीसारखी लिहून घ्यावी. आणि ती पुरी झाली ह्मणजे त्या साक्षीदारास ती बांधून दाखवावी, आणि जज्जाने व मुकदम्यांतील पक्षकारांचे,

मुखजबानी साक्ष करी घ्यावी त्याविषयीं.

क्षकारांचे, किंवा त्यांचे वकिलांचे, अथवा त्यांपैकी जे हजर असतील त्यांचे समक्ष ती-
वर त्या साक्षीदाराची सही घ्यावी. — जबाबीवर राहणार्यास साक्षीदार नाही झालेल
तर जज्जानें तीवर सही करावी; आणि नाही झाल्यानें कारण साक्षीदाराचें जाहीर
केलें असल्यास ते जज्जानें दफतरांत दाखल करावें, व त्या कारणाविषयीं जो अभि-
प्राय देणें जज्ज्यास योग्य वाटेल तोही त्याणें दफतरांत ल्यावा. येरवादा सवाल जबाब
लिहून घेण्याचें कांहीं विशेष कारण नजरेस येईल, अथवा कोणी पक्षकार, किंवा पक्ष
वकील तो लिहून घ्यावा असें झालेल तर, तो लिहून घेण्यास, किंवा लिहून घेण्याचा हुकूम
करण्यास जज्ज मुरवत्यार आहे. साक्षीदारास घातलेले कोणतेही सवालाविषयी पक्ष-
कारांपैकी कोणी, किंवा त्यांचे वकिलांपैकी कोणी हरकत घेईल, आणि तो सवाल कोर्ट
घालूं देईल तर, तो सवाल जबाब लिहून घ्यावा; आणि केलेली हरकत, व ती करणारे प-
क्षकाराचें नांव जबाबी लिहून घेतानां ल्यावावें; आणि हरकती विषयीं कोर्ट ठराव क-
रील तोही ल्यावा. साक्ष देत असतां साक्षीदार वर्तणूक करील त्या वर्तणुकी विषयीं सु-
द्याचा जागोरी जज्जाच्या लक्षांत येतील त्याही त्याणे दफतरांत ल्यावा. परंतु असें
ठरविलें आहे कीं, २० रुपयांवर दावा नसणारे मुकदम्याचा इनसाफ वर लिहिलेले म-
द्रास प्रेसिडेन्सीतील डिस्ट्रिक्ट मुनसफ करितो त्या मुकदम्यांत, किंवा त्याच प्रेसिडेन्सी-
चे विलेज मुनसफ जा मुकदम्याचा इनसाफ करितात त्या मुकदम्यांत, साक्षीदाराची साक्ष
लिहून घेणें जरूर नाही असें समजावें.

विशेष ठराव.

पडदेनिशीन स्त्रियांचे
साक्षीविषयी.

१३. जा स्त्रियांस इनसाफाचे कोर्टांत साक्ष देण्या करितां हजर होण्याचें जरूर पाडणें
देशन्नाली प्रमाणें योग्य नसेल, त्या स्त्रियांचे साक्षीची गरज येरवादे मुकदम्यांत असेल,
आणि इनसाफाचा हेतू पूर्ण होण्यासाठीं कमीशन देणें जरूर व वाजवी आहे असें को-
र्टांचे नजरेस येईल तर, देशरिवाज व चाल लक्षांत ठेवून जा रीतीनें साक्ष घेण्यास को-
र्ट फर्मावील त्या रीतीनें, व पक्षकारांस किंवा त्यांचे वकिलांस ऐकूं येई अशी रीतीनें, आणि
पक्षकारांस किंवा त्यांचे वकिलांस उलट सवाल घालण्याची मोकळीक देउन सदरहू
प्रकारचे स्त्रियांची साक्ष घेण्या करितां कोर्टांचे कोणतेही अंमलदारास, किंवा इतर म-
नुष्यास कमीशन देण्याचा अधिकार कोर्टास आहे. त्या कमीशनांत त्या अंमलदाराचें,
किंवा त्या इतर मनुष्याचें नांव लिहिलेलें असावें. — सन १८४१ चे ७ वे आक्टाचे ५ वे क-
लमांतील कोणतीही गोष्ट सदरहू ठरावास विरुद्ध असेल तथापि सदरहू प्रमाणें करण्याचा
अधिकार कोर्टास आहे.

मुकदम्यांतील पक्षका-
रांची साक्ष कोणते कानूं
अन्वये घ्यावी व खोटे
साक्षीबद्दल त्यास करी
शिक्षा होईल त्याविषयी.

१४. मुकदम्यांतील, किंवा अपिलांतील, किंवा इतर कामांतील कोणतेही पक्षकारांची
साक्ष साक्षीदारा प्रमाणें त्या कामांत घेणें असल्यास, मुकदम्यांतील पक्षकार नसणारे
साक्षीदारांची साक्ष घेण्या विषयीं जा कानूं चालू असतील त्या कानूं अन्वये, त्याची साक्ष
घ्यावी; आणि त्याणें खोटी साक्ष दिल्यास तो पक्षकार नसता तर, त्यास जा रीतीनें शिक्षा
होती त्याच रीतीनें तो शिक्षा होण्यास पात्र होईल असें समजावें.

सन १८४१ चे ७ वे आक्टा-
तील साक्षीदार या श-
ब्दाचा अर्थ.

विशेष ठराव.

१५. सन १८४१ चे ७ वे आक्टांतील “साक्षीदार” या शब्दांत मुकदम्यांतील कोणाते-
ही पक्षकाराचा समावेश होतो असें समजावें. आणि सदरहू आक्टांत “साक्षी” या
शब्दाबरोबर “अथवा पक्षकार” या शब्दाचा उपयोग केला असता तर जसा अर्थ हो-
ता, तसा सदरहू आक्टाचा अर्थ करावा. — असें ठरविलें आहे कीं, पक्षकाराची जबाबी
प्रतिपक्षकाराचे आग्रहावरून या कलमांतील ठरावा अन्वये घेतली असेल ती, सदरहू
आक्टाचे ५ वे कलमांत सांगितल्या प्रमाणें साबिती केल्या बानून प्रतिपक्षकाराचें किं-
वा त्याचे तरफेनें, पुराव्यास दाखल केली असता चिंता नाही. आणि खी असें ठरविलें
आहे

सन १८५५ चा आवर १० वा.

आहे की, या कल मांतील ठरावा अन्वये घेतलेली पक्षकाराची जबाबी प्रतिपक्षकाराचे आयवावरून घेऊन दारबल झालेली नसेल तर; अथवा साक्षीदाराच्यानें आजारा-मुळे, किंवा अशक्ततेमुळे जातीनिशीं साक्ष देण्यास हजर होवत नाहीं असें शाबीत न होईल तर; अथवा कोर्टापासून जा मोठे अंतरावरून साक्ष देणारास साक्ष देण्या करितां जातीनिशीं कोर्टांत हजर होण्याचें फरमाविणें कोर्टाचे मते अयोग्य असेल, तसे मोठे अंतरावरून साक्षीदार मिलाफा वांचून, किंवा मुकदम्याचे संबंधा वांचून राहतो असें शाबीत न होईल तर; ती जबाबी पुराव्यास दारबल करूनये, किंवा तिच्या उपयोग करूनये. — साक्षीदार मोठे अंतरावर राहात असेल तेव्हां मुकदम्याचा प्रकार, व दिलेले जबाबीचा प्रकार मनांत आणून ती जबाबी दारबल करण्याची परवानगी देण्यास, किंवा ती दारबल करण्याचें नाहीं ह्मणण्यास कोर्ट मुखत्यार आहे.

१६ मुकदम्यांतील कोणतेही पक्षकारास समन करण्याबाबद्द, किंवा त्याची साक्ष घेण्या बाबद्द, अथवा मागील कलमा अन्वये एखादी जबाबी दारबल करून देण्याबाबद्द जज्जानें हुकूम, किंवा ठराव केला असेल त्या विषयीं अपील चालणार नाहीं.

समन बगैरे विषयींचे जज्जानें केलेले हुकुमावर अपील चालणार नाहीं त्याविषयीं.

१७ सदरहू प्रेसिडेन्सी पैकीं कोणतेही प्रेसिडेन्सींतले किंवा बंगाल प्रेसिडेन्सींतले ईस्ट इंडिया कंपनीचे कोणतेही दिवाणी कोर्टातील मुकदम्यांतला कोणताही पक्षकार फिर्माद अर्जीत, किंवा उत्तरांत, किंवा इतर जाबजबाबांत आपले कबजांत किंवा आखत्यांत असणारे कोणतेही दस्ता ऐवज विषयीं असें लिहील कीं माझे दारब्याचे, किंवा जाबाचे मजबुतीविषयीं तो दस्ता ऐवज मोठा पुरावा आहे; आणि तो दस्ता ऐवज दुकानाची वही, किंवा हिशेबाची वही नसेल तर, त्याणे तो दस्ता ऐवज फिर्माद अर्जी बरोबर, किंवा उत्तरा बरोबर, किंवा इतर जाबजबाबा बरोबर दारबल केला पाहिजे. — आणि चांगली व मजबूत सबब दारबवि-त्यावरून तो दस्ता ऐवज हजर करण्याचें कोर्टानें माफ केल्या वांचून, किंवा तो हजर करण्याची मुदत वाढविल्या वांचून, सदरहू प्रकारची फिर्माद अर्जी, किंवा उत्तर, किंवा जाबजबाब सदरहू प्रकारचे दस्ता ऐवजा शिवाय घेऊं नये. — आणि सदरहू प्रकारचा दस्ता ऐवज पाहाण्याचा व त्याची नकल घेण्याचा अधिकार प्रतिपक्षकारास, किंवा त्याचे वकिलास आहे असें समजावें.

फिर्माद अर्जीत किंवा जादजबाबांत लिहिलेला दस्ता ऐवज दारबल केला पाहिजे त्याविषयीं.

१८ मुदाम दुसरा अर्थ ठरविल्या वांचून; अथवा विषयांतील, किंवा अन्वयांतील कोणतीही गोष्ट रवालीं लिहिलेले अर्थीस प्रतिकूल असल्या वांचून; अथवा त्या गोष्टीवरून रवालीं लिहिलेला अर्थ प्रसंगास लागू पडत नाहीं असें असल्या वांचून; या आक्दाचा अर्थ करितानां रवालीं लिहिलेले शब्दांचा अर्थ, रवालीं लिहिल्याप्रमाणें समजावा: ह्मणजे “कोर्ट” या शब्दाचा अर्थ ईस्ट इंडिया कंपनीचें कोणतेही दिवाणी कोर्ट असें समजावें; व “जज्ज” या शब्दांत जा अंमलदारास, किंवा मनुष्यास कायद्यावरून, किंवा पक्षकाराचे अनुमतानें साक्षीदारांची साक्ष घेण्याचा, व इतसाफाचें काम चालविण्याचा अधिकार असेल त्या अंमलदाराचा, व मनुष्याचा समावेश होतो असें समजावें; “मुकदमा” या शब्दाचा अर्थ कोणताही मुकदमा, किंवा अपील, किंवा चाललेले काम असें समजावें; कोणी मनुष्य कोणतेही मुकदम्यांत, किंवा चाललेले कामांत पक्षकार असो, किंवा नसो, तो साक्ष दे-

अर्थीविषयींचे कलम.

प्यास

सन १८५५ चा आक्ट १० वा.

ण्यास लायक असून पात्र असेल तर, त्याचा समावेश "साक्षीदार" या शब्दांत होतो असे समजावे; पुढिली शब्दांत, किंवा एकवचनी शब्दांत स्त्री लिंगाचा, किंवा अनेक वचनाचा समावेश होतो असे समजावे; व व्युत्क्रमानेही त्या प्रमाणेच समजावे.

आक्ट केव्हा चालू होईल त्या विषयी.

११ हा आक्ट सन १८५५ चे मे महिन्याचे १ ले तारिखे पासून अंमलांत येईल.

(True Translation.)

VENAYEK WASSOODIEW,
Oriental Translator to Govt.

સન ૧૮૫૫ નો આક્ટ ૧૦ મો.

લેજિસલેટિવ કૌન્સિલે ઠરાવ્યો તે, ઇન્ડિઆના ગવર્નરનરજ-
નરલે સન ૧૮૫૫ ના માર્ચ મહિનાની ૨૧ મી તારિખે મંજૂર કીધો.

મદાસ, તથા મુંબઈ પ્રેસિડેન્સિ માંહેના ઈસ્ટ ઇન્ડિઆ કંપનીની દિવાની
કોર્ટમાં સાહેદોને હાજર થવા વિશેનો, તથા તેઓની સાહેદી લેવા વિશેનો કા-
યદો સુધારવા બાબતનો, તથા સન ૧૮૫૩ ના ૧૯ મા આક્ટની ૪૦ મી કલમના
ઠરાવ સુધારવા બાબતનો આક્ટ.

મદાસ, તથા મુંબઈ પ્રેસિડેન્સિ માંહેના ઈસ્ટ ઇન્ડિઆ કંપનીની દિવાની
કોર્ટમાં સાહેદોને હાજર થવા વિશેનો, તથા તેઓની સાહેદી લેવા વિશેનો કા-
યદો સુધારવા યોગ્ય છે, તથા સન ૧૮૫૩ ના ૧૯ મા આક્ટની ૪૦ મી કલમના
ઠરાવ સુધારવા યોગ્ય છે; વાસ્તે હેઠલ પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

જદેશ.

૧ મદાસના કાયદા પુસ્તક માંહેના સન ૧૮૦૯ ના ૭ મા કાયદાની ૨૨ મી
કલમ, તથા સન ૧૮૦૯ ના ૧૨ મા કાયદાની ૮ મી કલમ, તથા સન ૧૮૫૩ ના ૧૯ મા
આક્ટની ૪૦ મી કલમ રદ કીધી છે.

પાછલા કાયદા વગેરે
રદ કરવા બાબત.

૨ સુકરદમાનો કોઈ પક્ષકાર એવું કહેતો હોયકે એ સુકરદમાનો બિજો પક્ષકાર
સાહેદ પ્રમાણે હાજર થાય એરીતે કરવું જોઈયે તો, તે પક્ષકારને હાજર થવાની જરૂર
પડે એવો સમન આપવાનો કોર્ટે હુકમ કરતો એવી વિશેષ દરસ્વાસ્ત પક્ષકારે પોતા-
ની જાતે, અથવા પોતાના વકીલની મારફતે કોર્ટને આપવી; અને સદરૂ પ્રકારની
દરસ્વાસ્ત બાબત કોર્ટની રવાની થાય તેવા મજબૂત સબબો દેરવાડવા; નહીં તો સમન
મલ્સે નહીં. કોર્ટના વહિવટ પ્રમાણે ઇનસાફનો દિવસ ઠરાવવાની ચાલ હોય તો
તે દિવસ ઠરાવ્યો પેહેલાં દરસ્વાસ્ત આપવી જોઈયે.

સુકરદમાનો પક્ષકાર-
ને સાહેદ પ્રમાણે હાજર થ-
વાની જરૂર પડવા વિશે વિશેષ
દરસ્વાસ્ત આપવા બા-
બત.

૩ સુકરદમાનો કોઈ પક્ષકારને સાહેદ પ્રમાણે હાજર થવાનું કહેતા હોય તેને હા-
જર થઈને સાહેદી પુરવાની કોઈ હરકત હોયતો તેણે તે હરકત ફલાંણે દિવસે દેરવાડ-
વી, એવી નોટીસ સદરૂ પ્રમાણે સમન આપવાનો હુકમ કરતાં પેહેલાં તેને, અથવા તેના
વકીલને અપાવવાને કોર્ટે સુરવત્યાર છે; એવી નોટીસ તે પક્ષકારના વકીલની દરસ્વા-
સ્ત ઉપરથી કોર્ટે અપાવવી; અથવા કોર્ટને યોગ્ય દેરવાયતો દરસ્વાસ્ત વગર અપાવ-
વી. અને સદરૂ હરકત દેરવાડવાની સુદતસારી તથા મજબૂત કારણ ઉપરથી વધાર-
વાની જરૂર હસેતો વચતે-વચતે તે વધારવાને પળ કોર્ટે સુરવત્યાર છે.

પક્ષકારને હાજર થ-
વાની કોઈ હરકત હોયતો
તેનું કારણ દેરવાડવા વિશે-
ની નોટીસ અપાવવાનો હુ-
કમ કરવાને કોર્ટે સુરવ-
ત્યાર છે.

૪ રકમ ૧ લી— પક્ષકારે પોતાના લખેલા એકશર ઉપર સહી કરી હોય અને
પક્ષકાર પોતાની જાતે, અથવા તેની વકીલ તે એકશર કોર્ટમાં આપેતો, તે હરકત દે-
રવાડી હોય તેની મજબૂતીમાં કોર્ટે તે એકશર લેવો.

પક્ષકારનો લખેલો એ-
કશર લેવા બાબત.

રકમ ૨ જી— સદરૂ પ્રકારનો એકશર આપનારો પક્ષકાર જાણી જોઈને, ત-

સોરો મજબૂત લખેલો
શિક્ષા થસ તે બાબત.

૫ પક્ષકાર એરલે સુકરદમાનો વાદી, અથવા પ્રતિવાદી.

થા

सन १८५५ नो आक्ट १० मो.

था लालचयी एककार भां कोई खोटी मजदूर लगवसे तो खोटा सम खाधो नो मुन्ही-
कीधो एवुं समजीने तेनी उपर काम चलावतु, अने मुन्ही सावित थाय तो ते प्रमाणे ते-
ने शिक्षा करवी.

कोर्टनी खातर जमा
थाय के सुकरदमानो फ-
लाणो पक्षकार पोते का-
ई जाणतो नथी, अने तेका-
ई तेनी मुद्दानी साहेदी प-
री सकत नथी तो कोर्टने
पक्षकारने साहेदी पुरवासा-
रू होजर थवानी जरूर पाउ-
वी नही.

वाजवी हरकत नही
देखाडे तो समन आपवो.

५ सुकरदमानो कोई पक्षकार कोर्टनी खातर करके, सुकरदमानो काममां
नोकरीना कोई मुद्दानी बात हूं जाणतो नथी, अने सुकरदमानो हूं कोई तेवी मुद्दानी
साहेदी पुरी सकोस नही, तो ते पक्षकारने ते सुकरदमानो साहेदी पुरवासा-
रू थवानी जरूर पाउवानी कोर्टने अगल नथी.

६ क्यवेले दिक्से, अथवा हरकत देखाड वासा रू आगळ जे दिक्से सुधी कोर्ट
मुद्दत पक्षरी होय ते दिक्से वाजवी हरकत नही देखाडे तो, पक्षकारने हाजर थईने-
साहेदी पुरवानी जरूर पडे एवो समन कोर्ट अपाववो.

सुकरदमानो कोई पक्ष-
कार साहेदी पुरवानी पोता-
नी लेखे तेखा थयो होय
तो तेनी साहेदी लेखनीरी-
तो बाबत.

विशेष रणव.

समन प्रमाणे नही जा-
लसे तो मुन्ही गारी बेस-
से ते बाबत.

७ सुकरदमानो, अथवा अपीलनो, अथवा बिजां कामनो कोई पक्षकार पोतानी मे-
ले ते काममां साहेदी पुरवाने तैयार थाय तो देशरेवाज, तथा चालउपर नजर रखीने
कोर्ट जे शिते साहेदी लेखाने परमावे ते शिते तेनी साहेदी खुद्दि कोर्ट सिवाय बिजे
देकांणे लेवी नही; पण सघळा पक्षकारो कबूल करे तो बिजे देकांणे लेवी. अथवा आ
आफनी १२ मो. अथवा १४ थी कलसमां कहेला नियम प्रमाणे साहेदी लेवी होय तो ते बि-
जे देकांणे लेवी.

८ साहेदी पुरवानो, अथवा दस्तावेज रज्जू करवानो समन सुकरदमाना पक्षका-
रने हाथो हाथ पोहोचउयो होय ते साहेद कायदासर कारणवगर समन प्रमाणे न
चाळे, अथवा हाजर थईने अथवा कोर्टमां हाजर छतां साहेदी पुरवानी, अथवा पोता-
नी जुबानी उपर सही करवानी, अथवा पोताने स्वाधीन, अथवा कुबजामां कोई दस्ता-
वेज होय ते रज्जू करवानी, कायदासर कारणवगर ना केहेसे तो साहेदीने जे प्रमाणे
चालवुं जोईसे ते प्रमाणे न चालनारा साहेदी बाबत प्रेसिडेन्सिमां जे कायदा चाळे छे
ते कायदामां ठरावेला शिती प्रमाणे काम चलाव्याने बदले, ते साहेद बादी, अथवा अ-
पील करनार, अथवा अरजदार होय तो तेनी फरियाद, अथवा अपील, अथवा अ-
र्जी काहाडी नांखीने तेने माथे खनी नांखवाने कोई सुखत्यार छे; अथवा ते प-
क्षकार प्रतिवादी, अथवा अपीलनो जवाब देनारो होय तो सुकरदमानो एकतर-
फी इनसाफ करीने ते प्रतिवादीनी, अथवा अपीलना जवाब देनारनी उपर फेस-
लो करवाने कोई सुखत्यार छे. सद हू प्रकारनी फरियाद, अथवा अपील, अथवा
अर्जी सद हू प्रकारनां कारणथी काहाडी नांखे तो तेज काम बाबत सद हू फरिया-
द करनारनी, अथवा अरजदारनी बिजी अर्जी, अथवा अपील, अथवा
फरियाद, चालसे नही.

जे सुकरदमानो साहेद-
ने समन कीधो होय ते सु-
करदमानो ते साहेद पक्ष-
कार न होय तो तेने पोता-
ना लेख दस्तावेजकारे
रज्जू करवा पडसे.

९ जे सुकरदमानो, अथवा काममां, साहेदने समन पोहोचउयो
होय ते सुकरदमानो, अथवा काममां, ते साहेद पक्षकार न होय तो
तेने पोताना लेख दस्तावेज रज्जू करवानी जरूर नथी; पण जे पक्ष-
कार ते लेख दस्तावेज रज्जू कराववा लुं केहेतो होय तेनी साथे, अथवा
जेनी मारफते ते पक्षकार दाखो करतो होय तेनी साथे ते साहेद सद-
हू प्रकारनां लेख दस्तावेज रज्जू करवानो लखेलो करार कीधो होय-
तो तेने ते रज्जू करवा पडसे.